

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vaikutusten arviointi ja vertailu seutukaavaan

Tämä maakuntakaavan
kuuluva liite on
Satakuntaliiton
maakuntavaltuuston
17.12.2009/20§ tekemän
päättöksen mukainen.

Porissa 1.3.2010

Jukka Mäkilä
Hallintojohtaja
Maakuntavaltuuston pöytäkirjanpitäjä

erillisliite

D

**Satakunnan maakuntakaava
vaikutusten arviointi ja vertailu seutukaavaan**

2009

Satakuntaliitto

ERILLISLIITE D

Tämä maakuntakaavaselostukseen kuuluva liite on Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.12.2009/20§ tekemän päätöksen mukainen.

Porissa 1.3.2010

Jukka Mäkilä
Hallintojohtaja
Maakuntavaltuuston pöytäkirjanpitäjä

Sisältö

1. Maakuntakaava ja vaikutusten arviointi
2. Vaikutusten arviointimenettely Satakunnan maakuntakaavan suunnittelussa
3. Satakunnan maakuntakaavan arvioidut vaikutukset maankäyttöluokittain
4. Satakunnan maakuntakaavan arvioidut vaikutukset maankäyttöluokittain, kestävän kehityksen mukainen jaottelu
5. Maakuntakaavan vertailu Satakunnan seutukaavaan
 5. 1 Aluevarausten vertailukartat

1. Maakuntakaava ja vaikutusten arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitettuja vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset (MRA 1 §):

- Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (10 § 4 mom) mukaan maakuntakaavan selostuksessa on esitettävä kaavan vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön, luontoon, maisemaan, liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen, talouteen, terveyteen, sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin.

Maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on oltava selvillä myös kaavan vaikutuksista Natura 2000 – verkostoon.

Kaavan vaikutusalueeseen kuuluu kaava-alueen lisäksi sen ulkopuolella oleva alue, jolle kaavassa suunniteltava alueidenkäyttö aiheuttaa olennaisia vaikutuksia. Vaikutusalue voi olla hallinnollinen alue, kuten maakunta, seutukunta ja kunta tai toiminnallinen kuten työssäkäyntialue, tai ympäristökokonaisuus kuten valuma-alue, tai edellisten yhdistelmä. Aluevaraukset maakunnan rajan lähellä vaikuttavat monesti naapurimaakuntiin. Myös merkittävät alueidenkäyttömuutokset muualla maakuntakaava-alueella voivat kohdistua kaava-alueen ohella naapurimaakuntiin. Merkittävän toiminnan, kuten suurten kauppakeskusten vaikutukset palvelujen saatavuuteen aiheuttavat olennaisia vaikutuksia, jotka useimmiten ulottuvat usean kunnan ja eräissä tapauksissa myös naapurimaakunnan alueelle.

Maakuntakaavan välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Satakunnan maakuntaan ja vaikutusten arvioinnissa on keskitytty erityisesti Satakunnan alueelle kohdistuviin vaikutuksiin. Ohjausvaikutuksen seurauksena vaikutukset kohdistuvat ja tarkentuvat kuntasuunnittelun kautta yleiskaavojen ja asemakaavojen suunnittelualueille. Maakuntakaavan luonteesta johtuen ja tarkastelunäkökulman perusteella vaikutusalue on kuitenkin maakuntaa laajempi ja joiltakin osin valtakunnallinen tai kansainvälinen.

Vaikutusten arviointi on ollut kiinteä osa Satakunnan maakuntakaavan laadintaprosessia. Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa suunnittelijoille, päättäjille sekä osallisille kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävydestä ja mahdollisista haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista.

2. Vaikutusten arviointimenettely Satakunnan maakuntakaavan suunnittelussa

Maakuntakaavassa tutkittujen alueidenkäyttöraatkaisujen on annettava kestävä alueidenkäyttölinen pohja maakunnan kehittämiselle samoin kuin kuntien ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevalle suunnittelulle. Maankäyttö ja rakennuslain tavoitteena (MRL 1 §) on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystä. Nämä kestävä kehityksen ulottuvuudet tulevat näkyviin maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:ssä esitetyssä vaikutusten arviointia koskevassa ryhmittelyssä.

Vaikutusten selvittämisen ja arvioinnin tarkoituksena on tuottaa suunnittelijoille, osallisille sekä päättäjille tietoa kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Vaikutusten arvioinnin tärkeimpänä tehtävänä on tukea kaavaratkaisujen valmistelua ja valintaa. Arviointi tuottaa siis tietoa kaavan toteuttamisen vaikutusten suhteesta MRL 28 §:n mukaisiin sisältövaatimuksiin. Arvioinnin keskeisenä tavoitteena on sellaisen suunnittelun lopputuloksen saavuttaminen, joka on eri osapuolten ja näkökohtien kannalta hyväksyttävä ja esillä olleista vaihtoehdoista kokonaisuutena paras mahdollinen.

Vaikutusten arvioinnissa maakuntatasolla otetaan huomioon kaavan luonne, tehtävä ja tarkoitus. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vaikutusten arviointi tehdään siinä laajuudessa kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää (MRL 28 §).

Maakuntakaavoituksessa esitetyt hankkeet ja alueidenkäyttömuodot eivät yleensä ole maakuntakaavavaiheessa vielä hankkeina yksityiskohtaisesti suunniteltuja. Kaavaratkaisut samoin kuin niitä koskevat selvitykset täydentyvät ja täsmentyvät kuntakaavoituksen ja hankesuunnittelun yhteydessä.

Maakuntakaavoituksessa on kuitenkin selvitysten avulla voitava varmistua siitä, että kaavan sallimien toteuttamisvaihtoehtojen puitteissa löytyy maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset täyttävät ratkaisut. Toisin sanoen maakuntakaavassa tutkittujen alueidenkäyttöratkaisujen on annettava kestävä alueidenkäytöllinen pohja maakunnan kehittämiselle samoin kuin kuntien ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevalle suunnittelulle.

2.1. Vaikutusten arvioinnin toteuttaminen

Vaikutusten arviointi on kiinteä osa kaavoitusprosessia. Satakunnassa vaikutusten arviointia on tehty koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi on kulkenut täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin. Ensimmäisessä vaiheessa arvioitiin maakuntakaavan tavoitteiden vaikutukset, toisessa vaiheessa vaikutukset arvioitiin maankäyttöluokittain käyttäen apuna erillistä arviointimatriisia, kolmannessa vaiheessa arvioitiin teemaryhmittäin eri maankäyttöluokkien vaikutukset ja loppuvaiheessa arvioidaan maakuntakaavan kokonaisvaikutukset.

Maakuntakaavaprosessin aikana toteutettu teemaraporttimenettely on ollut kiinteä osa vaikutusten arviointiprosessia. Maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistossa esitettävät aluevaraukset ja kehittämisperiaatteet ovat käyneet läpi laajan ja vuorovaikutteisen sidosryhmäkierron jo ennen kuin valmisteluvaiheen aineisto eli kaavaluonnos on asetettu virallisesti nähtäville. Teemaraportteihin sisältyvien selvitysten laadinnassa on hyödynnetty paikkatietoaineistoja (YKR-aineisto, maastotietokanta, kuntien kaavayms. aineisto sekä muihin teemoihin liittyvät aineistot), joiden pohjalta on myös ollut mahdollista arvioida kaavan toteuttamisratkaisujen vaikutuksia.

Vaikutuksia selvittäessä on otettu huomioon maakuntakaavan tehtävä ja tarkoitus sekä aikaisemmin tehdyt selvitykset siinä laajuudessa, että maakuntakaavan toteuttamisen vaikutuksia on voitu arvioida riittävässä määrin.

Maankäyttöluokittain toteutetussa arvioinnissa käytettiin erillistä mahdollisuus- ja uhkatarkasteluun perustuvaa arviointimatriisia. Arviointimatriisi on rakennettu mahdollisuus- ja uhkamuotoon, koska niin maankäytön suunnittelussa kuin muussakin alueellisessa kehittämistyössä yhdistyvät toisalta mahdollisuuksien edistäminen ja toisalta uhkien ehkäisy. Mahdollisuusosiossa arvioidaan kaavassa osoitettujen maankäyttöluokkien varausten toteutumisesta aiheutuvia myönteisiä vaikutuksia ja vastaavasti

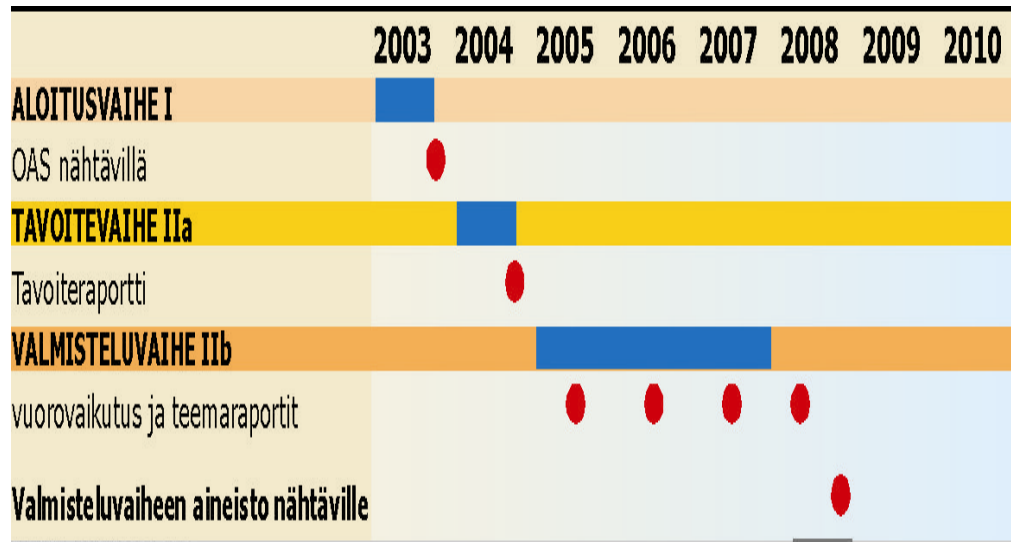
uhkaosiossa varausten toteutumisesta tai joissakin tapauksissa myös toteutumattomuudesta aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia (liite 1).

Maankäyttöluokat on maakuntakaavaselvityksessä esitetty teemaryhmittäin. Kaavaselvityksessä arvioidut vaikutukset on raportoitu kestävä kehityksen mukaista jaoteltua noudattaen (ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä kehitys) kunkin teemaryhmän jälkeen. Arvioinnin raportointi kaavaselvityksessä perustuu pääosin laadittuihin teemaraportteihin ja niistä saatuihin palautteisiin sekä erilliselvikselviktyksiin, kuten esimerkiksi ympäristövaikutusten arviointilain mukaiset selvitykset. Maankäyttöluokittain toteutetun arvioinnin lisäksi kaavassa on arvioitu kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutukset.

Maakuntakaavan suunnittelussa on pyritty estämään kaavan toteuttamisen aiheuttamien mahdollisten haitallisten ympäristövaikutusten syntyminen. Haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä on pyritty ehkäisemään maakuntakaavan kaavamääräyksillä ja muulla ohjeistuksella. Arviointi on osa maakuntakaavassa tehtyjen ratkaisujen perustelua.

Maakuntakaavan välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Satakunnan maakuntaan ja vaikutusten arvioinnissa on keskitytty erityisesti Satakunnan alueelle kohdistuviin vaikutuksiin. Ohjausvaikutuksen seurauksena vaikutukset kohdistuvat ja tarkentuvat kuntasuunnittelun kautta yleiskaavojen ja asemakaavojen suunnittelualueille. Maakuntakaavan luonteesta johtuen ja tarkastelunäkökulman perusteella vaikutusalue on kuitenkin maakuntaa laajempi ja joiltakin osin valtakunnallinen tai kansainvälinen.

nen.

Kuva 1. Kaavoituksen vaiheet yleispiirteisesti.

Maakuntakaavaselostuksessa on jokaisen maankäyttöluokan vaikutukset arvioitu perustelujen jälkeen soveltaen kestävän kehityksen perusteemoja. Lisäksi luvussa 8.4 on arvioitu maakuntakaavan yhteis- ja kokonaisvaikutukset. Tässä selostuksen erillisliitteessä D on lisäksi arvioitu maankäyttöluokkien vaikutukset taulukkomuodossa esittäen sekä merkinnän luomat kehittämismahdollisuudet että mahdolliset uhat kaavan luonnosvaiheessa

Seuraavassa esitetyt maakuntakaavan kokonaisvaikutukset (2.3.) on arvioitu ehdotusvaiheessa. Erillisliite E:ssä on esitetty alueittain maakuntakaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset Natura 2000-verkostoon.

2.2. Arvioidut vaikutukset maankäyttöluokittain

Satakunnan maakuntakaavan arvioidut vaikutukset maankäyttöluokittain on esitetty liitteessä 1, jossa arvioidut vaikutukset on esitetty mahdollisuus- ja uhkatarkasteluun perustuvassa arviointimatriisissa. Maakuntakaavan toteuttamisen vaikutukset maankäyttöluokittain on arvioitu maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä esitetyn ryhmitelyn mukaisesti.

Kaavaselostuksessa maakuntakaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset on raportoitu kunkin teemoittain ryhmitellyn maankäyttöluokan lopussa. Raportoinnissa on nouda-

tettu kestävän kehityksen mukaista jaottelua (vrt. MRL 1 §). Maankäyttöluokittain ryhmitellyt arvioinnit on koottu myös yhtenäiseksi esitykseksi liitteeseen 2.

2.3. Maakuntakaavan yhteis- ja kokonaisvaikutukset

Maakuntakaavaa on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Sen merkitys ja tulkinta tulevat käytännössä esiin kuntien kaavoituksen ohjausprosessissa. Yksittäisen ihmisen elinoloihin kaava vaikuttaa pääosin kuntakaavoituksen ja mahdollisesti jonkin erillishankkeen kautta.

Kaavan suunnittelun pohjaksi laaditut perusselvitykset ja osallisilta saatu palaute muodostavat yhdessä kaavan vaikutusten arviointiin tarvittavat tiedot. Yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennusasetuksen 10 §:n mukaiseen jaotteluun.

Yksittäiset merkinnät ovat riippuvuussuhteessa toisiinsa ja tavoiteltavaan kokonaisratkaisuun. Yhteisvaikutusten arvioinnissa korostuu yksittäisen merkinnän ja sen vaikutuksen suhde ympäröivään alueidenkäyttöön ja ympäristöön, muihin merkintöihin ja näiden yhteisvaikutuksiin sekä tavoiteltaviin vaikutuksiin nähden. Merkittäviä yhteisvaikutuksia syntyy mm. niillä alueilla, joilla varsinaiseen aluevaraukseen kohdistuu myös alueen erityisominaisuuksia ilmaisevia merkintöjä, kuten taajama-alueilla valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ominaisuudet, pohjavesialueet tai melutasosta johtuvat ominaisuudet.

Kaavan kokonaisvaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu koko vaikutusaluetta, kaavaa ja sen eri tekijöitä kokonaisuutena. Arvioinnissa korostuvat lisäksi kaavan vaikutukset sen tavoitteiden toteutumiseen sekä suhde muihin maakunnallisiin tavoitteisiin ja ohjelmiin (Ympäristöministeriö 2002, opas 8).

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Alue- ja yhdyskuntarakenne perusta maakunnan kaikelle kehittämiselle

Satakunta on pohjoisen Itämeren kaupunkiverkoston yhteistoiminta-aluetta, mikä ilmenee Satakunnan maakuntakaavassa erityisesti Satakunnan rannikkoalueen kehittämisyöhykkeen ja siinä sijaitsevien historiallisten kaupunkien ja niiden kansainvälisten kauppasatamien merkityksen korostamisena. Maakuntakaava korostaa Länsi-Suomen läänissä sijaitsevan Satakunnan asemaa väestöltään seitsemänneksi suurimpana maakuntana Suomessa. Valtakunnallisesti merkittävän Kokemäenjokilaakson kaupunki- ja

taajamavyöhykkeen kehittäminen monikeskuksisena yhdyskuntavyöhykkeenä, palvelu-, työpaikka- sekä vapaa-ajanalueineen voimistaa koko maakunnan menestystä ja hyvinvointia. Rauman maakunnallisen sekä Euran, Huittisten ja Kankaanpään seudullisten kehittämisvyöhykkeiden korostaminen edistää, laajentaa ja täydentää maakunnan keskusverkkoa ja sen eri alueiden tasapuolista kehittämistä.

Satakunnan keskeinen infrastruktuuri on rakentunut toisaalta merenrantavyöhykkeen suuntaisesti ja ulos Selkämerelle että toisaalta jokivesistöjen varteen suuntautuen rannikolta sisämaahan ja muihin maakuntiin. Näistä lähtökohdista maakunnan kaupunkien ja kuntien keskus- ja palveluverkon kehittäminen on mahdollistettu maakuntakaavassa siten, että olemassa olevaa taajamarakennetta eheyttäen voidaan turvata palvelujen säilyminen, kehittäminen ja saavutettavuus sekä vaikuttaa myös joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksien edistämiseen.

Monikeskuksisuuden ja kaupunkiseutujen verkottumisen kehittämiseen vaikutetaan korkeatasoisilla liikenneyhteyksillä. Ne linkittävät kaupunkiseutuja vaikutusalueineen toisiinsa sekä edistävät ja suuntaavat yhteistyötä. Vyöhykkeitä kehittämällä voidaan muodostaa toiminnallisesti vahvempia markkina- ja yhteistoiminta-alueita sekä niitä tukeva vyöhykkeiden verkosto yli maakunnan rajojen. Keskustatoimintojen alueiden osoittamisella vaikutetaan myös monikeskuksisen aluerakenteen säilymiseen ja kehittämiseen.

Maakuntakaavan toteuttamisen vaikutukset kohdistuvat kaupunkeihin ja muihin taajamiin, palvelukyliin, erilaisiin liikenteen väyliin ja energiatuotantoon. Siten turvataan toimintojen laajentumismahdollisuudet, yhdyskuntateknisten verkostojen kehittämismahdollisuudet sekä luonto- ja kulttuuriarvojen säilyminen.

Taajama-alueiden aluevarausten ja kaavamääräyksien keskeinen vaikutus kohdistuu eheyttävän yhdyskuntarakenteen kehittämiseen ja sen kautta osaltaan ilmaston muutoksen hillitsemiseen. Kaupunkiseutujen hajautumisen estäminen sekä liikennesuoritteiden määrän hillitseminen vaikuttavat kasvihuonepäästöjen vähentämiseen.

Maaseudun yhdyskuntarakenteeseen maakuntakaava vaikuttaa välillisesti osoittamalla maaseudun palvelukylien periaatteelliset sijainnit ja niiden yhteydet päätieverkkoon. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksellä vaikutetaan palvelukylien rakenteen kehittämiseen palvelujen säilyttämiseksi taajamien ja niiden lievealueiden ulkopuolella. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt korostavat maakunnan historiallista asutusrakennetta vaikuttaen mm. Satakunnan maaseudun ominaispiirteiden säilymiseen alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittyessä.

Toimiva liikenneverkko tukee aluerakenteen eheytymistä sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä

Toimiva, turvallinen ja sujuva, kaikki liikennemuodot sisältävä, liikenneverkko on yksi keskeisimmistä edellytyksistä maakunnan elinkeinoelämän kehittymiselle. Samalla kun liikenneverkon laajentaminen tukee aluerakenteen eheytymistä, se pirstoo olemassa olevaa alue- ja yhdyskuntarakennetta. Liittymäjärjestelyjen keskittäminen eritasoliittymiin ja niiden vaatimat rinnakkaistieyhteydet pirstovat yhdyskuntarakennetta, mutta mahdollistavat samalla liikenneturvallisuus näkökohdat huomioon ottaen uusien tarvittavien alueiden käyttöönoton. Kokonaisvaltaisen liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittäminen lisää joukkoliikenteen mahdollisuuksia ja sitä kautta mahdollistaa yksityisautoilun vähenemisen. Toteutuessaan maakuntaa laajalti halkova URPO-päärata (Uusi-kaupunki- Rauma-Pori) tulee vaikuttamaan merkittävästi alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä luonto- ja kulttuurimaisemiin.

Energiantuotannolla merkittäviä vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Satakunta on monipuolinen energiantuotannon maakunta. Maakunnassa tuotetun energian jakelu valtakunnan kantaverkkoon edellyttää toimivaa ja riittävän kattavaa energian jakeluverkkoa, minkä huomioonottaminen maakuntakaavassa vaikuttaa monin tavoin alue- ja yhdyskuntarakenteeseen. Esimerkiksi Olkiluodon energianhuollon alue toimintoihin edellyttää ympärilleen ydinvoimalaitosten suojavyöhykkeen osoittamista. Energiahuoltoon liittyvät toiminnot sekä suojavyöhyke rajoittavat näillä ja lähialueilla merkittävästi muuta maankäyttöä. Jakeluverkon laajennukset puolestaan pirstovat alue- ja yhdyskuntarakennetta johtokäytävien lisääntyessä.

Melun olemassaololla on vaikutuksia melulle herkkien toimintojen sijoittumiseen

Maantie- ja raide- ja lentoliikenteen melu sekä puolustusvoimien ampumatoiminnoista aiheutuva melu rajoittaa mahdollisuuksia sijoittaa melulle herkkiä toimintoja melu- vyöhykkeille. Melualueiden osoittaminen maakuntakaavassa on uutta verrattuna seutukaavaan. Alueiden määrittely perustuu olemassa olevan ja ennakoitun melun osoittamiseen. Melutasoa ilmaisevat merkinnät on osoitettu Porin lentokentän ympärille sekä Pohjankankaan ja Säskylänharjun ampuma- ja harjoitusalueille.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asumisen ja työpaikka-alueiden eheyttäminen ja laajentaminen muuttavat lähiympäristöä.

Taajamarakenteen eheyttämistavoitteella ja täydennys- ja laajentamisalueiden osoittamisella vaikutetaan kaupunkien ja muiden taajamien rakennettuun ympäristökuvaan ja lähimaisemaan. Kaupunkirakenteen sisällä eheyttävä rakentaminen voi muuttaa ja parantaa asukkaiden lähiympäristöä. Uudisrakentaminen lisää myös asuin ympäristön ajallisia kerroksia ja luo parhaimmillaan uutta paikallista / maakunnallista kulttuuriympäristöä.

Kaupunkien ja maaseudun taajama- ja kyläalueiden laajennukset mahdollistavat väestösuunnitetta suuremman väestökasvun toteutumisen Satakunnassa. Teollisuus- ja työpaikkavarausten toteutuessa taajamien lähialueiden yhdyskuntarakenne laajenee merkittävästi, samalla kun liikennemäärät mahdollisesti lisääntyvät.

Kaavassa on korostettu satakuntalaisten kulttuuriympäristöjen keskeisiä piirteitä, joita ovat synnyttäneet ja muokanneet historiallinen pysyvä asutus vankasti jo 1500-luvulta, syväjuurinen maanviljelyskulttuuri, vanhat teollisuusmiljööt sekä merenkulkukulttuuri. Ottamalla huomioon maakunnan kulttuuriperintö mahdollistetaan asuin ympäristöjen kulttuurikerrosten ja paikallisten erityispiirteiden säilyminen ja kehittyminen rakennetussa ympäristössä.

Vaikutukset luontoon

Maakuntakaava edistää arvokkaiden luontokokonaisuuksien säilymistä

Olemassa oleva luonnonympäristö on ollut lähtökohtana Satakunnan alueiden käytön suunnittelulle. Maakuntakaavassa osoitettavat uudet toiminnot on pyritty ohjaamaan vähiten herkille alueille ja siten edistämään arvokkaimpien luontokokonaisuuksien säilymistä.

Maakuntakaava vaikuttaa maakunnan ekologiseen kestävyYTEEN hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita ja infrastruktuuria mahdollisimman hyvin sekä kehittämällä liikennetarvetta vähentävää alue- ja yhdyskuntarakennetta. Kattavalla luonnonsuojelualueverkostolla mahdollistetaan suojelun suotuisan tason ylläpito myös Satakunnassa.

Lisäksi melutasoltaan hiljaisten alueiden osoittaminen edistää omalta osaltaan ympäristön ekologisen kestäkyvyn säilyttämistä.

Liikenteen ja energianhuollon toteuttaminen aiheuttaa muutoksia ympäristössä

Liikenneverkon laajennukset vaikuttavat luonto- ja kulttuurimaisemiin. Vaikutukset otetaan huomioon sekä minimoidaan yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Merkittävin luonnonympäristöön ja maisemaan kohdistuva muuttava vaikutus liittyy URPO-pääradan (Uusikaupunki- Rauma-Pori) toteuttamiseen. URPO-rata on kaavassa osoitettu yhteystarvemerkinällä. Radan yksityiskohtaisessa suunnittelussa otetaan erityisesti huomioon Natura 2000-verkostoon kuuluvat alueet.

Energiahuollon tuotantolaitosten ja jakeluverkoston rakentamisesta aiheutuu kielteisiä vaikutuksia ympäristöön ja maisemaan.

Maakuntakaavalla vaikutetaan luonnonvarojen kestäväN käytön ohjaukseen

Hiekan ja soran ottoon, kallionottoon sekä turvetuotantoon varatuilla alueilla on huomioitu maa-ainesvarojen kestävä käyttö teknistaloudellisten ja luontoselvitysten perusteella. Edellisten lisäksi kaavassa on osoitettu ominaisuuksiltaan arvokkaiksi määritellyt harju-, kallio- ja moreenimuodostumat. Tärkeiden pohjavesialueiden osoittaminen edistää pohjavesialueiden ekologisen tilan säilymistä.

Turvetuotantoon on osoitettu ympäristöluvan saaneita tai toiminnassa olevia laajoja maakunnallisesti merkittäviä turvetuotantoalueita sekä ympäristölupamenettelyn siinä vaiheessa olevia alueita, joiden ympäristövaikutukset on kattavasti selvitetty. Suuri osa turvetuotannon vaikutuksista aiheutuu olemassa olevasta toiminnasta tai alueiden laajentamisesta vaikuttaen mm. alapuoliseen vesistöön ja alkuperäiseen luontoon. Merkittävä osa Satakunnan alueella tapahtuvasta turvetuotannosta keskittyy Karvianjoen vesistöalueelle.

Vaikutukset maisemaan

Suuret maisemarakenteen elementit luovat maiseman ominaispiirteet

Kaavan kulttuuriset vaikutukset tulevat näkyvimmin esille kulttuurimaisemien valtakunnallisen arvon kautta. Maaseudun alueidenkäytön kehittämisessä tavoitteena on maa- ja metsätalouden edellytysten turvaaminen ja elinkeinojen monipuolistaminen. Maakuntakaavan valkoiset alueet mahdollistavat maa- ja metsätalouselinkeinojen harjoittamisen ja kehittämisen, jolloin Satakunnan kulttuurimaisemien laajat viljelyvainiot ovat edelleen vaikuttavimpina tekijöinä jokilaaksojen maisemakuvassa.

Erityyppisten maaseutualueiden kehitys muuttaa maisemaa asutuksen levittäytyessä avoimille alueille, tilojen koon kasvaessa tai toimintojen painottuessa matkailuun. Alueidenkäytön ratkaisut saattavat vaikuttaa osaltaan siihen, millaisia muutoksia lähi- ja kaukomaisemassa tapahtuu.

Kaupunkien läheisellä maaseudulla asutuksen laajeneminen voi aiheuttaa ristiriitoja alueiden käytössä etenkin kasvavien liikennemäärien vaatimien uusien liikenneväylä-alueiden ja tehomaatalouden tarpeiden vuoksi.

Energiantuotanto ja liikenneverkon kehittäminen näkyvät maisemassa

Satakunta on monipuolinen energiamaa ja Suomen energiantuotannon keskittymä. Olemassa olevat energiantuotantolaitokset, erityisesti Olkiluodon massiiviset ydinvoimalaitokset sekä Satakunnan aluetta halkovat voimalinjat näkyvät kauas satakuntalaisessa maisemassa. Energiantuotantoa on osoitettu olemassa olevien toimintojen yhteyteen, joten tuotantotoiminnasta aiheutuvat muutokset maisemassa eivät tämän johdosta ole merkittäviä. Toisaalta jakeluverkon kehittämisestä aiheutuu merkittäviä muutoksia maisemassa. Tuulivoimatuotantoon tarkoitettujen alueiden toteutuminen Porin Tahkoluodon edustalla aiheuttaa näkyvän muutoksen maisemassa. Toisaalta alueelle sijoittuvan tuulivoimala-alueen maisemavaikutukset on arvioitu vähemmän haitalliseksi suhteessa koko Satakunnan muuhun rannikkoon. Tähän vaikuttavat mantereella olemassa olevat suurimittakaavaiset rakenteet, jotka hallitsevat maisemaa laajoilla alueilla.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen

Maakuntakaavalla vaikutetaan liikenneverkon kehittämiseen

Liikennejärjestelmän kokonaisvaltaisella kehittämisellä tuetaan Satakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, asukkaiden joustavaa ja turvallista liikkumista sekä yhdyskuntarakenteen tasapuolista, tasapainoista ja edullista kehittymistä. Tavoitteena on

liikkumistarpeen vähentäminen ja joukkoliikenteen käyttöedellytysten parantaminen sekä ympäristöhaittojen vähentäminen.

Satakunnan liikenneverkko tarjoaa hyvät yhteydet valtakunnallisiin maakuntakeskuksiin. Maakuntakaavalla mahdollistetaan liikenneverkon kehittäminen sekä alueiden saavutettavuuden että liikenneturvallisuuden ja tieliikenteen välityskyvyn parantaminen. Maakuntakaava mahdollistaa myös rataverkon toiminnallisen ja rakenteellisen kehittämisen. Liikenneinvestoinnit ovat aina osa seudullista, maakunnallista tai valtakunnallista verkostoa ja niiden vaikutukset ovat alueellisesti ja toiminnallisesti laaja-alaisia.

Vesi-, jäte- ja energiahuoltoon lisää toimintavarmuutta

Vesihuoltoverkoston toteuttamisella turvataan hyvälaatuisen käyttöveden riittävä saanti maakunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle. Vedenjakelun riittävyys ja toimintavarmuus yli kuntarajojen mm. mahdollisissa häiriötilanteissa turvataan yhdistämällä ylikunnalliset vesijohtoverkostot pitkällä aikavälillä seudullisiksi verkostoiksi. Liittämällä verkostojen tuntumassa olevat haja-asutusalueet ja kylät verkostojen piiriin parannetaan vesihuollon ohella niiden muitakin kehittämisedellytyksiä. Vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden suojelu sekä seudulliseen verkostoon liitettävät pohjavedenotannot turvaavat edellytykset hyvälaatuisen käyttöveden riittävä saannille.

Jätevesien käsittelyssä on mahdollistettu kuntien välinen yhteistoiminta sekä suurempiin ja puhdistusteholtaan tehokkaampien yksikköjen rakentaminen. Näin turvataan yhdyskuntien ekologisesti kestävä jätevesihuolto. Siirtoviemäreiden yhteystarpeita toteutettaessa viemäroimattomat kylät ja haja-asutusalueet on mahdollista kytkeä jätevesiverkoston piiriin.

Maakunnallisesti merkittävien keskitettyjen jätteenkäsittelyalueiden osoittamisella mahdollistetaan kierrätys-, lajittelu- ja uusiokäyttötoimintojen kehittäminen. Keskittämisen seurauksena kuljetusmatkat pidentyvät. Teollisuus- ja energiantuotannon yhteydessä syntyvien jätteiden ja sivutuotteiden varastoinnin ja käytön uudelleen kehittäminen on mahdollistettu laajoin aluevarauksin.

Monipuolisen energiantuotannon kehittämismahdollisuudet on myös turvattu maakuntakaavassa. Energian saannin turvaamiseksi on maakuntakaavassa mahdollistettu jakeluverkostojen kehittäminen ja laajentaminen.

Vaikutukset talouteen

Elinkeinoelämän edellytysten turvaamiseen vaikutetaan kaikkien kaava-aluevarausten toteuttamisella. Yksittäisen asukkaan talouteen kaavalla on mahdollista vaikuttaa elinkeinoelämän luomien työpaikkojen ja toimeentulomahdollisuuksien kehittymisen kautta.

Maakuntakaavan aluevaraukset mahdollistavat maakunnan tasapuolisen kehittämisen kunkin seudun omista lähtökohdista ja antavat mahdollisuuden elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämiseen sekä kansallisen että kansainvälisen kilpailukyvyyn edellyttämien investointien toteuttamiseen. Kaavan toteutuminen mahdollistaa positiivisen kehittämisen sekä mahdollisen muuttoliikkeen vastaanottamisen.

Taajamarakenteen eheyttäminen rakennetuilla alueilla vaikuttaa myönteisesti kuntatalouteen

Taajama-alueiden laajentaminen sekä teknisen huollon varauksien toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia niin valtiolle, kunnille kuin yksityisille tahoille. Toisaalta myös yhdyskuntarakenteen pääoma kasvaa. Uudet infrastruktuurin toteuttamiseen liittyvät aluevaraukset voivat aiheuttaa yksityisille maanomistajille taloudellisia menetyksiä mahdollisten alueiden käyttöön liittyvien pitkäaikaisten käyttörajoitusten takia. Maan hinta taas voi nousta paikallisesti. Kaiken kaikkiaan taajamarakenteen eheyttäminen rakennetuilla alueilla on kuntatalouden kannalta merkittävä säästö. Se yhdessä muun rakentamisen kanssa tukee taloudellista kasvua ja elinkeinoelämän kehittymistä.

Kaupan suuryksiköt mahdollistavat kaupan tehokkaammat kilpailumahdollisuudet ja lisäävät kaupan tuottavuutta. Tässä on kuitenkin riskinä kunta- ja aluekeskusten kilpailukyvyyn heikkeneminen ja mahdollisesti kauppapalvelujen saatavuuden heikkenemiseen, jos kaupan suuryksiköt sijoittuvat taajamien ulkopuolelle. Ydinkeskustojen palvelujen heikkeneminen vaikuttaa oleellisesti rakennettujen taajamien keskustojen kaupunkikuvaan ja asukkaiden arkimiljöön toimintaympäristön köyhtymiseen.

Liikennejärjestelmää kehittämällä elinkeinoelämän kilpailukyky lisääntyy

Teollisuus-, varasto- ja työpaikka-alueet maakuntakaavassa vaikuttavat maakunnan kilpailukyvyyn lisäämiseen sekä niiden liikenteellinen saavutettavuus turvaa elinkeinoelämän toiminnan kehittämisen. Toimiva liikennejärjestelmä sekä mahdollisuudet energiantuotannon ja -jakeluverkon kehittämiseen vaikuttavat merkittävästi elinkeinoelämän ja tuotantolaitosten sijoittumiseen sekä toimintaedellytyksiin. Liikennejärjestelmän kokonaisvaltainen toimivuus tie-, raide-, vesi- ja lentoliikenteen osalta parantaa

merkittävästi maakunnassa sijaitsevien yritysten yhteyksiä muuhun maahan sekä myös kansainvälisesti laajemmalle alueelle.

Satakuntalaisen teollisuuden toimintaedellytyksiin kuuluu keskeisesti toimiva energiahuolto. Energiahuollot toimintavarmuus ja riittävyys antavat elinkeinoelämälle vahvan pohjan kehittyä - toimintaedellytykset parantuvat ja työpaikat lisääntyvät.

Maakuntakaava korostaa matkailun kehittämistä

Matkailun kehittäminen kytkeytyy moniin maakuntakaavassa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa käsiteltäviin teemoihin. Matkailun kehittämisvyöhykkeet sekä matkailupalvelualueet mahdollistavat suunnitelmallisen matkailukäytön kehittämisen osana alueiden moninaiskäyttöä. Kehittämisvyöhykkeiden sekä merkittävimpien matkailupalvelujen alueiden osoittaminen edistävät suunnittelu- ja kehittämisysteistyötä alueen toimijoiden kesken sekä lisäävät yleistä tietoisuutta alueiden erityisominaisuuksista. Kulttuuriympäristöjä sekä suojelualue- ja virkistysverkostoa voidaan hyödyntää eri tavoin matkailun elinkeinojen kehittämisessä.

Varuskuntien toiminnan ja kehittämismahdollisuuksien turvaamisella mittavat työllisyysvaikutukset

Satakunnassa sijaitsevat kansalliset maanpuolustus- ja kansainvälistä valmiusjoukkoja kouluttavat varuskunnat kuuluvat Satakuntaliiton maakuntavaltuuston määrittelemiin edunvalvonnan kärkihankkeisiin. Niiden toimintamahdollisuuksien turvaaminen vaikuttaa Etelä-Suomen Sotilasläänin varuskuntien logistisesti ja taloudellisesti kestäviin koulutus- ja harjoitusmahdollisuuksiin. Varuskunnat työllistävät toista tuhatta henkilöä ja ne vaikuttavat välillisesti monin tavoin myönteisesti ympäröiviin seutukuntiin Satakunnassa ja Satakunnan ulkopuolella.

Maakuntakaava edistää maa-ainesten sekä pohjavesialueiden kestäväää käyttöä

Hiekan ja soran sekä kallionottoalueiden osoittaminen maakuntakaavassa turvaa yhdyskuntarakentamiseen tarvittavien kiviainesten saantia. Kaavassa maa-aineshuollon painopiste on kalliokiviaineiksissa.

Pohjavesialueiden huomioonottaminen maankäytön suunnittelussa mahdollistaa puhtaaseen talousveteen perustuvien elinkeinojen kilpailukykyyn. Yhdyskuntien vedenhankinnassa käyttämien pohjavesialueiden pilaantuminen voi aiheuttaa mittavia talou-

dellisiä vahinkoja. Toisaalta tärkeät pohjavesialueet vaikeuttavat alueiden käyttöä esim. rakentamisalueena sekä rajoittavat maa-ainestenottoa. Pohjavesialueet ovat yhdyskuntien tärkein raakavesilähde Satakunnassa.

Vaikutukset terveyteen

Satakunnan maakuntakaava edistää viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön luomista

Toteutuessaan Satakunnan maakuntakaava tarjoaa asukkailleen viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön, missä ympäristön ekologista kestävyys ei ylitetä tai vaaranneta. Esimerkiksi vesihuollon varauksilla edistetään hyvälaatuisen juoma- ja talousveden riittävän saannin turvaamista maakunnan asukkaille ja elinkeinoille (mm. elintarviketeollisuus) sekä jätevesien asianmukaista käsittelyä. Pohjavesialueiden huomioonottaminen maankäytön suunnittelussa vähentää maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskiä ohjaamalla toimintoja muille alueille. Hyvälaatuisella pohjavedellä on kansanterveydellisiä vaikutuksia. Vastaavasti liikenneturvallisuuden edistäminen on yksi maantieverkoston kehittämisen lähtökohtia ja mm. eritasoliittymien sekä neli- ja kolmikaistaistusten rakentaminen lisää liikenneturvallisuutta.

Ympäristöriskit otettu huomioon suunnittelussa

Asukkaiden viihtyisyyteen, terveyteen ja turvallisuuteen kielteisesti vaikuttavat maakuntatasolla eniten liikenteestä sekä puolustusvoimien ampumatoiminnasta aiheutuvat melu- ja ympäristöhaitat. Olemassa oleviin toimintoihin perustuvat meluvyöhykkeet on osoitettu ampuma- ja harjoitusalueiden sekä Porin lentokentän ympäristöön. Melun olemassaolo otetaan huomioon mm. meluherkkien toimintojen sijoittumista suunniteltaessa. Joihinkin teollisuus- ja varastoalueisiin on maakuntakaavassa osoitettu Euroopan neuvoston ns. Seveso II -direktiiviin perustuvia suojavyöhykkeitä (konsultointivyöhykkeet). Ydinvoimala-alueen ympärille on myös osoitettu suojavyöhyke. Vyöhykkeiden osoittaminen vaikuttaa ihmisille riskialttiiden toimintojen sijoittamiseen.

Vaikutukset sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin

Kulttuuriympäristöt ja viheralueverkosto vaikuttavat asuin ympäristön viihtyisyyteen

Maakuntakaava vaikuttaa toteutuessaan asukkaiden hyvinvointiin yhdyskuntien toimintakyvyn, palvelujen saatavuuden ja turvallisen ja viihtyisän elinympäristön ylläpitämisen kautta. Eheyttämällä taajamien yhdyskuntarakennetta mahdollistetaan erityisesti julkisen liikenteen palvelutason kehittäminen ja palvelujen saavutettavuus. Lähes kaikki kaavassa osoitetut merkinnät vaikuttavat toteutuessaan eri muodoissa välillisesti sosiaalisiin oloihin ja kulttuuriin.

Jokaisella paikkakunnalla on oma historiansa ja kulttuuriperintönsä. Paikallinen historia on tärkeää paikallisille asukkaille. 2000-luvun alkupuolella Suomesta häviää ennätysmäärä kuntia kuntaliitosten myötä. Kuntaliitokset ovat yksi syy siihen, minkä vuoksi paikallisuus, historia ja kulttuuriperintö koetaan pienillä paikkakunnilla nykyisin entistä tärkeämmäksi. Elettyinä paikkoina nämä paikkakunnat eivät katoa minnekään.

Yleispiirteinen maankäytön suunnitelma mahdollistaa asukkaiden erilaisiin tarpeisiin soveltuvien ja laadultaan korkeatasoisten asuin ympäristöjen rakentamisen. Kaavalla tuetaan kuntien suunnittelua siten, että maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ominaispiirteet säilyvät. Ominaispiirteiden säilymisellä ja kehittämisellä turvataan asuin – ja elinympäristöjen laatu ja edistetään sosiaalisen jatkuvuutta.

Satakunnan kaupunkien ja palveluja tarjoavien keskusta-alueiden ja palvelukylien vetovoimaisuuden kehittäminen lisäävät asukkaiden arkipäivän sujuvuutta, viihtyisyyttä ja toimintamahdollisuuksien monipuolistumista. Kaupunkien ja olemassa olevan muun asutusrakenteen täydennys- ja eheyttämISRakentamisella voidaan lisätä yhteisöllisyyden kehittymisen mahdollisuuksia.

Kaupan suuryksiköt mahdollistavat kaupan tehokkaammat kilpailumahdollisuudet ja lisäävät kaupan tuottavuutta. Tässä on kuitenkin riskinä kunta- ja aluekeskusten kilpailukyvyyn sekä mahdollisesti kauppapalvelujen saatavuuden heikkeneminen, jos kaupan suuryksiköt sijoittuvat taajamien ulkopuolelle. Ydinkeskustojen palvelujen väheneminen vaikuttaa oleellisesti rakennettujen taajamien keskustojen kaupunkikuvaan ja asukkaiden arkimiljöön toimintaympäristön köyhtymiseen. Kaupan rakenteen muutos vaikuttaa asukkaiden arkipäivän ajankäyttöön, liikennetarpeen lisääntymiseen sekä lähikauppojen päivittäistavaravalikoiman heikkenemiseen.

Satakunnan monipuolinen virkistysalueverkosto ulkoilureitteineen lisää asuin ympäristöjen viihtyisyyttä ja monipuolisuutta ja tarjoaa asukkaille mahdollisuuksia fyysisen ja henkisen kunnon ylläpitämiseen. Myös suojelualueet lisäävät ympäristön monimuotoisuutta, elämyksellisuutta ja kauneutta ja kulttuuriympäristöjen vaaliminen parantaa koetun ympäristön laatua ja vahvistaa paikallisidentiteettiä.

Vaikutukset maakunnan ulkopuolelle

Satakunnan maakuntakaava laaditaan kokonaismaakuntakaavana, joka sisältää kaikki alueidenkäyttömuodot ja koko maakunnan alueen. Maakuntakaavan kokonaisvaikutus-alue ulottuu monilta osin maakunnan, jopa valtakunnan rajojen ulkopuolelle.

Elinkeinoelämän vaikutukset erityisesti suurteollisuuden ja satamien osalta ovat valtakunnallisia. Satakunnassa valtakunnallisena erityispiirteenä on erityisesti ydinenergian tuotanto, energiahuolto sekä käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus Eurajoen Olkiluodossa. Näiden toimintojen kokonaisvaikutukset ulottuvat valtakunnan rajojen ulkopuolelle. Olkiluodossa tuotetun sähköenergian jakelu valtakunnan kantaverkkoon vaatii mittavat aluevarauksen voimajohtoille. Voimajohtojen vaikutukset ulottuvat näin ollen laaja-alaisesti maakunnan rajojen ulkopuolelle. Myös tie- ja raideliikenneverkon sekä eri toiminnoille osoitettujen reitistöjen ja tekniseen huoltoon liittyvien yhteystarpeiden vaikutukset ovat ylimaakunnallisia. Turun Seudun tekopohjavesihankkeen vaikutukset kohdistuvat Varsinais-Suomen vesihuoltoon.

Satakunta ja sitä ympäröivät maakunnat kytkeytyvät läntisen Suomen aluerakenteessa toisiinsa sekä Kokemäenjoen vesistöalueen, Selkämeren että rakennettujen verkostojen kautta. Valuma-alueilla tapahtuvien toimintojen vaikutukset heijastuvat viime vaiheessa Selkämereen tilaan. Maakuntien raja-alueita yhdistävät toisiinsa eteläosissa laajat viljelysmaat, kulttuuriympäristöt ja Kokemäenjoen maisema-alueet sekä etenkin pohjoisosissa metsäiset ja osin erämaiset alueet. Luonto- ja maisemakokonaisuudet, virkistystä ja matkailua palvelevat reitistöt sekä Kokemäenjoen tulvasuojelua koskevat maakuntakaavan toteuttamiskysymykset vaikuttavat Satakunnan naapurimaakuntien alueen maankäyttöön.

Maakuntakaava tukee osaltaan kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi. Maakuntakaava edellyttää ja edistää sellaisia hanke- ja suunnitteluratkaisuja, jotka vähentävät päästöjä ja hillitsevät ilmastonmuutosta (yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, olemassa olevien rakenteiden hyväksikäyttö ja täydentäminen, rakentamisen sijainnin ohjaus sekä liikennetarpeen vähentäminen). Tulvariskien hallinnan edistämiseen liittyy tulvasuojelun suunnittelumääräys, joka koskee koko maakuntakaava-aluetta.

2.4. Vaikutukset Natura 2000-verkostoon

Maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on oltava selvillä kaavan vaikutuksista Natura 2000 -verkostoon. MRL 197 §:n mukaan kaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään, noudatettava,

mitä luonnonsuojelulain 10 luvussa säädetään Natura 2000 -verkostosta. Maakuntakaava on luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittama suunnitelma, jolloin maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on pidettävä silmällä, ettei kaavan toteuttaminen merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkostoon. Tämä koskee valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottamia tai siihen sisältyviä alueita. Valtioneuvoston päätöksen mukaan kieltoa sovelletaan jo ennen kuin päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Mikäli kaava toteutuessaan ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000-alueen luonnonarvoja, kaava voidaan hyväksyä ja vahvistaa ilman luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamaa yksityiskohtaista luontotyyppi- ja lajikohtaista selvitystä. Kaavan vaikutukset on riittävästi selvitettävä, jotta voidaan todeta, että kaava ei toteutuessaan heikennä Natura 2000 -alueen luonnonarvoja.

Satakunnan maakuntakaavaa varten on tehty erillinen tarkastelu maakuntakaavan maankäyttöratkaisujen mahdollisista vaikutuksista Natura 2000 -verkostoon kuuluiin alueisiin ja niiden luonnonarvoihin (*erillisliite: Satakunnan maakuntakaava ja Natura 2000-verkosto Satakunnassa/ aluekohtainen tarkastelu*). Tarkastelussa on arvioitu kutakin Natura-aluetta välittömästi tai välillisesti koskettavaa kaavamerkintää.

Yhteenveto maakuntakaavan toteuttamisen vaikutuksista Natura 2000-verkostoon

Satakunnan alueelle sijoittuu kokonaan tai osittain yhteensä 69 kpl Natura-verkostoon kuuluvaa aluetta, joiden yhteispinta-ala on lähes 79 000 ha. Kaikki Satakunnan maakunnan alueelle sijoittuvat Natura 2000-verkoston alueet on osoitettu maakuntakaavassa erityisominaisuuksia ilmentävällä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisella Natura 2000-merkinnällä. Natura 2000 verkostoa osoittavan merkinnän lisäksi alueiden muu merkintätapa vaihtelee alueille määriteltyjen toteuttamistapojen mukaan. Esimerkiksi kaikki ne Natura 2000-verkostoon kuuluvat alueet, jotka valtioneuvoston päätösten mukaan on tarkoitettu toteutettavaksi luonnonsuojelulailla (LSL), on osoitettu luonnonsuojelualue-merkinnällä SL. Vastaavasti sellaiset Natura 2000-verkostoon sisältyvät maa-alueet ja alueiden osat, jotka valtioneuvoston päätösten mukaan on tarkoitettu toteutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja maankäyttö- ja rakennuslain / vesilain (VL) perusteella on osoitettu suojelualue-merkinnällä S.

Toteutuessaan monet Satakunnan maakuntakaavassa esitetyt kaavamerkinnät edistävät tai vähintään tukevat Natura-alueiden suojelun toteuttamista ja niiden luonnonarvojen säilymistä. Tällaisia ovat luonnonsuojelu- ja suojelualue-merkinnät. Lisäksi mo-

net erityisominaisuuksia ilmentävät merkinnät (*arvokkaat geologiset muodostumat, pohjavesialueet, kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, hiljaiset alueet sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet*) sekä ympäristöarvoja ilmentävät aluevaarausmerkinnät (*maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on ympäristöarvoja*) voivat välillisesti tukea Natura-alueiden suojelutavoitteiden toteuttamista alueidenkäytön suunnittelun keinoin. Tehdyn aluekohtaisen tarkastelun perusteella Satakunnan maakuntakaavalla ei toteutuessaan ole todennäköisesti merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura 2000-verkoston alueisiin.

Olemassa olevat maankäyttömuodot ja Natura 2000-verkosto

Natura-alueilla sekä niiden lähialueilla maakuntakaavassa osoitetut olemassa olevaan toimintaan perustuvat maankäyttömuodot, jotka ovat olleet jo olemassa Natura-päätöstä tehtäessä tai ovat myöhemmin saaneet voimassa olevan luvan, on tehdyssä aluekohtaisessa tarkastelussa pääosin arvioitu sellaisiksi, että niiden osoittaminen maakuntakaavassa ei muuta tilannetta, joka vallitsi Natura-päätöstä tehtäessä tai luvan myöntämisen perusteita. Olemassa olevia toimintoja osoittavat merkinnät koskevat mm. liikenneväyliä, maanpuolustusta sekä teollisuus- ja taajamatoimintoja. Kuitenkin myös olemassa olevien toimintojen osalta on tehdyssä arvioinnissa pyritty sovelta- maan ns. varovaisuusperiaatetta (esim. turvetuotantoalueet), jolloin on kiinnitetty huomiota myös olemassa olevien toimintojen mahdollisiin vaikutuksiin.

Valtioneuvoston Natura 2000-verkostoa koskevissa päätöksissä on käsitelty mm. liikenteen ja maanpuolustuksen suhdetta Natura 2000-alueisiin. Päätösten mukaan esimerkiksi Natura-alueiden vaikutuspiiriin sijoittuvien liikenneväylien tavanomaisen käytön, kunnossapidon ja tavanomaisten parantamishankkeiden ei voida katsoa merkittävästi heikentävän verkostoon kuuluvien alueiden luonnonarvoja. Tällaisia toimintoja ovat alueilla olevien yleisten ja yksityisten teiden, ratojen ja meriväylien kunnossa- ja ylläpito mukaan lukien mainittujen liikenneväylien tarpeelliset ja tavanomaiset parantamishankkeet sekä mainituilla liikenneväylillä tapahtuva liikenne mukaan lukien veneily yleisillä vesiväylillä sekä lentoasemien lentoliikenne. Sama koskee edellä lueteltuja toimintoja, jotka sijoittuvat Natura 2000 -alueiden läheisyyteen, sekä alueiden läheisyydessä olevien lentoasemien edellä mainittuja kunnossapito- ja parantamishankkeita. Mikäli jonkin edellä mainitun toimenpiteen todetaan yleisistä tai yksityisistä teistä annetun lain mukaisen suunnittelun yhteydessä tai lunastus- tai vesilain mukaisessa lupamenettelyssä yksittäistapauksessa kuitenkin olevan ristiriidassa Natura 2000 – alueen suojelutavoitteen kanssa, asia käsitellään luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n mukaisesti.

Maanpuolustuksesta edellä mainituissa valtioneuvoston päätöksissä todetaan, että Natura 2000 -verkostoon sisältyy useita alueita, joita puolustusvoimat käyttää lakisääteisten tehtäviensä toteuttamiseen ja puolustusvoimien toiminnan vaikutukset on otettu huomioon valittaessa alueita Natura 2000 -verkostoon. Puolustusvoimat voivat käyttää näitä alueita puolustusvoimien ylläpitämiseksi tarpeellisiin toimiin. Alueille laaditaan tarpeen vaatiessa puolustushallinnon toimesta hoito- ja käyttösuunnitelmat, joissa selvitetään, miten alueen luonnonarvot otetaan huomioon harjoitustoiminnassa. Mikäli puolustusvoimien edellä todetut puolustusvalmiuden ylläpitämiseen liittyvät toimet jostain syystä joutuisivat ristiriitaan Naturasta johtuvien suojelutavoitteiden kanssa, asian käsittelyn lähtökohtana on keskeytyksetön maanpuolustuksen toimien turvaaminen. Tarvittaessa asia käsitellään valtioneuvostossa luonnonsuojelulain 66 §:ssä tarkoitettuna asiana. Satakunnassa sijaitsee sellaisia puolustusvoimien käytössä olevia alueita, jotka sijaitsevat myös Natura 2000-verkostoon kuuluvilla alueilla (Pohjankangas, Hämeenkan- gas ja Säkylänharju).

Valtioneuvoston päätöksissä on myös todettu, että Natura 2000 -verkostoon on sisällytetty alueita, joiden välittömässä läheisyydessä on turvetuotannossa olevia tai siihen varattuja ja hankittuja soita. Satakunnan maakuntakaavassa Natura-alueisiin rajautuu kaksi toiminnassa olevaa turvetuotantoaluetta, jotka sijaitsevat Honkajoella (Huidan- keidas) ja Kankaanpäässä (Viheräperänkeidas). Lisäksi esimerkiksi Pukanluoman (FI0200119) ja Karvianjoen koskien (FI0200130) valuma-alueilla sijaitsevat toiminnassa olevat Satamakeitaan sekä Kurkikeitaan-Kööpelinkeitaan turvetuotantoalueet (Honkajoki, Kankaanpää) ja Karvian luomien (FI0200091) valuma-alueella Hormanevan turvetuotantoalue (Karvia) Edellä mainitut alueet ovat olleet toiminnassa jo silloin, kun päätökset Natura 2000-alueista tehtiin. Natura 2000 – alueisiin kohdistuvia vaikutuksia on myöhemmin em. alueiden osalta selvitetty turvetuotantoalueiden ympäristölupa- prosessien yhteydessä ja alueilla on voimassaolevat ympäristöluvat.

Maakuntakaavan toteuttamisen merkittävimmiksi arvioidut vaikutukset Natura 2000-verkostoon

Monet Natura 2000 -verkostoon sisältyvistä alueista sijoittuvat Satakunnan maakuntakaavassa kehittämisperiaatemarkintöjen sisälle tai lähialueille (*matkailua koskevat kehittämisvyöhykkeet sekä kaupunkikehittämisen, satamatoimintojen sekä energiahuollon kehittämisen kohdealueet sekä yhteystarvemerkinnot*). Kehittämisperiaatteita koskevilla merkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan alueita, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta ja joihin tästä syystä kohdistuu muussa suunnittelussa huomioon otettavia alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen kehittämistarpeita. Kehittämisperiaatemarkintoihin liittyvät yksityiskohtaisemmat alue-

varaustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä.

Matkailua koskevien kehittämisvyöhykkeiden sekä muiden kehittämisen kohdealueiden toteuttaminen tapahtuu yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta, jolloin otetaan huomioon mm. olemassa olevat Natura-alueet. Kehittämisperiaatemarkintoihin lukeutuvilla yhteystarvemerkinnoilla on puolestaan osoitettu sellaisia uusia yhteystarpeita, joiden tarve on voitu todeta, mutta joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Natura-alueisiin liittyviä yhteystarvemerkinnoja Satakunnan maakuntakaavassa ovat mm. ulkoilureitin, moottorikelkkareitin, yhdysvesijohdon, siirtoviemärin, voimalinjan, maakaasun, tieliikenteen, pääradan sekä alikulun yhteystarpeita osoittavat merkinnot. Yhteystarvemerkinnoilla osoitetut linjaukset pystytään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa linjaamaan siten, että ne eivät merkittävästi heikennä Natura-alueiden suojelun perusteina olleita arvoja.

Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuvien vaikutusten kannalta merkittävimmät kehittämisperiaatemarkinnat Satakunnassa koskevat seuraavia alueita:

- Gummandooran saariston (FI0200075) eteläpuolelle sekä Rauman saariston (FI0200073) itäpuolelle sijoittuu satamatoimintojen kehittämisen kohdealuetta (Is) osoittava kehittämisperiaatemarkinta (Porin Tahkoluodon sekä Rauman satamat). Kyseisillä satamilla on satamatoimintojen alueiden käyttöön liittyviä laajennus- ja kehittämistarpeita. Suunnittelumääräyksen mukaan satamatoimintojen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon, muuhun eläimistöön sekä vedenalaiseseen luontoon. Maakuntakaavassa osoitetun kehittämisen kohdealueen toteuttaminen edellyttää siis maakuntakaavaa tarkempaa suunnittelua, jossa otetaan huomioon myös läheinen Natura-alue.
- Rauman saariston (FI0200073) Natura-alueeseen kuuluva Liiklanperä Eurajoen Olkiluodossa sijoittuu energiahuollon kehittämisen kohdealuetta osoittavan merkinän sisäpuolelle. Suunnittelumääräyksen mukaan kohdealueella tulee kiinnittää erityistä huomiota mm. arvokkaisiin luonto-, maisema- ja Natura-arvoihin. Kohdealueen toteuttaminen tapahtuu muiden kehittämisen kohdealueiden tapaan yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta.

Liiklanperän alueeseen rajautuu maakuntakaavassa myös energiahuollon laitosaluemerkintä (aluevarausmerkintä). Merkinnoilla osoitetaan ydinvoimaloiden laitosalue, joka on varattu energiantuotantoa palvelevia laitoksia, rakennuksia tai rakenteita sekä käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitusta toteuttavia laitoksia ja ra-

kennuksia varten. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueeseen sisältyviin arvokkaisiin luonto- ja maisema-kohteisiin. Energiahuollon laitosalueen yksityiskohtainen toteuttaminen tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta. Olkiluodon alueella on käynnissä myös oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laadinta.

Olkiluodon alueella on toteutettu myös ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka koskee neljännen ydinvoimalaitoksen rakentamista Olkiluotoon (TVO). YVA-prosessi saatiin päätökseen vuoden 2008 aikana. YVA:ssa käsiteltiin mm. ko. laajentamistoimien vaikutuksia Natura 2000-verkoston kohteisiin. Lisäksi Posiva on käynnistänyt alueella ydinjätteen loppusijoitusta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, jossa laajennetaan aikaisemmin vuosina 1997 – 1999 tehtyä arviointia. Arviointiprosessi saadaan päätökseen vuoden 2009 keväällä.

- Pinkjärven (FI0200078) alueen kautta on maakuntakaavassa sijoitettu kulkevaksi pääradan yhteystarvemerkinntä, jolla osoitetaan sellaiset pääradan linjaukset, joista ei ole olemassa riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia tai joiden sijainti ja toteutustapa ovat vielä ratkaisematta tai siihen liittyy huomattavaa epävarmuutta. Myös yhteystarvemerkinntä lukeutuu kehittämisperiaatemarkintoihin, joita koskevat yksityiskohtaisemmat aluevaraustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä. Yhteystarvemerkinnoilla osoitettu päärata on todennäköisesti mahdollista linjata siten, että se ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Pinkjärven eikä läheisen Lastensuon alueen (FI0200009) Natura-arvoja.
- Isonen (FI0200101) alueen kautta kulkevaksi on maakuntakaavassa osoitettu yhdysvesijohdon ja siirtoviemärin pitkän aikavälin yhteystarvemerkinnot. Yhteystarvemerkinnot lukeutuvat kehittämisperiaatemarkintoihin ja niitä koskevat yksityiskohtaisemmat aluevaraustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä. Yhteystarvemerkinnoilla osoitettu yhdysvesijohto ja siirtoviemäri on todennäköisesti mahdollista linjata siten, että se ei merkittävästi heikennä Isonen alueen Natura-arvoja.

Kehittämisperiaatemarkintojen ohella vaikutustarkastelussa nousivat esille Porin Tahkoluodon edustan merialueella sijaitseva *tuulivoimaloiden aluetta (tv)* sekä Pomarkun Isonenalle *uudelleen rakennettavaa yhdysrataa (yr)* koskevat merkinnot. Eurassa sijaitsevan Kirvessuolle suunnitellun turvetuotantoalueen maankäyttöä ei ole voitu ratkaista maakuntakaavan valmisteluvaiheessa Natura 2000-alueisiin (Nukinrahka-Hirvilammensuo FI0200096, Koskeljärvi FI0200097, FI0200099 Iso-Höli) mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten osalta (selvitysten riittävyys), joten kyseinen alue on osoitet-

tu kaavassa *selvitysalueena (se-2)*. Vastaavanlainen *se*-merkintä koskien *tulvariskien selvitysaluetta* sijoittuu Kokemäenjoki-suistoon. Satakunnan maakuntakaavan ei näidenkään merkintöjen osalta arvioitu todennäköisesti merkittävästi heikentävän Natura 2000 -verkoston luonnonarvoja:

- Gummandooran saariston (FI0200075) lounaispuolelle sijoittuu *tuulivoimaloiden alue (tv)*. Alueen toteuttaminen edellyttää maakuntakaavaa tarkempaa suunnittelua, jossa otetaan huomioon myös läheinen Natura-alue. Kaavamerkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan tuulivoimaloiden suunnittelun yhteydessä on otettava huomioon vaikutukset maisemaan, asutukseen, loma-asutukseen, linnustoon ja muuhun eläimistöön, vedenalaiseen luontoon ja vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Maakuntakaavaa tarkempaa suunnittelua on jo tehty osalla aluetta, kun Suomen Hyötytuuli Oy:n on toteuttanut Porin Tahkoluodon edustan merialueelle sijoittuvan merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointimenettely. Arviointimenettelyä tulee vielä täydentää yhteysviranomaisen 16.5.2007 antaman lausunnon perusteella mm. Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten osalta.
- Isonen (FI0200101) Natura-alueen kautta kulkevaksi on maakuntakaavassa osoitettu uudelleen rakennettavaa yhdysrataa koskeva merkintä. Yhdysrata sijaitsee paikalla, josta aiemmin kulki toimiva rautatie. Nyt rautatie ei ole käytössä. Mikäli rata aikanaan rakennetaan, sen linjaus mitä todennäköisimmin noudattelee olemassa olevaa käytöstä poistettua Ruosniemi-Kankaanpää rataosuutta. Radan ottaminen uudelleen käyttöön edellyttää selvityksiä ja suunnitelmia sekä uudelleen rakentamista, jolloin myös vaikutukset Isonen Natura-arvoihin voidaan tutkia tarkemman suunnittelun yhteydessä.

- Isonen (FI0200101) alueen kautta on maakuntakaavassa sijoitettu kulkevaksi kaksi voimalinjaa, joilla osoitetaan nykyiset, vähintään 110 kV:n voimalinjat. Tulevaisuudessa Fingrid Oyj:n tarkoitus on luopua Pohjanmaan rannikkoalueella 220 kV:n jännitteestä ja ottaa käyttöön 400 kV:n jännite. Fingrid Oyj on käynnistänyt tähän liittyen Porin Tahkoluodosta Kristiinankaupunkiin ulottuvaa 400 kV:n voimajohtohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiprosessin. Yksi YVA-prosessissa tarkasteltavista voimajohtojen linjausvaihtoehdoista kulkee olemassa olevan voimajohtoauekaa pitkin Isonen itäosan yli. Arviointiprosessin aikana on arvioitu em. vaihtoehdon vaikutukset Isonen Natura 2000-alueeseen luonnon-suojelulain 65 §:n mukaisesti. YVA-menettely on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2009 alussa.
- Kirvessuolle (Eura) suunniteltu turvetuotantoalue on maakuntakaavassa osoitettu *selvitysaluemerkinällä (se-4)*. Merkinällä osoitetaan turvetuotantoalue, jonka varaamista maa-ainesten ottoalueeksi / turvetuotanto (EO-t, aluevarausmerkintä) ei ole voitu ratkaista maakuntakaavaehdotuksen laadintavaiheessa. Länsi-Suomen ympäristölupavirasto myönsi alueelle ympäristöluvan keväällä 2008, johon haettiin muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Vaasan hallinto-oikeus totesi joulukuussa 2008 antamassaan päätöksessä, että ympäristölupaa ei olisi tullut myöntää edellyttämättä ympäristönsuojelulain 65 §:n tarkoittamaa arviointi- ja lausuntomenettelyä. Lisäselvityksiä tarvitaan mm. Kirvessuon turvetuotantoalueen vaikutuksista Natura-arvoihin. Maakuntakaavaehdotuksen valmisteluvaiheessa ei ole ollut käytettävissä sellaisia selvityksiä, joiden perusteella alueen osoittaminen tai osoittamatta jättäminen olisi voitu ratkaista.

3. SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN ARVIOIDUT VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖLUOKITTAIN

Maankäyttöluokkien vaikutuksia tarkastellaan seuraavassa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä esitetyn ryhmittelyn mukaisesti. Järjestys noudattaa maakuntakaavaselostuksen sisältövaatimusten (MRL 28 §) aiheiden mukaista järjestystä.

3. 1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veden, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Kaupunkikehittämisen kohde-alueet (kk1, kk2, kk3)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Alueiden laaja-alainen ja yhden-suuntainen seudun kehittäminen, mahdollistaa aluetalouden kehittymisen ja sitä kautta asukkaiden elinolosuhteiden paranemisen. Seudullinen suunnittelu mahdollistaa eri toimintojen kehittämisen, keskittämisen sekä erikoistuminen ja vähentää päällekkäisyyttä ja luositen edellytyksiä kilpailukyvyyn parantumiselle ja taloudelliselle kasvulle. Alueet tukevat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja sitä kautta yrittäjyyttä, työllisyyttä ja toimeentuloa. Aluerakenteen tiivistäminen luo edellytyksiä paikallisen palvelutason kohottamiseen ja lähipalveluiden lisäämiseen. Seudullisten joukkoliikenteen kehittäminen lisää autottomien liikkumismahdollisuuksia. Tiiviimpi rakentaminen tukee kevyen liikenteen kehittämistä	Eheytyvä yhdyskuntarakenne hillitsee haitallista ilmastomuutosta. Joukkoliikenteen kehittämisen hillitsee haitallista ilmastomuutosta Toimivat yhdyskuntarakenteelliset verkostot vähentävät päästöjä vesistöihin ja maa-perään		Yhdyskuntarakenteen kannalta epätarkoituksenmukainen hajautuminen hidastuu ja osin estyy. Kehityksellä on pitkäaikaisia yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia. Tiivistyvien ja eheytyvien alueiden toiminnot monipuolistuvat, mikä lisää niiden aluerakenteellista omavaraisuutta asumisen, työpaikkojen ja palvelujen tarjonnassa. Edistää jokilaakson aluerakenteen kehittämistä ja yhdyskuntarakenteen suunnitelmallista tiivistämistä, Mahdollistaa energiataloudellisten toimenpiteiden alueellista suunnittelua Rakenteen tiivistäminen ja puhdistustekniikan kehittyminen mahdollistavat tehokkaamman jätevesien käsittelyn. Mahdollistaa liikenne- ja teknisen huollon verkoston taloudellisen hyödyntämisen Joukkoliikenteen kehittämisedellytykset lisääntyvät ja lähiraideliikenteen kehittämis- mahdollisuudet paranevat	
	UHAT / kielteiset vaikutukset				

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, ve- teen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luon- non monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yh- dyskunta- ja energiatalouteen sekä lii- kenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennet- tuun ympäristöön
	Tiivistäminen, rakennustehokkuuk- sien kasvu ja rakennuskannan uu- distaminen muuttavat kaupunkiku- vaa erityisesti nykyisillä kaupunki- ja taajama-alueilla. Muutokset koh- distuvat asukkaiden arkiympäris- töön, joten vaikutukset ovat asuk- kaan kannalta merkittäviä	Rakennusten, väylien ja te- kopintojen alle jäävän maa- pinta-alan määrä kasvaa. Muutoksilla on paikallisia vai- kutuksia mm. pinta- ja poh- javesiin. Uusiutumattoman, maa- ja kallioperästä saatavan ki- viaineksen kokonaiskulutus kasvaa rakentamisen jatku- essa voimakkaana.	Rakentaminen ja alueidenkäytön muutokset vähentävät ja muut- tavat ainakin paikallisesti luon- non monimuotoisuutta. Muutokset ovat suurimpia tiivis- tyvillä alueilla.		
Taajamatoimintojen alueet (A)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Tiivistäminen, rakennustehokkuuk- sien kasvu ja rakennuskannan uu- distaminen muuttavat kaupunkiku- vaa erityisesti nykyisillä kaupunki- ja taajama-alueilla. Muutokset koh- distuvat asukkaiden arkiympäris- töön, joten vaikutukset ovat asuk- kaan kannalta merkittäviä. Tiivistyvä ja eheytyvä yhdyskunta- rakenne mahdollistaa palvelujen kehittämisen, monipuolistamisen ja säilymisen Turvaa yhtenäisen virkistysverkos- ton kehittämisen ja ranta-alueiden järjestämisenjokilaaksossa	Asuntoalueiden tiivistäminen ja palvelujen sijoittaminen tiiviisti keskustoihin edistää päästöjä lisäävän liikenteen vähentämistä. Rakenteen tiivistäminen ja puhdistustekniikan kehitty- minen mahdollistavat tehok- kaamman jätevesien käsitte- lyn. Vesistöihin kohdistuvat myönteiset ja kielteiset vai- kutukset ovat laaja-alaisia.	Rakentamisen ulkopuolelle jää- villä alueilla on mahdollista säi- lyttää ja lisätä luonnon moni- muotoisuutta. Tiivistyvillä alueilla ympäristöra- kentamisen ja ympäristönhoidon määrä ja laatu kohoaa.	Yhdyskuntarakenteen kannalta epätarkoituk- senmukainen hajautuminen hidastuu ja osin estyy. Kehityksellä on pitkäaikaisia yhdyskun- tataloudellisia vaikutuksia. Tiivistyvien ja eheytyvien alueiden toiminnot monipuolistu- vat, mikä lisää niiden aluerakenteellista oma- varaisuutta asumisen, työpaikkojen ja palvelu- jen tarjonnassa. Alueet kytkeytyvät muuhun yhdyskuntarakenteeseen ja hyödyntävät ny- kyistä liikenneverkkoa Aluerakenteen tiivistämisellä turvataan riittävä asuntotuotanto ja asumisväljyyden kasvu. Joukkoliikenteen kehittämismahdollisuudet paranevat. Tiiviimpi rakentaminen tukee ke- vyn liikenteen kehittämistä ja joukkoliiken- teen kehittämisedellytykset paranevat. Tiivis- tyvässä aluerakenteessa energiankäytön hyö- tysuhde paranee ja muun muassa kaukoläm- män käyttöä voidaan lisätä.	Tiivistyvä taajama vyöhyke mahdol- listaa kaupunki- ja taajamaku- van kehittämisen eheyttävän suunnitte- lun keinoin. Mahdollistaa vaaarakenteisten taa- jamien vanhentuneiden kaavojen suunnitelmallisen kehittämisen Muutokset voivat olla toteuttamista- vasta riippuen ympäristön laatua ja kaupunkikuvaa kohentavia. Muutokset voivat olla toteuttamista- vasta riippuen ympäristön laatua ja kaupunkikuvaa kohentavia. Toimin- tojen monipuolistuminen lisää mah- dollisuuksia löytää vanhalle raken- nuskannalle uusia käyttömuotoja, jolloin kaupunkikuvalliset muutokset ovat vähäisiä ja rakennuskulttuuriin liittyvää perintöä voidaan säilyttää. Rakentamisen keskittyminen nykyi- sen rakenteen yhteyteen tukee ra- kenteen ulkopuolisten peltoalueiden nykyistä maankäyttöä ja maisema- kuvan säilymistä. Maisema-alueiden osoittamisella vaikutetaan aktiivisesti kulttuuriperinnön säilymiseen ja alu- eisiin kohdistuvien muun maankäy- tön aiheuttamien vaikutusten hallin-

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, ve- teen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luon- non monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yh- dyskunta- ja energiatalouteen sekä lii- kenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennet- tuun ympäristöön
					taan.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Yleisesti rakentaminen koetaan pai- kallisesti uhkana virkistykseen ja ul- koiluun soveltuvien alueiden riittä- vyydelle sekä paikallisen kulttuurin säilymiselle.		Rakentaminen ja alueidenkäytön muutokset vähentävät ja muut- tavat ainakin paikallisesti luon- non monimuotoisuutta. Muutok- set ovat suurimpia tiivistyville alueilla.	Aluerakenteen tiivistyminen nostaa aluetehok- kuuksia, nostaa maapohjan hintaa. Rakenta- misen vaikutus on voimakkainta liikenneväyli- en varsilla.	Toisaalta saatetaan menettää kau- punkikuvallisesti ja rakennushistori- allisesti merkittävää rakennuskantaa, jolloin vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön koetaan kieltei- sinä
Keskustatoimintojen alueet (C1, C2, C3)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Alueellisesti tasapainoinen keskus- verkko turvaa tasapainoisen palve- lujen saatavuuden . Keskusverkon kehittäminen mah- dollistaa vähenevien voimavarojen keskittämällä keskustojen eri- koistumisen omien lähtökohtien mukaan. Keskustatoimintojen alueiden kehit- täminen lisää alueiden elinvoimai- suutta, palvelujen saatavuutta ja asukkaiden viihtyvyyttä.	Asuntoalueiden tiivistäminen ja palvelujen sijoittaminen tiiviisti keskustoihin edistää liikenteen vähenemistä.	keskittäminen vanhaan kaupun- kirakenteeseen ei vaadi uusia maa-alueita rakentamiseen.	Merkintä vahvistaa yhdyskuntarakennetta, sen taloudellisuutta ja toimivuutta sekä rhkäisee keskustojen toimintojen yksipuolistumista ja palvelujen hajautumista. merkintä keskittää keskeisiä kaupallisia palve- luja kuntakeskusten ydinalueelle ja hyödyntää olemassa olevaa rakennetta. Edistävät kävelykeskustojen kehittämismah- dollisuuksia. Mahdollistaa energiansäästötoimenpiteet mm. kaukolämmön kehittämisen	Jäsentää taajama-alueiden kaupun- kikuvaa. Edistää hyvän arkkitehtuu- rin suunnittelua ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen säilyttämistä. Muutokset voivat olla toteuttamista- vasta riippuen ympäristön laatua ja kaupunkikuvaa kohentavia. Toimintojen monipuolistuminen lisää mahdollisuuksia löytää vanhalle ra- kennuskannalle uusia käyttömuoto- ja, jolloin kaupunkikuvalliset muu- tokset ovat vähäisiä ja rakennuskult- tuuriin liittyvää perintöä voidaan säi- lyttää
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
			Tiivistyvä yhdyskuntarakenne lii- sää luontoympäristön kulutusta ja luontoalueiden vähenemistä taajamien sisällä.		
Palvelukylät (at)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Edistää maaseudun palvelujen ke- hittämistä, palvelujen saatavuutta ja asumisen houkuttelevuutta pal- velujen lähellä maaseudulla Asutuksen keskittäminen ja raken- taminen kyliin edistää elinkeinojen monipuolistumista maaseudulla. Kyliin rakentaminen tarjoaa mah- dollisuuksia maatilojen sivuelinkei-	Edistää suunnitelmallisen ra- kentamisen kautta yhdyskun- tatekniikan tehokkuutta ja si- tä kautta päästöjen vähene- mistä Asutuksen keskittäminen maaseudulla vähentää liiken- netarvetta ja siitä aiheutuvia	Kyliin rakentaminen edistää pa- remmin luontoympäristön eheä- nä säilymistä hajarakentamiseen verrattuna maaseudulla.	Vahvistaa palvelukylien asemaa edistää suunnitelmallisen rakentamisen kautta yhdyskuntateknisen huollon taloudellista jär- jestämistä.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veden, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	nojen kehittämiseksi.	päästöjä			
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
					Uudisrakentaminen muuttaa perinteistä kyläkuva ja – maisemaa ja voi huonosti toteutettuna heikentää alueen omia erityispiirteitä ja kulttuuriperintöä.
Palvelujen alueet (P, p)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Alueet mahdollistavat eri toimintojen kehittymisen ja laajentumisen ja luo siten edellytyksiä kilpailukyvyyn parantumiselle ja taloudelliselle kasvulle. Alueet tukevat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja sitä kautta yrittäjyyttä, työllisyyttä ja toimeentuloa. Alueilla toimivat sosiaali- ja terveysalan laitokset ovat merkittäviä työllistäjiä seudulla.			Kaavassa osoitetut palvelujen alueet sijaitsevat osittain muusta yhdyskuntarakenteesta irrallaan. Alueilla on jo olemassa olevaa toimintaa, joten uudet vaikutukset alueiden käyttöön ovat vähäiset.	Toiminnan jatkuminen nykyisissä laitoksissa turvaa alueisiin ja rakennuksiin liittyviä kulttuurihistoriallisia arvoja.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
				Mahdollinen laajeneminen ja uusien toimintojen sijoittaminen alueille lisäävät liikennettä.. Alueilla on olemassa olevat yhdyskuntahuollon ratkaisut.	
Vähittäiskaupan suuryksikköjen alueet (KM, KM1, km)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Lisää palvelutarjontaa ja työpaikkoja sekä muiden yritysten sijoittumista lähialueille. Merkinnät lisäävät kaupan ja muun yritystoiminnan toimintaedellytyksiä. ne mahdollistavat kaupan sijoittumisen edullisesti ostovoiman suhteen sekä lisäävät kaupan kilpailua..			Yksiköt palvelevat ensisijaisesti henkilöautolla kulkevaa asiakaskuntaa.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, ve- teen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luon- non monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yh- dyskunta- ja energiatalouteen sekä lii- kenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennet- tuun ympäristöön
	Tästä koituu välillistä hyötyä kulut- tajalle, yksiköt tarjoavat uusia pal- velualan työpaikkoja.				
	Lisää elinkeinoelämän synergiaetu- ja.				
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Saattaa heikentää autottomien asukkaiden lähipalveluja muilla asuntoalueilla tai kaupunkikeskuk- sissa. Mahdollisesti kasvavat asointimat- kat voivat lisätä asiakkaiden poltto- ainekuluja ha muita kustannuksia. Ostovoiman alueelliset siirtymät voi- vat olla merkittäviä.	Laajojen paikoituskenttien haittavaikutus voi tulla esiin pintavesien imeytysongelmi- na ja viherympäristön köyh- tymisenä - yksityisauton käyttöä lisää- vänä toimintana lisää liiken- nepäästöjä	Merkinnällä on välillisiä vaiku- tuksia ympäristöön kulutuksen ja liikennemäärien kasvun kaut- ta.	Suuryksiköiden riskinä on, että niihin mahdol- lisesti tukeutuva muu rakentaminen ja kaup- palinen toiminta voi hajauttaa taajamien raken- netta ja heikentää nykyisiä keskustoja. Liikennemäärät lisääntyvät. Yksikkö voi kerätä asiakkaita hyvinkin laajalta alueelta, mikäli tarjonnalla on seudullista houkuttelevuutta ja vetovoimaa. yksityisautoilun osuus niiden ai- heuttamasta liikenteestä on merkittävä.	Saattaa heikentää lähiympäristöku- vaa suurimmitakaavaisina rakennuk- sina ja laajoina avoimina paikoitus- alueina
Teollisuus- ja varastoalueet (T, t, T1, t1, T2)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Työpaikka-alueet (TP)	Alueet mahdollistavat eri toiminto- jen kehittymisen ja laajentumisen ja luo siten edellytyksiä kilpailukyvyyn parantumiselle ja taloudelliselle kasvulle. Alueet tukevat elinkei- noelämän toimintaedellytyksiä ja si- tä kautta yrittäjyyttä, työllisyyttä ja toimeentuloa. Mahdollistavat olemassa olevien työpaikkojen säilymisen ja uusien syntymisen.	Toimintojen keskittäminen mahdollistaa teknis- taloudellisesti tehokkaammat ympäristön suojaustoimet.	Keskittämällä toimintoja teolli- suus- ja varastoalueille vältetään mm. luonnon monimuotoisuu- den pirstoutumiselta.	Keskittämällä ympäristöä kuormittava teolli- suus tuetaan ekologisesti kestävien maan- käyttöratkaisujen toteuttamista. Tukevat ja täydentävät alue- ja yhdyskuntara- kennetta.	Keskittämällä teollisuus- ja varasto- alueiden toiminnot keskitetään myös haitalliset maisemavaikutukset.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Asettavat osin rajoituksia muulle maankäytölle, rakentamiselle ja lii- kumiselle. Ympäristölle vaarallisia kemikaaleja sisältävät teollisuus- ja varastoalue- et aiheuttavat riskin ihmisen asuin- ja elinympäristölle sekä viihtyvyy- delle. Saattavat aiheuttaa osassa väestöstä pelkotiloja.	Ympäristölle vaarallisia kemi- kaaleja sisältävät teollisuus- ja varastoalueet aiheuttavat häiriöitä sekä riskit ympäris- tölle ja asumiselle. Lisääntyvä raskas teollisuus ja liikenne kuormittavat ympä- ristöä ja näiden aiheuttamat haitalliset vaikutukset	Ympäristölle vaarallisia kemika- aleja sisältävät teollisuus- ja va- rastoalueiden voivat huonosti hoidettuina aiheuttaa riskin luonnon monimuotoisuudelle. Lisääntyvä raskas teollisuus ja liikenne kuormittavat ympäristöä ja näiden aiheuttamat haitalliset vaikutukset ympäristölle.	Asettavat osin rajoituksia muulle maankäytöl- le, rakentamiselle ja liikkumiselle. Alueille sijoittuvat uudet teollisuus- ja tuotan- tolaitokset lisäävät energiantarvetta /- kulutusta. Teollisuuden toimintojen lisääntyessä myös lii- kenne lisääntyy.	Rajoittavat osittain muuta maan- käyttöä, rakentamista ja liikkumista. Uusien teollisuus- ja varastoalueiden rakentaminen aiheuttaa aina suuria muutoksia maisemakuvaan ja ympä- ristöön.

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, ve- teen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luon- non monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yh- dyskunta- ja energiatalouteen sekä lii- kenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennet- tuun ympäristöön
	Olemassa oleva ja lisääntyvä raskas teollisuus ja liikenne kuormittaa ympäristöä ja näiden aiheuttamat haitalliset seuraukset ympäristölle ja asumiselle.	ympäristölle. Teollisuustuotanto ja raken- taminen lisäävät luonnonva- rojen kulutusta.	Teollisuustuotanto ja rakentami- nen lisäävät luonnonvarojen ku- lutusta.		
Vaarallisia kemikaaleja val- mistavan tai varastoivan lai- toksen suojavyöhykkeet / konsultointivyöhykkeet (sv1)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Mahdollistavat riskienhallinnan / vaaratilanteiden ennaltaehkäisy.	Mahdollistavat riskienhallin- nan / vaaratilanteiden ennal- taehkäisy.	Mahdollistavat riskienhallinnan / vaaratilanteiden ennaltaehkäisy.	Mahdollistavat riskienhallinnan / vaaratilantei- den ennaltaehkäisy.	
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Asettavat rajoituksia muulle maan- käytölle, rakentamiselle ja toiminto- jen sijoittamiselle. Konsultointivyöhyke saatetaan ko- kea ympäristöriskinä			Asettavat rajoituksia muulle maankäytölle, ra- kentamiselle ja toimintojen sijoittamiselle.	Asettavat rajoituksia muulle maan- käytölle, rakentamiselle ja toiminto- jen sijoittamiselle.
Matkailupalveluiden alueet (RM, rm)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Lisääntyneet matkailijamäärät lisää- vät elinkeinomahdollisuuksia ja pal- velujen saatavuutta				Maisema- ja kulttuuriympäristöteki- jät otetaan huomioon matkailualueil- la
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Rakentaminen voi myös vähentää alueiden vetovoimaa	Liikenteen kasvu aiheuttaa päästöjen lisääntymistä.	Herkempiä lajeja voi hävitä pai- kallisesti. Rakentaminen kuluttaa luonnon- varoja.		
Matkailun kehittämisvyöhyk- keet (mv1, mv2, mv3) Matkailun ja virkistyksen ke- hittämisen yhteystarpeet	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Matkailutoiminnan lisääntyminen tarjoaa uusia elinkeinomahdollisuuksia; matkailu työllistää esim. paikal- lisia Lisää kansainvälistä yhteistyötä ja monikulttuurisuutta Palvelujen saatavuus paranee. Yhteistyö alueiden toimijoiden kes- ken kasvaa.	Matkailukäytön ohjaaminen kulutusta hyvin kestäville alueilla	Suojelu- yms. alueet vahvuus alueen matkailun kehittämisessä Luonto- ja kulttuuriympäristöar- vot huomioidaan suunnittelussa.	Ohjaa matkailu-toimintojen sijoittumista tie- tyille alueille Edistää maaseudun asuttuna pysymistä. Suunnitelmallisuus eheyttää yhdyskuntara- kennetta.	Maisema- ja kulttuuriympäristö- tekijät otetaan huomioon alueiden suunnittelussa

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, ve- teen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luon- non monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yh- dyskunta- ja energiatalouteen sekä lii- kenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennet- tuun ympäristöön
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Intressiristiriidat matkailun, loma- asukkaiden ja paikallisten asukkai- den kesken Rakentaminen ja kävijämäärien li- sääntyminen voi uhata virkistysalu- eiden säilymistä.	Maaston kuluminen Liikenteen kasvu aiheuttaa päästöjen lisääntymistä	Maaston kuluminen, jos käyttöä ei ole ohjattu riittävästi	Suojelu- yms. alueiden käyttörajoitukset voi- vat asettaa rajoituksia matkailulle	
Puolustusvoimien alueet (EP), puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet (EAH), puolus- tusvoimien ampumaradat (e3), puolustusvoimien am- pumatoi-minnasta johtuvat melualueet (me1, me2)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Ei muutoksia alueen tämänhetki- seen käyttöön Puolustusvoimat on merkittävä työnantaja, millä on välillisiä vaiku- tuksia maakunnan yritystoiminnalle sekä kuntien taloudelle Varuskunta-alueet ovat kiinteä osa yhteisöjen paikallisidentiteettiä Puolustusvoimien mahdollisuus käyttää EAH – merkinnällä varattuja alueita on ensisijainen, mutta osaa ko. alueista on mahdollistaa hyö- dyntää myös virkistyskäytössä (lä- hinnä Hämeen kangas) Melu luonteeltaan ajoittaista.	Edistää nykytilan säilymistä Geologiset muodostumat säi- lyvät laajamittaiselta maa- aineksenotolta Riittävän laajat puolustus- voimien käytössä olevat alu- et eteläisessä Suomessa vähentävät pitkiä kuljetuksia ja sitä kautta liikennepäästö- jä	Edesauttaa maiseman pysymistä avoimena → vaikuttaa myönteis- esti alueella olevaan uhanalais- lajistoon Säästää laajoja alueita yhdys- kuntarakentamiselta (EAH, M/ep).	Alueet kytkeytyvät muuhun alueraken- teeseen ja hyödyntävät nykyistä liiken- neverkkoa	Edistää puolustusvoimien alueella si- jaitsevan rakennuskulttuurin ylläpi- toa ja säilymistä
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Rajoittaa maankäyttöä ja ihmisten liikkumista Melu ja siihen liittyvä tärinä hanka- loittavat asumista ja elinkeinojen harjoittamista Joukkojen kuljetukset aiheuttavat tieliikenneluuhkia – ajoittainen ras- kas liikenne Voivat aiheuttaa ristiriitoja puolus- tusvoimien kehittämisen sekä pai-	Ammusten ja ammunnan päästöt voivat aiheuttaa maaperän saastumista ja pohjaveden pilaantumisriski voi kasvaa → vaikutukset kuitenkin pieniä ja paikallisia Ajoneuvojen aiheuttamat uhat: maaston kuluminen ja ajoneuvojen rikkoutumisista ja onnettomuuksista aiheu- tavat öljy- ja polttoaine- vuodot → vaikutukset mm.	Kasvillisuuden kuluminen / toi- saalta puolustusvoimien alueet ovat olleet jo vuosikymmeniä ko. käytössä ja alueiden luonto on jo muuttuneessa tilassa Ammunta (melu) ja liikenne vai- kuttavat alueiden eläimistöön	Alueet voivat katkaista perinteistä kulkuväyliä, yhteyksiä ja pidentää reittejä Joukkojen kuljetukset aiheuttavat tieliikenne- ruuhkia – ajoittainen raskas liikenne	Ammunnalla vaikutuksia maisemaan -> vaikutukset kuitenkin pienialaisia Maaston kuluminen Melu vaikuttaa puolustusvoimia ym- pärvivien alueiden vetovoimaan kiel- teisesti Varuskuntien asutuksen kytkemises- sä muuhun asutukseen omia erityis- ongelmia

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veden, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	kallisten asukkaiden välillä/kesken	pohjavesiin			Vanhat historialliset tiet vahingoittuvat käytössä
Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on merkitystä puolustusvoimien toiminnan kannalta (M1)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Alueiden toteuttaminen ei tuo muutoksia alueen tämänhetkiseen käyttöön niiden alueiden osalta, mitkä ovat osoitettu Satukunnan seutukaavassa 5 vastavankaltaisella merkinnällä (seutukaavassa Pohjankangas, Säköjärvi)		Alue säilyy maa- ja metsätalousvaltaisena alueena	Merkintä rajoittaa rakentamista syrjäisillä rakentamattomilla alueilla ja siten ohjaa rakentamista olemassa oleviin kyläkeskuksiin ja taajamiin	Maisemassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia
	Aluevaraus mahdollistaa puolustusvoimien kehittämisen, mikä omalta osaltaan vahvistaa paikallista työllisyyttä				
Ravirata (E1), ajoharjoittelu- ja moottoriurheilualueet (E2, e2)	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Rajoittaa maankäyttöä ja ihmisten liikkumista ajoittain.		Kasvillisuuden kuluminen		-
	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Moottori- ja hevosurheilualueet mahdollistavat ko. toimintoihin liittyvien tapahtumien kehittämisen ja työllistämisen				
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Moottoriurheiluun liittyvät toiminnot aiheuttavat meluhaittaa lähiympäristössä	Pohjavesialueilla sijaitsevat moottoriurheilutoiminnot ja hevosurheilualue voivat olla riski alueen pohjavesille.		Moottoriratojen huomioonottaminen ja yhteensovittaminen muuhun maankäyttöön voi aiheuttaa rajoituksia esimerkiksi melulle herkkille toiminnoille.	
Selvitysalue (Kokemäenjoen suiston tulvariskin selvitysalue se1)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Vähentää alueen tulvariskiä.	Alentaa Kokemäenjoen alaosan ylimpiä vedenkorkeuksia		Vähentää alueen tulvariskiä. Mahdollistaa alueen tulvienhallinnan, alueen tehokkaamman maankäytön ja rakentamisen. Vähentää rakennuksille, tiestölle ja muulle infrastruktuurille aiheutuvia vaurioita.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veden, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Toimenpiteiden toteuttamatta jättäminen ei poista alueen tulvariskejä, josta seurauksena maankäytön ja rakentamisen rajoituksia. Työaikaiset toimenpiteet heikentävät joen virkistyskäyttöä ja kalastusta.	Pohjalietteiden kaivutoimet aiheuttavat vesistön samentumista.	Vesistöalueilla tehtävät toimenpiteet vähentävät luonnon monimuotoisuutta. Tulvansuojelutoimenpiteet kuluttavat luonnonvaroja.	Toimenpiteiden toteuttamatta jättäminen ei poista alueen tulvariskejä, josta seurauksena maankäytön ja rakentamisen rajoituksia.	Toimenpiteiden laajuudesta, luonteesta, määrästä ja toteuttamistavoista johtuen vaikutukset maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön vaihtelevat.
Selvitysalue (Säpilänniemen oikaisu-uoman selvitysalue se2)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Mahdollistaa Kokemäenjoen keskiosan tulvahuippujen hallinnan. Vähentää alueen tulvariskiä.	Alentaa Kokemäenjoen keskiosan ylimpiä vedenkorkeuksia.	Uoman kaivamisesta vapautuvien kaivumassojen hyödyntäminen.	Vähentää alueen tulvariskiä. Alentaa Kokemäenjoen keskiosan ylimpiä vedenkorkeuksia. Mahdollistaa Kokemäenjoen keskiosan tulvahuippujen hallinnan. Vähentää rakennuksille, tiestölle, muulle infrastruktuurille ja viljelyksille aiheutuvia vaurioita.	
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Muuttaa pysyvästi Säpilänniemen asukkaiden asuin- ja elinympäristöä. Työaikaiset toimenpiteet heikentävät joen virkistyskäyttöä ja kalastusta.	Muuttaa Kokemäenjoen virtausolosuhteita. Oikaisu-uoma katkaisee Säpilänniemen harjumuodostuman ja muuttaa pysyvästi Säpilänniemen pohjavesiolosuhteita.	Heikentää kalalajien (esim. tautain) luontaisia kutu- ja syönösalueita. Muuttaa pysyvästi Säpilänniemen pohjavesiolosuhteita. Vähentää luonnon monimuotoisuutta.	Muuttaa pysyvästi Kokemäenjoenvarren asukkaiden asuin- ja elinympäristöä. Muuttaa pysyvästi kulkuyhteyksiä Säpilänniemeen	Muuttaa pysyvästi ja olennaisesti Säpilänniemen alueen maisemakuvaa. Tuhoaa kivikautisen asuinpaikan ja arvokkaan perinnemaisema-alueen Säpilänniemessä.

3.2. Alueiden käytön ekologinen kestävyys

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Luonnoltaan arvokkaat alueet - Natura alueet (nat) - suojelualueet (S, s) - luonnonsuojelualueet (SL, sl) - ympäristöarvoja omaavat maa- ja metsätalousalueet (MY, my) - luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo1, luo2)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Rikastuttavat ja monipuolistavat ihmisen elinympäristöä. Monipuolinen, luontoarvoja sisältävä ympäristö tarjoaa hyvät ja terveelliset olosuhteet asumiselle, fyysiselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille. Mahdollistavat luonnontuntemuksen lisäämisen mm. opetuskohteina Toimivat mm. luontomatkailun vetovoima-alueina.	Säilyttävät maa- ja kallioperän luonnonvaroja. Turvaavat osaltaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä.	Turvaavat kasvi- ja eläinlajien elin- ja lisääntymismahdollisuudet. Toimivat eliölajien geenipankkeina. Ylläpitävät omalta osaltaan luonnon biologista monimuotoisuutta ja luonnonvaroja.	Turvaavat luonnonarvoiltaan monimuotoisen ja rikkaan alue- ja yhdyskuntarakenteen. Tukevat vetovoimaisen alue- ja yhdyskuntarakenteen muodostumista.	Rikastuttavat maakunnan maisemakuvaa. Turvaavat omalta osaltaan alueisiin liittyvien kulttuuriarvojen ja perinnön säilymistä. Rakentamisen keskittyminen nykyisen rakenteen yhteyteen tukee rakenteen ulkopuolisten peltoaluiden nykyistä maankäyttöä ja maisemakuvan säilymistä. Maisema-alueiden osoittamisella vaikutaan aktiivisesti kulttuuriperinnön säilymiseen ja alueisiin kohdistuvien muun maankäytön aiheuttamien vaikutusten hallintaan.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Mikäli alueet menettävät syystä tai toisesta suojelu- / luonnonarvonsa, seurauksena on ihmisen elinympäristön köyhtyminen ja huonontuminen.	Rajoittavat luonnonvarojen hyödyntämistä / maa- ja kallioperän ainesvarojen käyttöä. Rajoittavat turvetuotantoa.	Rajoittavat luonnonvarojen hyödyntämistä / maa- ja kallioperän ainesvarojen käyttöä. Rajoittavat turvetuotantoa. Osa aluevarauksista aiheuttaa rajoituksia metsien talouskäytölle.	Rajoittavat muuta maankäyttöä ja rakentamista. Vaikuttavat mm. yhdyskuntateknisen huollon sekä liikennejärjestelmän ratkaisuihin (esim. URPO-rata). Natura-alueet vaikuttavat alue- jausta laajemman alueen maankäytön ja toimintojen suunnitteluun.	Hoitamattomina tai liian tiukasti suojeltuina osa alueista voi menettää maisema-, luonto- ja kulttuuriarvonsa.
Melutasoltaan hiljaiset alueet (hil)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Tarjoaa mahdollisuuden aistia luonnon äänien synnyttämää äänimaisemaa niin, että ihmistoiminoista syntyvät äänet eivät ole koko ajan läsnä äänimaisemassa. Ehdotetuilla alueilla on todennäköisempää päästä kokemaan hiljaisuutta kuin muilla alueilla. Mahdollisuudella kokea luonnon-	Ei vaikutuksia	Edistää omalta osaltaan laajojen luontoalueiden säilymistä ja monimuotoisuutta (alueen äänimaiseman säilyminen mahdollisimman luonnonmukaisena).		Voi vaikuttaa välillisesti mm. maakunnan vetovoimaan.

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	rauhaa on merkitystä mm. alueiden virkistys- ja matkailukäytössä. Tarjoaa uusia luontomatkailun ja virkistyskäytön kehittämismahdollisuuksia.				
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Muuta ympäristöä hiljaisemmat laajat aluekokonaisuudet menetetään, jos viimeisiä hiljaisuuden keittä ei oteta huomioon maankäytön suunnittelussa. Tällä voi olla kielteisiä vaikutuksia mm. alueiden virkistyskäyttöön ja luontomatkailuun, koska mahdollisuus aistia pelkästään luonnon ääniä katoaa. Virkistyskäytön ja luontomatkailun määrän kasvaessa lisääntyvät myös ihmistoiminnoista syntyvät äänet. Melua aiheuttavien toimintojen tuottajat voivat kokea alueiden merkitsemisen maakuntakaavaan uhkana elinkeinotoiminnalleen.	Ei vaikutuksia.	Jos hiljaisia alueita koskevat tavoitteet eivät toteudu tai ristiriitoja ei pystytä ratkaisemaan, on vaara, että ihmistoiminnoista syntyvien äänien määrä lisääntyy myös viimeisillä lähes luonnontilaisenkaltaisilla äänimaisemasaarekkeilla.	Jos esitetyt tavoitteet eivät toteudu yksityiskohtaisemmassa kaavotuksessa ja muussa viranomaisen harjoittamassa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa on vaarana, että viimeisetkin Satakunnan melutasoltaan muuta ympäristöä hiljaisemat aluekokonaisuudet menetetään.	Jos esitetyt tavoitteet eivät toteudu yksityiskohtaisemmassa kaavotuksessa ja muussa viranomaisen harjoittamassa alueiden käyttöä koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa on vaarana, että viimeisetkin Satakunnan melutasoltaan muuta ympäristöä hiljaisemat aluekokonaisuudet menetetään. Tällä voi olla vaikutuksia esim. maisemaan ja kulttuuriympäristöön liittyvän kokemuksellisuuden monimuotoisuuden vähenemiseen. Vaikuttaa melutasoltaan hiljaista aluetta ympäröivän alueen suunnitteluun.

3.3. Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Tieliikenne	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Olemassa olevat valta- (vt), kanta- (kt), seutu- (st) ja yhdystiet (yt) Uudet kaksiajorataiset ja kaksiajorataiseksi parannettavat päätiet Merkittävästi parannettavat tiet Uudet tieyhteydet:	Liikenneväyläratkaisut lisäävät yleisesti liikkumismahdollisuuksia. Joukkoliikenteen kehittäminen lisää autottomien liikkumismahdollisuuksia. Tiiviimpi rakentaminen tukee kevyen liikenteen kehittämistä.	Pohjavesien pilaantumisriski vähenee pohjavesisuojausten johdosta.		Tukevat ja parantavat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkeinolämän toimintaedellytyksiä. Alueiden välinen saavutettavuus paranee. Mahdollistavat eri toimintojen järkevän sijoittumisen.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- uudet tiet - ohjeelliset tiet - tieliikenteen yhteystarpeet - alikulun yhteystarve Eritasoliittymät	Liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus paranevat. Matka-ajat lyhenevät.				
Olemassa olevat valta- (vt), kanta- (kt), seutu- (st) ja yhdystiet (yt) Uudet kaksiajorataiset ja kaksiajorataiseksi parannettavat päätielt Merkittävästi parannettavat tiet Uudet tieyhteydet: - uudet tiet - ohjeelliset tiet - tieliikenteen yhteystarpeet - alikulun yhteystarve Eritasoliittymät	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Liikenteen päästöt ja liikennemelu heikentävät elinympäristön laatua. Liikennesuoritteiden määrä lisääntyy.	Liikennesuoritteen kasvu lisää ajoneuvopäästöjä. Heikentävät ilman laatua etenkin vilkasliikenteisten väylien lähellä. Vaikutukset näkyvät hitaina, mutta pitkäkestoisina metsissä, maaperässä ja pintavesissä. Liikenteen päästöt vaikuttavat kasvihuoneilmiön nopeuteen.	Teiden ylläpito, kunnostus ja rakentaminen kuluttavat luonnonvaroja. Luontoa ja ympäristöarvoa vähätelevät ratkaisut saattavat vaarantaa luonnon monimuotoisuutta.	Rajoittavat muuta maankäyttöä. Saattavat hajauttaa alue- ja yhdyskuntarakennetta.	Rakentaminen muuttaa luonnon- ja kulttuurimaisemaa sekä rakennettua ympäristöä.
Raideliikenne	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Olemassa olevat pää- (pr), yhdys- ja sivuradat (yr) Uudet ratayhteydet: - uusi päärata (pr) - uusi yhdysrata (yr) - päärataverkon yhteystarve	Turvaavat joukkoliikenteen käytönmahdollisuuden ja kehittämisen.	Parantuvat ratayhteydet mahdollistavat kuljetusten siirtymiset maanteiltä rautateille, jolloin liikenneperäiset päästöt vähenevät.		Tukevat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Alueiden välinen saavutettavuus paranee.	
Raideliikenne	UHAT / kielteiset vaikutukset				
Olemassa olevat pää- (pr), yhdys- ja sivuradat (yr) Uudet ratayhteydet: - uusi päärata - uusi yhdysrata - rautatieliikenteen yhteystarve	Raideliikenteen aiheuttamat melu- ja ympäristöhaitat (esim. pärinä). Elinympäristö pirstoutuu, lisääntymisen sekä liikenteen melulle etä päästöille	Raideliikenteen aiheuttamat melu- ja ympäristöhaitat.	Ratojen ylläpito ja parantaminen kuluttavat luonnonvaroja. Luontoa ja ympäristöarvoa vähätelevät ratkaisut saattavat vaarantaa luonnon monimuotoisuutta.	Rajoittavat muuta maankäyttöä. Saattavat hajauttaa alue- ja yhdyskuntarakennetta.	
Vesiliikenne	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Satama-alueet (LS, ls)	Satama-alueet ovat merkittäviä työpaikka-alueita.			Tukevat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.	
Satamatoimintojen kehittämisen kohdealueet (ls)	Mahdollistavat satamatoimintojen kehittämisen mm. työpaikka-alueina.			Tukevat ja parantavat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.	
Laivaväylät	Mahdollistavat merenkulun sekä			Mahdollistavat merenkulun sekä	Laivaväylien merkintään liittyvät

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luon- nonvaroihin	alue- ja yhdyskunta- rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liiken- teeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja raken- nettuun ympäristöön
	alusten turvallisen liikkumisen me- rialueilla.			alusten turvallisen liikkumisen me- rialueilla. Tukevat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.	rakenteet ja väylämerkit (esim. majakat, loistot, kummelit, pookit, viitat).
Veneväylät, ohjeelliset veneväylät	Mahdollistavat veneiden turvallisen liikkumisen merialueilla sekä ve- neilyn kehittämisen. Edistävät luonnon virkistyskäyttöä vesialueilla.			Mahdollistavat veneilyn sekä ve- neiden turvallisen liikkumisen me- rialueilla. Mahdollistavat pienvenesatamien kehittämisen.	Veneväylien merkintään liittyvät rakenteet ja väylämerkit (esim. majakat, loistot, kummelit, pookit, viitat).
Vesiliikenne	UHAT / kielteiset vaikutukset				
Satama-alueet (LS, Is)	Satamatoimintojen aiheuttamat riskit ympäristölle. Satama-alueet ovat yleisöltä ”sul- jettuja” alueita (liikkumisrajoituk- set).	Satamatoimintojen aiheuttamat riskit ympäristölle.	Satamien laajennukset kuluttavat luonnonvaroja. Vedenalaisen luon- non monimuotoisuus saattaa vaa- rantua.	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	Muuttavat merkittävästi maisema- kuvaa.
Satamatoimintojen kehittämisen kohdealueet (Is)	Satamatoimintojen lisääntymisestä mahdollisesti aiheutuvien riskien lisääntyminen.	Satamatoimintojen lisääntymisestä mahdollisesti aiheutuvien riskien lisääntyminen.	Satamien laajennukset kuluttavat luonnonvaroja. Vedenalaisen luon- non monimuotoisuus saattaa vaa- rantua.	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	
Laivaväylät	Laivaliikenteestä aiheuttamat ym- päristöhaitat, mahdolliset onnet- tomuudet (esim. öljypäästöt ja vaarallisten aineiden kuljetukset).	Laivaväylien ruoppausten vaiku- tukset vesiluontoon. Laivaliikenteestä aiheuttamat ym- päristöhaitat, mahdolliset onnet- tomuudet (esim. öljypäästöt ja vaarallisten aineiden kuljetukset).	Laivaväylien ruoppausten vaiku- tukset vesiluontoon. Vedenalaisen luonnon monimuotoisuus saattaa vaarantua. Laivaliikenteestä aiheuttamat ym- päristöhaitat, mahdolliset onnet- tomuudet (esim. öljypäästöt ja vaarallisten aineiden kuljetukset).	Rajoittavat veteen rakentamista.	Laivaväylien merkintään liittyvät rakenteet ja väylämerkit (esim. majakat, loistot, kummelit, pookit, viitat) muuttavat meri- ja saaris- tomaisemaa.
Veneväylät, ohjeelliset veneväylät	Veneliikenteestä aiheutuvat ympä- ristöhaitat ja päästöt (mm. melu, pakokaasupäästöt) heikentävät lä- hialueiden asumisolosuhteita.	Veneväylien ruoppausten vaiku- tukset vesiluontoon. Veneliikenteestä aiheutuvat ympä- ristöhaitat ja -päästöt.	Veneväylien ruoppausten haitalli- set vaikutukset vesiluontoon	Rajoittavat veteen rakentamista.	Veneväylien merkintään liittyvät rakenteet ja väylämerkit (esim. majakat, loistot, kummelit, pookit, viitat) muuttavat meri- ja saaris- tomaisemaa
Lentoliikenne	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Lentoliikenteen alueet (LL, II)	Mahdollistavat nopeat koti- ja ulkomaan lehtoyhteydet sekä har- rastusilmailun.			Tukevat ja parantavat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkei- noelämän toimintaedellytyksiä. Mahdollistavat nopeat koti- ja ul- komaan lehtoyhteydet.	
Lentomelualue (me-3)					
Lentoliikenne	UHAT / kielteiset vaikutukset				
Lentoliikenteen alueet (LL, II)	Lentoliikenteen aiheuttamat melu- ja ympäristöhaitat. Lentokenttä-alueet ovat osittain	Lentoliikenteen aiheuttamat pääs- töt sekä mahdolliset riskit pohja- vesille.	Lentokenttäalueet ovat ”monokult- tuurialueita”. Luonnon monimu- otoisuuden köyhtyminen.	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luon- nonvaroihin	alue- ja yhdyskunta- rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liiken- teeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja raken- nettuun ympäristöön
	yleisöltä "suljettuja" alueita (liik- kumisrajoitukset).				
Lentomelualue (me3)	Heikentävät asumisviihtyvyyttä se- kä rajoittavat alueiden virkistys- käyttöä. Heikentävät alueen vetovoimai- suutta.		Melulle herkat eläinlajit välttävät aluetta.	Rajoittavat muuta maankäyttöä (mm. asuinrakentaminen ja virkis- tyskäyttö). Heikentävät alueen vetovoimai- suutta.	
Viestiliikenne	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Viestiliikenteen alueet (LV, lv)	Mahdollistavat kansalaisten tasa- puolisen tiedonsaannin.				
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Viestiliikenteen alueet ovat osittain yleisöltä "suljettuja" alueita (liik- kumisrajoitukset).			Rajoittavat lähialueen muuta maankäyttöä.	Korkeina rakenteina vaikuttavat merkittävästi maisemakuvaan.
ENERGIAHUOLTO	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
Energiahuollon alueet (EN, en)	Turvaavat energian saannin.	Tiivistyvä aluerakenne mahdolli- staa tehokkaamman energiankäy- tön erityisesti lämmityksessä, mikä vähentää päästöjä ilmaan. Uusi- tuvien energiamuotojen ja maa- kaasun käytön edistämisellä on myönteisiä ympäristövaikutuksia.		Turvaavat energian saannin. Tu- kevat ja parantavat elinkeinoelä- män toimintaedellytyksiä.	
Ydinvoimaloiden laitosalue (EN1)	Turvaa energian saannin. On mer- kittävä työpaikka-alue.			Turvaa energian (sähkön) saannin. Tukee ja parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.	
Energiahuollon kehittämisen koh- dealue (en)	Mahdollistaa ydinenergiantuotan- non ja ydinjätehuollon kehittämi- sen.			Mahdollistaa energian (sähkön) li- sätuotannon sekä ydinjätehuollon kehittämisen.	
Ydinvoimalaitosten suojavyöhyke (sv2)					
Sähköasemat (en-z): - olemassa olevat sähköasemat - uudet sähköasemat	Turvaavat energian saannin.			Turvaavat energian saannin. Tu- kevat ja parantavat olemassa ole- vaa aluerakennetta ja elinkei- noelämän toimintaedellytyksiä.	
Voimalinjat (z): - olemassa olevat voimalinjat - uudet voimalinjat vaihtoehtoiset voimalinjat (ve1, ve2) - voimalinjojen yhteystarpeet	Turvaavat sähköenergian jakelun.			Turvaavat sähköenergian jakelun. Tukevat ja parantavat olemassa olevaa aluerakennetta ja elinkei- noelämän toimintaedellytyksiä.	
Maakaasuverkko: - maakaasuverkon yhteystarpeet (k) - vaihtoehtoiset maakaasuverkon yhteystarpeet (ve1, ve2)	Toteutuessaan tarjoavat vaihtoeh- toisen energiansaannin. Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen vähenemi-	Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen vähenemi- nen heijastuu elinympäristöön.	Maakaasun käyttöönotto korvaa muiden fossiilisten polttoaineiden (mm. öljy, kivihiili) käyttöä. Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen vähenemi-	Toteutuessaan tarjoavat vaihtoeh- toisen energiansaannin. Toteutu- essaan tukevat ja parantavat ole- massa olevaa aluerakennetta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyk-	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta-rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	nen heijastuu elinympäristöön.		nen heijastuu elinympäristöön.	siä.	
Tuulivoimaloiden alue (tv)	Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen väheneminen heijastuu elinympäristöön.	Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen väheneminen heijastuu elinympäristöön Tuulivoimala-alueiden toteuttaminen edistää uusiutuvan energiantuotannon käyttöönottoa..	Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen väheneminen heijastuu elinympäristöön.	Mantereella sijaitsevat muunto-asetat ja jakeluverkosto sijaitsevat lähellä (Tahkoluoto).	
ENERGIAHUOLTO	UHAT / kielteiset vaikutukset				
Energiahuollon alueet (EN, en)	Energiahuollon alueet ovat osin yleisöltä ”suljettu” alue (liikkumisrajoitus). Vesivoimaloiden säännöstelyjen haitalliset vaikutukset vesistöjen virkistyskäytölle.	Vesivoimaloiden säännöstelyjen vaikutukset vesiluontoon. Lämpövoimaloiden päästöt (savukaasut ja jäähdytysvesi)	Vesivoimaloiden säännöstelyjen vaikutukset vesiluontoon. Lämpövoimaloiden päästöt (savukaasut ja jäähdytysvesi)	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	Kookkaina rakennuksina muuttavat merkittävästi maisemakuvaa.
Ydinvoimaloiden laitosalue (EN1)	Energiahuollon laitosalue on pääosiin yleisöltä ”suljettu” alue (liikkumisrajoitus). Ydinvoimaloiden läheisyys ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus saatetaan kokea uhkatekijöinä. Heikentää lähialueen vetovoimaisuutta.	Ydinvoimalaitosten jäähdytysvesien haitalliset vaikutukset merialueella. Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitusluolaston louhinta; rajoitukset kallioperän muulle käytölle.	Ydinvoimalaitosten jäähdytysvesien vaikutukset merialueella. Alueelle sijoittuva runsas rakentaminen sekä muut energiahuoltoon liittyvät toiminnot vähentävät luonnon monimuotoisuutta.	Rajoittavat muuta maankäyttöä. Heikentää lähialueen vetovoimaisuutta.	Kookkaina rakennuksina muuttavat merkittävästi maisemakuvaa.
Energiahuollon kehittämisen kohdealue (en)	Heikentää lähialueiden vetovoimaisuutta.			Heikentää lähialueen vetovoimaisuutta.	
Ydinvoimalaitosten suojavyöhyke (sv2)	Heikentää lähialueiden vetovoimaisuutta.			Heikentää lähialueen vetovoimaisuutta.	
Sähköasemat (en-z): - olemassa olevat sähköasemat - uudet sähköasemat	Sähköasemat ovat yleisöltä ”suljetuja ” alueita (liikkumisrajoitus).			Rajoittavat muuta maankäyttöä.	Laajat sähköasemat muuttavat lähialueen maisemakuvaa.
Voimalinjat (z): - olemassa olevat voimalinjat - uudet voimalinjat vaihtoehtoiset voimalinjat (ve1, ve2) - voimalinjojen yhteystarpeet	Pirstaloittavat elinympäristöä ja maisemaa. Voimalinjojen sähkö- ja magneettikentät saatetaan kokea ympäristöriskeinä.		Voimalinja-alueet rajoittavat talousmetsien käyttöä. Voimalinjojen aiheuttamat riskit linnustolle. Voimalinjojen pylväsalueiden haitat maataloudelle.	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	Pirstaloittavat elinympäristöä ja maisemaa.
Maakaasuverkko: - maakaasuverkon yhteystarpeet (k) - vaihtoehtoiset maakaasuverkon yhteystarpeet (ve1, ve2)		Maakaasuverkon rakentamisen vaikutukset maa- ja kallioperään.	Maakaasuverkon alueet rajoittavat talousmetsien käyttöä. Maakaasuverkon rakentaminen kulluttaa luonnonvaroja.	Rajoittavat muuta maankäyttöä.	Maakaasualueet on pidettävä puustosta vapaina, jonka johdosta pirstoavat metsämaisemaa.
Tuulivoimala-alue (tv)	Käyntiäni, jonka voimakkuus ja leviäminen riippuvat vallitsevista tuuliolosuhteista. Haitalliset vaikutukset esim. viihtyisyyteen ovat yksilöllisiä.	Tuulivoimaloiden sekä sähkökaapeleiden rakentamiseen liittyvät pohjatyöt samentavat vettä. Samentava vaikutus leviää virtausten mukana.	Vaikutukset etenkin muuttolintujen reitistöihin (törmäysriski). Haitallisia vaikutuksia mahdollisiin kalojen kutualueisiin		Tuulivoimalat hallitsevat merimaisemaa ja lisäävät ihmistoimintojen vaikutusten näkymistä maisemassa.

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Vesihuoltoa palvelevat varaukset: - vedenottamot (et-v) - tekopohjavesilaitokset (et-v1) - raakaveden esikäsittelylaitos (et-v2) - yhdysvesijohdot (v) - yhdysvesijohtojen yhteystarpeet - siirtoviemärit (j) - siirtoviemäreiden yhteystarpeet - jätevedenpuhdistamot (et-j)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Luovat edellytykset turvalliselle ja puhtaalle elinympäristölle. Turvaavat elinkeinoelämän (mm. elintarvike-teollisuuden) toimintaedellytykset. Vaikuttavat myönteisesti ihmisten elinoloihin ja välillisesti myös elinympäristön viihtyisyyteen. Parantavat vedenjakelun toimintavarmuutta mm. mahdollisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa.	Keskitetyt jätevesien keskittelyt vähentävät yleistä vesistökuormitusta sekä ympäristö- ja riskien todennäköisyyttä. Kestävät teknisen huollon ratkaisut yhdyskuntarakenteessa ovat edullisia luonnon-varojen kestävän käytön ja ympäristönäkökohtien kannalta.	Ympäristön ja talouden kannalta kestävät teknisen huollon järjestelyt edistävät luonnon monimuotoisuuden turvaamista sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä. Edistävät luonnonvarojen suunnitelmallista ja säästeliästä käyttöä Turvaavat maa- ja kallioperän puhtaana säilymisen ja täten puhtaan pohja- ja pintaveden saannin.	Tukevat ekologisesti kestävien yhdyskuntarakenteen toteuttamista. Turvaavat elinkeinoelämän (mm. elintarvike-teollisuuden) toimintaedellytykset. Mahdollistavat vanhojen ja uusien rakentamisalueiden liittämisen olemassa olevaan ja pitkällä tähtäimellä laajenevaan kunnallistekniseen verkostoon. Keskittämällä jätevesien käsittely suurempiin laitoksiksi (seudullisiin jätevesipuhdistamoihin) jätevesien käsittely on tehokkaampaa ja taloudellisempaa kuin lukuisissa pienissä yksiköissä.	Tukevat ja täydentävät olemassa olevia alue- ja yhdyskuntarakenteen osia. Mahdollistavat vanhojen ja uusien rakentamisalueiden liittämisen olemassa olevaan ja pitkällä tähtäimellä laajenevaan kunnallistekniseen verkostoon.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Pohja- ja pintavesien pilaantuessa / vaarantuessa heikentävät elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, ihmisten elinolosuhteita sekä elinympäristön viihtyisyyttä. Rajoittavat osittain muuta maankäyttöä ja rakentamista.	Luontoa ja ympäristöarvoa vähäntelevät ratkaisut heikentävät luonnonvarojen, kuten pinta- ja pohjavesien käyttöä ja hyödynnettävyyttä.	Luontoa ja ympäristöarvoa vähäntelevät ratkaisut vaarantavat luonnon monimuotoisuutta sekä pinta- ja pohjavesien hyödynnettävyyttä.	Teknisen huollon ratkaisut saattavat rappeutua varojen puutteen tai huonon hoidon johdosta. Rajoittavat osittain muuta maankäyttöä ja rakentamista.	Teknisen huollon ratkaisut saattavat rappeutua varojen puutteen tai huonon hoidon johdosta. Rajoittavat osittain muuta maankäyttöä ja rakentamista.
Jätteidenkäsittelyalueet (EJ)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön vähennetään ympäristönkuormitusta muualla. Ihmisten elinolosuhteet ja viihtyvyys paranevat. Ympäristöhaitat ja -riskit keskittyvät vain tietyille alueille, koska jätteidenkäsittelyalueiden määrä maakunnassa vähenee. Keskitetyt jätehuoltoratkaisut turvaavat jätehuollolle asetetut kansalliset ja kansainväliset tavoitteet.	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön vähennetään ympäristönkuormitusta muualla. Ympäristöhaitat ja -riskit keskittyvät vain tietyille alueille, koska jätteidenkäsittelyalueiden määrä maakunnassa vähenee.	Jätteiden tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella kierrätyksellä sekä uusiokäytöllä säästetään energiaa ja luonnonvaroja. Hyvin toteutetut jätehuoltoratkaisut tukevat luonnonvarojen kestävää käyttöä.	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön jätteiden käsittely on ympäristöystävällisempää, tehokkaampaa ja taloudellisempaa kuin lukuisissa pienissä yksiköissä. Ympäristöhaitat ja -riskit keskittyvät vain tietyille, harvoille alueille, koska jätteidenkäsittelyalueiden määrä maakunnassa vähenee.	Teknis-taloudellisesti hyvin hoidettu jätehuolto edistää ja toteuttaa valtakunnallisia ja alueellisia jätehuoltosuunnitelmien tavoitteita. Ympäristöhaitat ja -riskit keskittyvät vain tietyille, harvoille alueille. Toimenpiteillä on myönteinen vaikutus kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja ympäristöön.

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luon- nonvaroihin	alue- ja yhdyskunta- rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liiken- teeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja raken- nettuun ympäristöön
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön kuljetusetäisyydet ja liikennemäärät kasvavat, jolloin myös liikenteestä aiheutuvat haitat lisääntyvät kuljetusreittien varrella. Jätteidenkäsittelyalueet rajoittavat muuta maankäyttöä esim. asuin- ja virkistysalueena käsittelyalueiden välittömässä läheisyydessä. Pinta-alallisesti suuret jätteidenkäsittelyalueet ja niiden laajennukset lisäävät lähiseudun asukkaiden pelko- ja uhkakuvia sekä heikentävät asumisviihtyvyyttä. Rotat ja muut alueella asustavat eläimet saattavat levittää tauteja.	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön kuljetusetäisyydet ja liikennemäärät kasvavat, jolloin myös liikenteestä aiheutuvat ympäristökuormitukset, päästöt lisääntyvät kuljetusreittien varrella. Huonosti hoidettuina käsittelyalueet ovat riski pinta- ja pohjavesille, ilman laadulle ja muulle ympäristölle.	Jätehuoltoalueet kuormittavat luontoa ja ovat merkittävä ympäristötiski lähialueelle. Alkuperäinen luonto, kasvi- ja eläinlajit häviävät tai muuttuvat sekä luonnon monimuotoisuus yleensä köyhtyy käsittelyalueella ja sen välittömässä läheisyydessä.	Keskittämällä jätteidenkäsittely muutamaan suureen yksikköön kuljetusetäisyydet ja liikennemäärät kasvavat, jolloin myös liikenteestä aiheutuvat ympäristökuormitukset, päästöt lisääntyvät. Jätteidenkäsittelyalueet rajoittavat muuta maankäyttöä esim. asuin- ja virkistysalueena käsittelyalueiden välittömässä läheisyydessä. Peittämättömät jätteenkäsittelyalueet houkuttelevat mm. lokkeja ja varislintuja paikalle, jolloin saatavat aiheuttaa riskin lentoliikenteelle	Teknis-taloudellisesti huonosti hoidettu jätehuolto ei edistä eikä toteuta valtakunnallisia ja alueellisia jätehuoltosuunnitelmien tavoitteita. Jätteenkäsittelyalueilla on yleensä haitallinen vaikutus kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja alueen imagoon.

3.4. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elin- ympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskunta- rakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liiken- teeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja raken- nettuun ympäristöön
Tärkeitä pohjavesialueet (pv)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Turvaavat raakaveden saannin	Tärkeitä pohjavesiesiintymät säilyttävät antoisuutensa ja laatunsa.	Maaston kosteusolot säilyvät, kun pohjavesitilanne otetaan huomioon alueenkäytössä.		
Maa-ainesten ottoalueet (E01, E02)	Toiminta keskittyy alueille, joilla aiheutuvat haitat ovat helpommin hallittavissa ja todennäköinen maa-ainesten otto on ennalta tiedossa.	Alueiden käyttökelpoisuus on selvitetty eivätkä alueet ole merkittäviä maa- tai kallioperän muodostumia tai pohjavesialueita.	Merkittävät luontovauriot vältetään, koska perustiedot luontoarvoista selvitetty.	Rajoittaa yhdyskuntarakenteen muuta maankäyttöä lähialueella Turvaavat yhdyskuntarakenteen taloudellista maa-aineshuoltoa.	
Tärkeitä pohjavesialueet (pv)	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Mahdolliset liikkumis- ja toimintarajoitukset vedenottamoiden suojavyöhykkeillä	Pohjaveden käyttö voi muuttaa pohjaveden pinnan tasoa ja luonnonolosuhteita.		Pohjaveden suojaustoimet voivat aiheuttaa lisäkustannuksia	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Maa-ainesten ottoalueet (EO1, EO2, se3)	Haittoja lähiympäristön ja kuljetusreittien varren asutusalueiden asukkaille. Maa-ainesten ottoalueet haittaavat paikoin luonnon virkistyskäyttöä.	Maa- ja kallioperän sekä maaston muutokset käytön seurauksena ovat huomattavia ja pysyviä. Toiminnasta voi aiheutua pölyhaittoja ja pohjavesiä koskevia onnettomuusriskejä.	Maa-ainesten ottoalueilta alkupe- räiset luonnon ominaisuudet, laji- to sekä monimuotoisuus tuhoutu- vat.	Rajoittaa lähiympäristön muuta maankäyttöä.	Maiseman muutokset ovat huo- mattavia ja pysyväisluonteisia.
Turvetuotantoalueet (EO3, EO4, se4)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Turvetuotanto luo työpaikkoja alu- eelle. Tuotantoalueilta saadaan energia- ja kasvu- ja ympäristöturvetta useiden eri elinkeinojen raaka- aineeksi. Elinkeinovaikutukset ovat merkittävimmät Satakunnan poh- jois- ja kaakkoisosissa.	Tuotannon jatkuminen mahdollis- taa investoinnit uusiin tehokkaam- piin vesien puhdistustekniikoihin ja uusilla alueilla ympäristötekniset vaatimukset ovat tiukemmat ja ve- sistövaikutuksia voidaan estää jo kuivatusvaiheessa.	Käytössä olevien tuotantoalueiden tehokas hyödyntäminen vähentää paineita mennä koskemattomille alueille.	Energiaturpeesta saadaan kotimais- ta lähienergiaa, joka lisää energia- tuotannon huoltovarmuutta.	Ottoalueet lisäävät avoimen mai- seman osuutta yleensä metsäisillä alueilla. Onnistunut jälkikäyttö peltona, lampena tai kosteikkona voi pa- rantaa alueen maisemakuva.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Paikoin esiintyvät pöly- ja meluhai- tat lähiasutukselle sekä lisääntynyt liikenne Alueen käyttömahdollisuudet raja- tut: liikkumisrajoituksia ja virkistys- käytön vähentyminen.	Tuotantoalueiden kuivatusojat oh- jaavat valumavedet nopeasti ala- puoliseen vesistöön, pohjaveden lasku (vesitasapainon muutos). Ravinnekuormituksen määrä kas- vaa alapuolisissa vesistöissä. Merkittävimmät turvetuotannon vesistövaikutukset kohdistuvat Karvianjoen vesistöalueelle. Toi- saalta maakuntakaavassa esitetyt turvetuotannon aluevaraukset ovat pääosin jo tuotannossa olevia tai muuttuneita suoalueita, eivätkä si- ten muuta tilannetta. Lähes kaikki esitetyt alueet ovat käyneet läpi ympäristölupakäsittelyn ja saaneet lupansa tai osalla käsittely on kes- ken. Ympäristölupakäsittely on johtanut vesiensuojelun tehostu- miseen ja kuormituksen pienenty- miseen.	Alueiden luonnontila muuttuu, kasvillisuus häviää ja eläinten elinympäristö pirstoutuu ja luon- non monimuotoisuus vähenee.	Rajoittaa lähiympäristön muuta maankäyttöä.	Perinteinen luontotyyppi ja luon- nonmaisema häviävät.
Kaivostoiminnan alueet (EK)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Kaivostoiminta luo työpaikkoja alueelle.	Tuotannosta tuleva sivukivi voi vähentää muun kiviaineksen otto- tarvetta.	Etenkin vanhoihin kalkkilouhoksiin voi kehittyä erikoista kasvilajistoa.	Tuotantoa varten alueelle rakenne- taan energia- ja liikenneverkko, jo- ta muutkin voivat hyödyntää.	Toiminnan ympäristöluvissa hait- tojen hallinta on suunnitelmallista.

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Mahdollisia melu- ja pölyhaittoja lähiympäristössä ja kuljetusreittien varrella.	Kaivostoiminta muuttaa maa- ja kallioperää ja maaston muotoja pysyvästi. Pöly ja kuivatusvedet voivat aiheuttaa haittoja lähiympäristössä.	Alueiden luonnontila muuttuu, kasvillisuus osin häviää ja eläinten elinympäristö pirstoutuu.	Alueiden toiminta lisää liikennettä liikenneverkossa. Alueiden jälkikäytössä voi olla rajoituksia.	Laajat sivukivikat ja laajat avolouhokset muuttavat maisemaa pysyvästi.

3.5. Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen

Aluevarausten mukainen maankäyttö mahdollistaa eri toimintojen kehittymisen ja laajentumisen ja luo siten edellytyksiä kilpailukyvyyn parantumiselle ja taloudelliselle kasvulle. Kaikki aluevaraukset tukevat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja sitä kautta yrittäjyyttä, työllisyyttä ja toimeentuloa. Alerakenteen tiivistäminen luo edellytyksiä paikallisen palvelutason kohottamiseen ja lähipalveluiden lisäämiseen.

3.6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriympäristön vaaliminen

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Valtakunnalliset (vma, kh1), maakunnalliset ja seudullisesti arvokkaat maisemat, kulttuuriympäristöt ja kohteet (kh2, kh3)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
UNESCO:n maailmanperintökohteet (un)	Luovat edellytykset viihtyisälle ja moniarvoiselle elinympäristölle.		Perinnemaisemien ja kulttuurimaisemien hoito, ylläpito ja kehittäminen edistävät luonnon - ja kulttuurimaisemien monimuotoisuuden säilymistä.	Turvaavat alueen historiallisen kerroksellisuuden ominaispiirteet yhdyskuntarakenteen ja aluerakenteen kehittämisessä.	Toimintojen monipuolistuminen lisää mahdollisuuksia löytää vanhalta rakennuskannalle uusia käyttömuotoja, jolloin kaupunkikuvalliset ja maisemalliset muutokset ovat vähäisiä ja rakennuskulttuuriin liittyvää perintöä voidaan säilyttää.
Kansallinen kaupunkipuisto (kk)	Vaikuttavat hoidettuina myönteisesti ihmisten elinoloihin, elinympäristön viihtyvyyteen ja asukkaiden juurtumiseen alueelle. taloudelliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti maapohjan ja rakennusten omistajiin.			Alueilla on vaikutusta yhdyskuntahuollossa eniten voimalinjojen sijoittamiseen ja toteutettaviin pylväerakenteisiin.	Rakentamisen keskittyminen nykyisen rakenteen yhteyteen tukee rakenteen ulkopuolisten peltoalueiden nykyistä maankäyttöä ja maisemakuvan säilymistä. Maisema-alueiden osoittamisella vaikutetaan aktiivisesti kulttuuririnnön säilymiseen ja alueisiin kohdistuvien muun maankäytön aiheuttamien vaikutusten hallintaan.
Historialliset tied (ht)					

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Hoidotta jäävät kohteet tai asu-mattomat kohteet heikentävät asuinympäristön viihtyisyyttä. Maiseman- ja kulttuuriympäristön kohteiden hoito voidaan kokea vaikeaksi, raskaaksi ja kalliiksi. Hoitamattomuus alentaa alueiden ja kiinteistöjen taloudellista arvoa.		Kulttuuriympäristöjen huonon hoidon taso ja kohteidenhäviäminen köyhdyttää luonnon – ja kulttuuriympäristöjen kerroksellisuutta, moniarvoisuutta ja monimuotoisuutta.	Kulttuuriympäristön sijainti yhdyskuntarakenteessa taloudellisesti eri intressiryhmiä kiinnostavalla paikalla saattaa olla houkutus rakennusmaan kustannustehokkaammalle käytölle ja sitä kautta historiallisten kerrosten häviämiseen alueelta. Avoimen viljelyalueen pirstominen suunnittelemattomalla rakentamisella saattaa aiheuttaa taloudellisesti raskasta panostusta ja johtaa yhdyskuntarakennetta hajottavaan maankäyttöön.	Uuden ja vanhan rakenteen yhteensovittamisessa voidaan mitätöidä sekä olemassa oleva / säilytettävä kulttuuriperintö että uuden kulttuuriperinnön syntyminen uudisrakentamisen epäonnistumisen myötä riittävän ohjausvaikutuksen puuttuessa. Kulttuurimaiseman perusteena olevan viljelyalueen metsittäminen tai muu sulkeva käyttö vaarantaa maisemakuvan perusteiden muuttumisen
Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet (MA)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Luovat edellytykset viihtyisälle ja moniarvoiselle elinympäristölle. Vaikuttavat hoidettuina myönteisesti ihmisten elinoloihin, elinympäristön viihtyvyyteen ja asukkaiden juurtumiseen alueelle.		Arvokkaiden peltoalueiden viljelykäytössä pitäminen edistävää luonnon - ja kulttuurimaisemien monimuotoisuuden säilymistä.		Rakentamisen keskittyminen nykyisen rakenteen yhteyteen tukee rakenteen ulkopuolisten peltoalueiden nykyistä maankäyttöä ja maisemakuvan säilymistä. Maisema-alueiden osoittamisella vaikutetaan aktiivisesti kulttuuriperinnön säilymiseen ja alueisiin kohdistuvien muun maankäytön aiheuttamien vaikutusten hallintaan.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Hoidotta jäävät kohteet heikentävät asuinympäristön viihtyisyyttä.			Avoimen viljelyalueen pirstominen suunnittelemattomalla rakentamisella saattaa aiheuttaa taloudellisesti raskasta panostusta ja johtaa yhdyskuntarakennetta hajottavaan maankäyttöön	Kulttuurimaiseman perusteena olevan viljelyalueen metsittäminen tai muu sulkeva käyttö vaarantaa maisemakuvan perusteiden muuttumisen
Muinaismuistoalueet (SM)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Säilyttävät merkkejä entisajan asumisesta ja kulttuurista. Vahvistavat asukkaiden identiteettiä. Rikastuttavat alueen kulttuurihistoriallisia arvoja	Turvaavat osaltaan maa- ja kallioperän arvojen säilymistä.	Turvaavat osaltaan alueen ympäristöarvojen ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä.		Säilyttävät merkkejä entisajan asumisesta ja kulttuurista. Muinaismuistolaki suojaa historiallisen ajan muinaisjäänteitä.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
				Rajoittavat alueen muuta maankäyttöä.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Arvokkaat harju-, kallio- ja moreenialueet (ge1, ge2, ge3)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Turvaavat asukkaiden elinympäristön viihtyisyyden säilymistä maiseman – ja luonnonympäristön osalta		Turvaavat harju- ja kalliolajiston säilymistä.		Säilyttävät arvokkaita maiseman geomorfologiasta johtuvia piirteitä
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Voivat estää maa-ainesten ottamisen.			Rajoittavat alueen muuta maankäyttöä ja rakentamista.	

3.7. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
Virkistysalue (V, v, V1, v1, V2, v2, V3) Ulkoilun ohjaamistarvetta omaavat maa- ja metsätalouksvaltaiset alueet (MU)	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Mahdollistavat ihmisten monipuolisen virkistäytymisen luonnossa. Lisäävät elinympäristön monipuolisuutta ja viihtyisyyttä sekä parantavat asukkaiden fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. Turvaavat virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyden ja saavutettavuuden.	Suunnitelmallisella toteuttamisella voidaan välttää arkojen ja kuluusherkkien alueiden kuormittamista.	Voivat toimia eläinten leviämisen ja lisääntymisvyöhykkeiden osina. Ylläpitävät säilyttävät omalta osaltaan luonnon biologista monimuotoisuutta. Riittävän tiheänä verkostona voivat toimia ekologisten yhteyksien ylläpitäjinä.	Turvaavat virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyden ja saavutettavuuden yhdyskuntarakenteessa.	Säilyttävät omalta osaltaan luonnonmaiseman ja kulttuuriperinnön arvoja.
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Vapaa-ajan lisääntyessä alueiden käyttöaste kasvaa, jolloin myös luonnon kuluminen lisääntyy. Osa aluevarauksista aiheuttaa rajoituksia metsien talouskäytölle.	Käytön seurauksena alueet voivat ylikuormittuvat, jolloin mm. tapahtuu maaperän kulumista. Osa aluevarauksista aiheuttaa rajoituksia metsien talouskäytölle. Rajoittava luonnonvarojen hyödyntämistä / maa- ja kallioperän ainesvarojen käyttöä.	Virkistykseen soveltuvien alueiden vähäisyys voi johtaa herkkien alueiden liialliseen kulumiseen ja elinympäristöjen heikkenemiseen. Väärin suunniteltuina ja toteutettuina voivat toimia liikkumista ja leviämistä rajoittavina tekijöinä.	Rajoittavat muuta kuin virkistyskäyttöä palvelevaa rakentamista. Virkistysalueiden riittämättömyys yksipuolistaa yhdyskuntarakennetta ja voi mahdollisesti lisätä liikennemääriä.	
Ohjeelliset ulkoilureitit yhteystarpeineen ja melontareitit	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Tukevat virkistys- ja matkailupalveluiden kehittämistä. Turvaavat virkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuuden. Ulkoilureittien avulla verkoston	Oikein suunniteltuina reitistöt voidaan sijoittaa ja ohjata kulutusta hyvin kestäville alueille. Samalla voidaan välttää arkojen ja kuluusherkkien alueiden kuormittamista.	Suunnittelulla voidaan käyttöä ohjata kulutusta hyvin kestäville alueille. Samalla voidaan välttää arkojen ja kuluusherkkien alueiden kuormittamista.	Turvaavat virkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuuden.	

MAANKÄYTTÖLUOKKA	VAIKUTUKSET				
	ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
	muodostavilla viheralueilla on yleinen elinympäristöä monipuolistava ja viihtyvyyttä lisäävä merkitys.	mista.			
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
		Reittien liiallisen käytön seurauksena kulutusherkkien alueiden maanpinta saattaa vaurioitua.	Reittien liiallisen käytön seurauksena kulutusherkkien alueiden kasvilajit häviävät.	Rajoittavat muuta kuin virkistyskäyttöön varattujen alueiden maankäyttöä.	
Moottorikelkkareittien yhteystarpeet	MAHDOLLISUUDET / myönteiset vaikutukset				
	Mahdollistavat turvallisen moottorikelkkailun ylimaakunnallisten reittien kehittämisen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuuden.			Tukevat reitinvarren alueiden virkistys- ja matkailupalveluiden kehittämistä.	
	Mahdollistavat väestön lisääntyvät virkistyskäyttötarpeet.				
	UHAT / kielteiset vaikutukset				
	Moottorikelkkailusta aiheutuvat elinympäristön viihtyisyyttä haittaavat häiriötekijät (melu, pakokaasupäästöt).	Väärin suunniteltuina ja toteutettuina tai reittien liiallisen käytön seurauksena kulutusherkkien alueiden maanpinta vaurioituu.	Häiriölle herkat eläinlajit (esim. päiväpetolinnut) siirtyvät muualle moottorikelkkareittien varsilta.	Rajoittavat osittain ulkoilureittien sijoittamista samaan maastokäytävään.	
	Heikentävät mm. pienialaisten virkistysalueiden ja melutasoltaan hiljaisten alueiden virkistyskäyttöä.	Moottorikelkkailusta aiheutuvat pakokaasupäästöt.	Moottorikelkkareittien rakentaminen sekä moottorikelkkailu kuluttavat luonnonvaroja.	Heikentävät reitinvarren alueiden alueen vetovoimaisuutta	

4. SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN ARVIOIDUT VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖLUOKITTAIN / KESTÄVÄN KEHITYKSEN MUKAINEN JAOTTELU (vrt. MRL 1 §)

Kooste maakuntakaavaselostuksen A-osassa raportoidusta arvioinnista

MAAKUNNAN TARKOITUKSEN MUKAINEN ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENNE

Aluerakenteen ja taajamatoimintojen kehittämisen arvioidut vaikutukset

Kehittämismerkintä vahvistaa vyöhykkeiden toiminnallista asemaa aluerakenteessa ja selkiyttää eri alueiden välistä työnjakoa ja lisää toimintojen suunnitelmallista kehittämistä. Merkintä on pääasiassa toteava, joten merkittäviä vaikutuksia alueidenkäyttöön ei ole. Vyöhykemäinen merkintä vahvistaa alueiden merkitystä ja alueidenkäytölisiä yhteensovittamistarpeita.

Olemassa olevien rakenteiden mahdollisimman tehokas hyödyntäminen vaikuttaa keskeisesti aluerakenteen taloudellisuuteen. Merkintätyypin avulla voidaan vaikuttaa maakunnan eri alueiden käytön suunnittelun ja kehittämissuunnittelun yhteen sovitamista, jolloin yhteensovittamismenettelyllä ja yhteen nivotuilla voimavaroilla voidaan saavuttaa ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä seudullisia ratkaisuja.

Taajamatoimintojen aluevaraukset mahdollistavat sekä väestön- ja asumisväljyyden kasvun että toimitilarakentamisen ja työpaikkojen lisääntymisen. Kaavaratkaisun mukainen rakentaminen suuntautuu pääasiassa tiivistämis-, eheyttämisen- ja täydennysrakentamisena, jolloin alue- ja yhdyskuntarakenne laajenevat nykyisestään mahdollisimman vähän. Tällöin rakentamisen vaikutukset ovat maa-aluetta ja luontoympäristöä taajaman ulkopuolella säästäviä ja siten ekologisesti ja taloudellisesti perusteltuja. Sosiaaliset vaikutukset eheyttämisaueilla voidaan arvioida sekä myönteisiksi että kielteisiksi asumistottumuksista riippuen. Taajamarakenteen eheyttäminen on merkittävää kaupunkikulttuurin ja positiivisten sosiaalisten, taloudellisten ja kulttuuristen kehitysmahdollisuuksien mahdollistamista.

Keskustatoimintojen, vähittäiskaupan suuryksiköiden ja palvelujen (palvelukylät) alueiden arvioidut vaikutukset

Keskustatoimintojen alueet vahvistavat kuntakeskusten rakenteellista asemaa sekä jäsentävät fyysisesti taajamatoimintojen aluevarausta ja sen rakennetta. Alueet vahvistavat yhdyskuntarakennetta, sen taloudellisuutta ja toimivuutta sekä ehkäisevät keskustoimintojen toimintojen yksipuolistumista ja palvelujen hajautumista. Merkintä keskittää

keskeisiä kaupallisia palveluja kuntakeskuksen ydinalueelle ja hyödyntää olemassa olevaa rakennetta.

Palveluiltaan kehittyvät keskusta-alueet houkuttelevat lisää asukkaita. Asukkaat ja muualta tulevat asiointipaikat lisäävät kysyntää, keskustoimintojen elävyyttä ja parantavat liiketoiminnan toimintaedellytyksiä. Merkintä mahdollistaa kaupan suuryksiköiden sijoittumisen alueelle ja parantaa kaupallisten palvelujen tarjontaa.

Alueellisesti tasapainoinen keskusverkko turvaa tasapuolisen palvelujen saatavuuden.

Kaavassa osoitetut palvelujen alueet sijaitsevat alueilla, joilla on jo olemassa olevaa toimintaa, joten uudet vaikutukset alueiden käyttöön ovat vähäiset. Alueilla toimivat laitokset ovat merkittävät sosiaali- ja terveysalan työllistäjiä seuduilla ja monipuolistavat alueiden työpaikkatarjontaa.

Keskustoihin liittyvillä toiminnoilla on erittäin suuret vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön sekä elinkeinojen harjoittamiseen. Satakunnan väestöstä yli 80 % asuu taajamiksi luokitelluilla alueilla. Keskustoimintojen kehittämisellä luodaan palvelujen tarjontaa sekä mahdollisuuksia riittävän ja osaavan työvoiman pysymistä ja muuttamista alueelle / kuntaan.

Palvelujen keskittämisellä ja kehittämisellä taajamien ja maaseudun keskuksiin turvataan palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta myös maaseudun harvaan asutuilla alueilla. Palvelukylä asutuksen kehittyminen luo mahdollisuuksia myös paikallisen lähikulttuurin kehittymiselle ja uudistumiselle. Kylien aluetalouden kasvu ja kehitys mahdollistuu asutuksen ja palvelujen synergiaetujen kasvaessa.

Erikoiskaupan suuryksiköt sijaitsevat pääosin taajama-alueilla, liikenteellisissä solmukohtissa ja sijaitsevat aluerakenteessa edullisesti. Alueet lisäävät kaupan ja muun yritystoiminnan toimintaedellytyksiä. Ne mahdollistavat kaupan sijoittumisen ostovoiman suhteen sekä lisäävät kaupan kilpailua. Kilpailu lisää asiakkaiden valintamahdollisuuksia. Yksiköt palvelevat ensisijaisesti henkilöautolla kulkevaa asiakaskuntaa. Asukkaiden välinen epätasa-arvo saattaa kasvaa, jos julkisen ja kevyenliikenteen ratkaisut toteutetaan puutteellisesti.

Vähittäiskaupan suurmyymälät voivat köyhydyttää keskustojen erikoiskaupan tarjontaa, mikäli alueet sijaitsevat kaukana keskusten ydinalueista.

Työpaikka-, teollisuus- ja varastoalueiden sekä suojavyöhykkeen (sv1) arvioidut vaikutukset

Valtaosa maakuntakaavassa osoitettavista teollisuus- ja varastoalueista sijoittuu varsinaisten taajama- ja keskustatoimintojen sekä palvelualueiden – siis asumiseen ja liiketoimintaan osoitettujen alueiden - ulkopuolelle, joten teollisista toiminnoista mahdollisesti aiheutuvat ympäristönhaitta- ja häiriötekijät ovat lähinnä paikallisia. Varsinaisilla työpaikka-, teollisuus- ja varastoaluevarauksilla ei ole merkittäviä suoria ekologisia tai kulttuurisia vaikutuksia luontoon ja ympäristöön. Teollisuus- ja varastoalueilla suoritettavista toiminnoista sen sijaan voi niiden laadusta, määrästä ja laajuudesta johtuen aiheutua mahdollisissa häiriötilanteissa huomattaviakin haitallisia ekologisia, ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia. Olemassa olevien teollisuus- ja varastoalueiden laajennukset, muu niihin liittyvä rakentaminen sekä varsinainen teollisuustoiminta yleensä köyhydyttävät luonnon monimuotoisuutta ja kuluttavat erilaisia luonnonvaroja. Esitettävät varaukset liittyvät valtaosin kiinteästi taajamatoimintojen alueisiin tai niiden välittömään läheisyyteen samoin kuin olemassa olevaan maakunnan liikenneverkkoon, joten uusia tai merkittäviä liikennejärjestelmiä tai väyliä ei näitä varten ole tarve rakentaa.

Teollisuus- ja varastoalueiden sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat toiminnan laadusta riippuen ensisijaisesti alueen lähiympäristöön ja asukkaisiin. Toiminnan luonteesta riippuen teollisuus- ja varastoalue saatetaan kokea asuin- ja elinympäristöä vaarantavana riskitekijänä. Lisäksi alueisiin kohdistuu usein myös jatkuvaa raskasta ajoneuvoliikennettä ja vaarallisten aineiden kuljetuksia, jotka koetaan mm. lähialueella asuin ympäristön viihtyvyyttä häiritsevinä tai vaarantavina riskitekijöinä. Eräisiin teollisuusalueisiin (esim. Euran Kauttua, Porin Pihlava) liittyy merkittäviä kulttuuri- ja rakennushistoriallisia arvoja.

Toisaalta maakunnan merkittävät teolliset työpaikat keskittyvät juuri maakunnallisesti merkittävälle teollisuus- ja varastoalueille, jolloin niiden merkitys koetaan tiettyä taloudellista turvallisuutta, vakautta ja jatkuvuutta takaavina työpaikka-alueina. Maakuntakaavan teollisuus- ja varastoalueet turvaavat ja parantavat osaltaan koko maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Teollisuus- ja varastoalueet asettavat osin tiettyjä rajoituksia muulle maankäytölle, rakentamiselle ja toimintojen sijoittamiselle.

Eräisiin teollisuus- ja varastoalueisiin liittyvien suojavyöhykkeiden (konsultointivyöhykkeiden) ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat mahdollisten ympäristöonnettomuuksien ennakolta tiedostamiseen, ehkäisemiseen ja riskienhallintaan.

Suojavyöhykkeet asettavat rajoituksia muulle maankäytölle, rakentamiselle ja tiettyjen toimintojen sijoittumiselle (esim. asuminen, virkistyskäyttö).

Matkailualueiden arvioidut vaikutukset

Matkailunäkökulma kytkeytyy moniin maakuntakaavassa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa käsiteltäviin teemoihin. Matkailun kehittämisvyöhykkeitä sekä matkailupalvelualueita osoittavat merkinnät edistävät suunnitelmallista matkailukäytön kehittämistä osana alueiden moninaiskäyttöä.

Ekologiselta kannalta arvioiden matkailun kehittämisvyöhykkeitä koskevan suunnittelun toteuttaminen edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema- ja kulttuuriympäristöalueiden kestävää hyödyntämistä mm. matkailun tukialueina ja vetovoimakohteina sekä matkailukäytön ohjaamista kulutusta hyvin kestäville alueille. Lisääntyvät matkailijamäärät voivat olla uhka mm. herkille eliölajeille. Matkailupalvelujen alueiden osoittaminen edistää omalta osaltaan mm. olemassa olevien matkailupalvelujen kehittämistä ja eheyttämistä. Suunnittelematon ja ympäristön kantokykyyn ylittävä matkailupalveluiden rakentaminen saattaa heikentää alueiden vetovoimaisuutta, aiheuttaa herkkien alueiden liiallista kulumista sekä maiseman- ja kulttuuriympäristöarvojen heikkenemistä.

Kehittämisvyöhykkeiden sekä merkittävimpien matkailupalvelujen alueiden osoittaminen edistävät omalta osaltaan suunnittelu- ja kehittämisysteistyötä alueen toimijoiden kesken sekä lisäävät yleistä tietoisuutta alueiden matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvistä erityisominaisuuksista ja ylikunnallisesta luonteesta.

Paikalliset asukkaat, omatoimiset retkeilijät ym. voivat kokea matkailuun liittyvän rakentamisen ja kävijämäärien lisääntymisen omassa elinympäristössään myös uhkana ja paikoitellen voi syntyä intressiristiriitoja matkailun, loma-asukkaiden ja paikallisten asukkaiden kesken. Toisaalta matkailurakentamisen voidaan kokea lisäävän yleisesti palvelujen saatavuutta alueilla.

Matkailunäkökulman huomioonottaminen alueidenkäytön suunnittelussa edistää alueiden matkailullisten vetovoimaisuustekijöiden vahvistamista sekä matkailuun kytkeytyvien elinkeinomahdollisuuksien kehittämistä.

Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden arvioidut vaikutukset

Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden päämaankäyttö on maa- ja metsätalous. Alueille kohdistuvien toimintojen laajuus, luonne ja määrä vaikuttavat olennaisesti alueiden ekologisiin, sosiaalisiin, kulttuurisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin. Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tukevat ja täydentävät mm. maakuntakaavassa osoitettavia suojele-, luonnonsuojelu- ja virkistysalueita sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, joten ko. alueiden kaavalliset vaikutukset ovat samansuuntaisia. Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet mahdollistavat sekä luonnonarvojen säilyttämisen (MY -alueet), luonnonvarojen hyödyntämisen (MA-, M1 ja M2 -alueet) kuin myös jokamiehen oikeudella tapahtuvan luonnossa virkistäytymisen (MU-alueet). Luonnonolosuhteiltaan monipuoliset ja vaihtelevat maa- ja metsätalousvaltaiset alueet rikastuttavat osaltaan sekä luonnon monimuotoisuutta että maakunnan asukkaiden asuin- ja elinympäristöä. Maa- ja metsätalousvaltaisiin alueisiin saattaa liittyä huomattavia taloudellisia vaikutuksia mm. metsätalouden harjoittamisen, muiden luonnonvarojen sekä moninaiskäyttömahdollisuuksien kautta. Eräisiin maa- ja metsätalousvaltaisiin alueisiin sisältyy suunnittelumääräys, joka osaltaan heijastuu alueen luonnonvarojen hyödyntämiseen, rakentamiseen sekä toimintojen sijoitteluun.

Maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, joilla on erityistä merkitystä puolustusvoimien toiminnan kannalta (M1), voi olla ajoittaisia käytön rajoituksia maa- ja metsätalouden käytön osalta, jos alueiden käytöstä on tehty sopimus maanomistajan kanssa. Lisäksi alueiden rakentamista on rajattu niin, että alueille ei tule sijoittaa uusia asuin- ja lomarakennuksia (maankäyttö- ja rakennuslaki 33 §). Näidenkin alueiden päämaankäyttö on kuitenkin maa- ja metsätalous.

Maanpuolustusalueiden arvioidut vaikutukset

Maanpuolustuksen alueellisten edellytysten turvaamista koskevien aluevaraus- ja erityisominaisuuksia ilmentävät merkinnät osoittavat lähinnä olemassa olevien toimintojen sijainnin sekä ampuma- ja harjoitusalueen käytöstä aiheutuvat melualueet.

Olemassa olevilla ampuma- ja harjoitusalueilla harjoitettavien toimintojen merkittävimmät ekologiset vaikutukset kohdistuvat harjoitusalueiden käytössä kuluviin osiin, kuten kulkureitteihin ja maalialueisiin. Toisaalta ampuma- ja harjoitusalueilla on myös lajistoa, joka voi hyötyä avoinna pysyvistä, paljaista hiekka-alueista tai palaneista alueista. Ampumaratojen osalta ekologiset haitat ovat melko pienialaisia ja hallittavia. Ammunnat sekä liikenne vaikuttavat myös eläimistöön (erityisesti melu) ja aiheuttavat pohjavesiin kohdistuvia pilaantumisriskejä.

Maanpuolustukseen liittyvillä toiminnoilla on myös vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön. Ampuma- ja harjoitusalueiden melusta seuraa rajoituksia alueen muulle maankäytölle. Ammunnoista johtuva melu ja tärinä aiheuttavat lähialueilla ajoittain häiriöitä asumiselle, elinkeinojen harjoittamiselle sekä elinympäristölle. Olemassa olevien melualueiden osoittaminen maakuntakaavassa turvaa sen, että todettu melu otetaan huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupamenettelyssä.

Puolustusvoimien toiminnan jatkuminen olemassa olevilla alueilla edesauttaa varuskunta-alueilla sijaitsevan maanpuolustustoimintaa koskevan arkkitehtuurin säilymistä. Puolustusvoimien toiminta voi myös vaurioittaa alueilla olevia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita historiallisia teitä.

Maanpuolustuksen alueellisia edellytyksiä turvaavien merkintöjen osoittaminen maakuntakaavassa mahdollistaa sekä puolustusvoimien toimintojen että asutuksen ja elinkeinojen pitkän aikavälin alueidenkäytölliset yhteensovittamis- ja kehittämistarpeet.

Satakunnassa sijaitsee kaksi varuskuntaa ja niiden olemassaoloon liittyvät taloudelliset vaikutukset ovat merkittävät. Varuskunnat työllistävät suoraan toista tuhatta henkilöä ja ne vaikuttavat välillisesti monin tavoin myönteisesti ympäröiviin seutukuntiin palveluiden kuluttajana.

Erityisurheilualueiden arvioidut vaikutukset

Satakunnan maakuntakaavassa osoitettavat moottorirata-alueet ovat jo pitkään toiminnassa olleita alueita, joiden toimintaa ja ympäristövaikutusten huomioonottamista on vuosien kuluessa kehitetty. Merkintä osoittaa käytössä olevan ylikunnallista merkitystä omaavan alueen sijainnin. Myös Kokemäellä sijaitseva hevosurheilualue on olemassa oleva.

Moottoriurheiluun liittyvät toiminnot aiheuttavat merkittävää meluhaittaa lähiympäristössä. Tästä syystä esimerkiksi uusien moottoriratojen perustaminen on usein ongelmallista, koska ne soveltuvat melu- ja muiden ympäristövaikutusten takia huonosti monien muiden toimintojen läheisyyteen. Pohjavesialueilla sijaitsevien olemassa olevien moottoriurheilualueiden sekä Kokemäen raviradan suunnittelussa ja käytössä on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjavesien pilaantumisen ehkäisyyn.

Moottoriradat vaativat laajahkoja, tarkoitukseen soveltuvia maa-alueita, joten niiden huomioonottaminen ja yhteensovittaminen muuhun maankäyttöön on kaavoituksessa tärkeää.

Moottoriurheilualueet mahdollistavat moottoriurheilutapahtumien sekä -harrastuksen kehittämisen. Tapahtumat puolestaan luovat uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Sama koskee hevosurheilua.

Selvitysalueiden arvioidut vaikutukset

Selvitysalue (se1)

Merkintä tuo esille, että Kokemäenjoen alaosan ja suiston alueella on tulvariskien ehkäisyyn liittyviä selvitystarpeita. Alueella on käynnistynyt vuonna 2007 tulvasuojeluhankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Arviointiohjelman mukaan tulvasuojeluhanke käsittää mm. Kokemäenjoen ja sen sivu-uomien ruoppauksia, nykyisten tulvapenkereiden korottamisia ja uusien rakentamisia sekä muita tulvatorjuntatoimenpiteitä. Arviointimenettely on tarkoitus saada toteutettua vuoden 2008 aikana.

Tulvasuojelutoimenpiteet ratkaistaan maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmilla selvityksillä ja suunnitelmillä. Suunnitelmiin ja selvityksiin perustuvilla varsinaisilla tulvarisikin torjuntaan liittyvillä erilaisilla toimenpiteillä on niiden laadusta, määrästä ja toteutustavasta riippuen erilaisia ja eriasteisia sekä suoria että välillisiä vaikutuksia. Koska suoritettavien tultorjuntatoimenpiteiden määrästä, laadusta ja toteutustavasta ei ole vielä tietoa, ei ole tarkoituksenmukaista tässä yhteydessä tarkemmin tarkastella maakuntakaavan selvitysalueen (se1) toteutuksen tarkempia ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia vaikutuksia.

Selvitysalue (se2)

Merkintä tuo esille, että Kokemäenjoen keskiosan alueella on tulvariskien ehkäisyyn liittyviä selvitystarpeita. Säpilän oikaisu-uoman selvitysalue merkinnällä (se2) ei ole merkittäviä ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia tai taloudellisia vaikutuksia sen pienialaisuuden ja paikallisuuden johdosta. Varsinaisella oikaisu-uoman toteutuksella on huomattavia ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia vaikutuksia, joiden vaikutusalue ulottuu huomattavasti oikaisu-uoma-aluetta laajemmalle. Toteutuessaan oikaisu-uoma alentaa Kokemäenjoen ylimpiä vedenkorkeuksia sekä muuttaa joen virtausolosuhteita ja virtaamamääriä. Joen luonnonolosuhteiden muutokset heijastuvat paitsi erittäin uhanalaiseksi luokitellun luontaisen toutainkannan lisääntymis- ja syönösalueiden muutoksiin niin myös joen kalastusoloihin ja vesistön virkistyskäyttöön. Säpilänniemi on luokiteltu vedenhankinnan kannalta soveltuvaksi pohjavesialueeksi,

jonka muodostumis- ja antoisuusolosuhteet muuttuvat pysyvästi oikaisu-uoman rakentamisen seurauksena.

Oikaisu-uoman rakentaminen muuttaa olennaisesti ja pysyvästi jokialueen ja Säpilänniemen maisemakuvaa, joka sisältää piirteitä sekä luonnon- että kulttuurimaisemasta (mm. arvokas perinnemaisema ja kivikautinen asuinpaikka). Uoman sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti ja paikallisesti Säpilänniemen asukkaisiin joskin vaikutukset esim. tulvariskien pienenemisenä koetaan laajemmin mm. joen yläjuoksulla. Uoman rakentamisen aikaiset vaikutukset näkyvät mm. alapuolisen jokiveden samentumisena, joka haittaa joen virkistyskäyttöä ja vaikeuttaa kalastusta. Oikaisu-uoman taloudellisista vaikutuksista ja hyödyistä huomattavimmat kohdistuvat maa- ja metsätaloudelle, infrastruktuurille (rakennukset ja liikenneyhteydet) sekä voimataloudelle.

Selvitysalue (se3)

Merkinnällä osoitetaan Kankaanpäässä sijaitseva maa-ainesalue, jonka varaamista maa-ainesten ottoalueeksi ei ole voitu ratkaista maakuntakaavan valmistelussa. Alueelta tarvitaan lisää tutkimustietoa.

Selvitysalue (se4)

Merkinnällä osoitetaan Eurassa sijaitseva Kirvessuon alue, jonka varaamista turvetuotantoalueeksi ei ole voitu ratkaista maakuntakaavan valmistelussa. Alueelta tarvitaan lisäselvityksiä.

ALUEIDEN KÄYTÖN EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävien alueiden arvioidut vaikutukset

Maakuntakaavassa osoitettavat Natura 2000-verkoston sisältyvät alueet sekä muut, vähintään seudullisesti merkittävät suojelu-, luonnonsuojelu- ja ympäristöarvoja omaavat alueet muodostavat maakunnan suojelualueverkoston.

Maakuntakaavan luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet turvaavat osittain sekä alkuperäisen että vähemmän ihmisen muokkaaman luonnon arvojen ja luonnon monimuotoisuuden säilymisen. Alueet tukevat myös harvinaisten ja uhanalaisten lajien sekä luonnonympäristöjen säilymisedellytyksiä. Maakunnan suojeluverkostolla on huomattavia sosiaalisia ja osin myös kulttuurisia vaikutuksia mm. ihmisten hyvinvoinnin, asuinviihtyvyyden ja virkistyskäytön sekä luonnonpe-

rinnön ja kulttuuriarvojen säilymisen kannalta. Varsinaisten virkistysalueiden ja reitti- en ohella suojelualueet mahdollistavat ja monipuolistavat asukkaiden virkistäytymisen luonnossa. Luonnonsuojelualueet edesauttavat myös maakunnan asukkaiden luonnontuntemuksen lisääntymisen mm. opetus- ja luontomatkailukohteina sekä syventävät luonnonarvojen huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa.

Suojelu- ja luonnonsuojelualueiden negatiivisia taloudellisia vaikutuksia ovat, että alueet rajoittavat yleensä muuta maankäyttöä, luonnonvarojen hyödyntämistä ja rakentamista. Natura 2000-verkoston ulkopuolisilla, Satakunnan seutukaavaan 5 nähdessä uusilla suojelu- ja luonnonsuojelualueilla ei kuitenkaan ole merkittäviä, taloudellisesti hyödynnettäviä luonnonvaroja, sillä kyseiset alueet ovat valtaosin luonnontilaisia, ojitamattomista soita, merenrannikon lintuluotoja ja -saaria, lintuvesistä ja kosteikkoalueilta. Alueisiin liittyvät suojelumääräykset saatetaan osittain kuitenkin kokea yksityisomaisuuden hallintaa ja käyttöä rajoittavina tekijöinä.

Melutasoltaan hiljaisten alueiden arvioidut vaikutukset

Satakunnan maakuntakaavan yhtenä tavoitteena on, että Satakunnan maakunta tarjoaa asukkailleen viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön, missä ympäristön ekologista kestävyys ei ylitetä tai vaaranneta. Melutasoltaan muuta ympäristöä hiljaisempien alueiden osoittaminen kaavassa tukee edellä mainittua tavoitetta. Alueiden osoittaminen tukee myös seuraavaa tavoitetta: viihtyisä ja monipuolinen kulttuuri- ja luonnonympäristö tarjoaa otolliset olosuhteet asumiselle sekä ympäristöystävälliselle elinkeinotoiminnalle.

Melutasoltaan muuta ympäristöä hiljaisempien alueiden merkitys luonnon virkistyskäytölle ja luontomatkailulle on merkittävä. Mitä monipuolisemmat ovat alueen vetovoimatekijät, sitä paremmat mahdollisuudet alueella on houkuttaa erilaisia matkailuryhmiä ja vaikuttaa heidän oleskeluaikaansa. Erilaiset matkailijaryhmät painottavat paikanvalinnassaan erilaisia vetovoimaelementtejä. Mahdollisuus kokea luonnonrauhaa on yksi vetovoimatekijä muiden joukossa.

YMPÄRISTÖN JA TALOUDEN KANNALTA KESTÄVÄT LIIKENTEEN JA TEKNISEN HUOLLON JÄRJESTELYT

Liikenneverkon arvioidut vaikutukset

Liikenneverkon keskeisimmät myönteiset vaikutukset kaikkien liikennemuotojen osalta liittyvät elinkeinoelämän toimintaedellytysten, alueiden saavutettavuuden, joukkoliikennedyhteyksien ja liikenneturvallisuuden ja -sujuvuuden parantumiseen sekä yleis-

sesti matka-aikojen lyhenemiseen. Keskeisimmät kielteiset vaikutukset liittyvät liikennesuoritteiden lisääntymiseen ja sitä kautta liikennepäästöjen ja -melun sekä ympäristöriskien mahdollisuuksien lisääntymiseen. Lisäksi liikenneverkon rakentaminen rajoittaa alueiden muuta maankäyttöä sekä pirstoo ja muuttaa luonnon- ja kulttuurimaisemaa sekä rakennettua ympäristöä.

Tieliikenteen arvioidut vaikutukset

Tieliikenneverkon kehittämisellä ja lisärakentamisella on sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Liikenneverkon toimivuus on elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta tärkeää. Pääliikenneverkon täydentäminen parantaa alueiden välistä saavutettavuutta, ja sitä kautta yhteiskunnan toimintaedellytyksiä. Laajentuva ja parantuva tieliikenteenverkko johtaa lisääntyvään liikennesuoritteiden määrään, ja sitä kautta liikenteen päästöjen ja melun lisääntymiseen. Liikenneturvallisuus on yksi maantieverkoston kehittämisen lähtökohtia. Erityisesti eritasoliittymien, neli- ja kolmikaistaistusten rakentaminen lisäävät liikenneturvallisuutta. Samalla kun mainitut toimenpiteet lisäävät liikenneturvallisuutta, ne kuitenkin muuttavat luonnon- ja kulttuurimaisemaa, rajoittavat joiltakin osin muuta maankäyttöä ja saattavat hajauttaa alue- ja yhdyskuntarakennetta.

Raideliikenteen arvioidut vaikutukset

Rataverkon kehittäminen parantaa sekä elinkeinoelämän että joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Erityisesti Tampere-Pori/Rauma rata on valtakunnallisesti merkittävä metsä-, metalli- ja kemianteollisuuden sekä satamien kuljetusväylä. Rataverkon kehittämisen merkittävä myönteinen vaikutus on liikenneturvallisuuden parantaminen. URPO-radan vaikutuksen ovat toteutuessaan merkittäviä. Uusi päärata kytkee maakunnan ja sen elinkeinoelämän sekä kansainvälisesti että kansallisesti nykyistä paremmin muihin toimijoihin. Rataverkon laajentaminen ja kehittäminen mahdollistaa raskaiden kuljetusten siirtämisen nykyistä enemmän maantiekuljetuksista rautatiekuljetuksiin. Raideliikenteeseen siirtyminen parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää ympäristöhaittoja ja -riskejä. Laajalti maakuntaa halkova URPO-päärata tulee toisaalta vaikuttamaan merkittävästi alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, luonnon- ja kulttuurimaisemaan, ja sen suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon eräät NATURA-2000 verkostoon kuuluvat alueet.

Lentoliikenteen arvioidut vaikutukset

Lentoliikennealueiden kehittäminen parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä kansainvälisesti että kansallisesti. Toimivat ulko- ja kotimaanyhteydet tukevat ja parantavat yhdyskunta- ja aluerakennetta kytkeällä maakunnan ja sen elinkei-

noelämän paremmin muihin toimijoihin. Lentoliikenteen melu- ja muut ympäristöhaitat kasvavat lisääntyvien liikennesuoritteiden seurauksena. Lentomelu rajoittaa alueen muuta maankäyttöä, kuten asuinrakentamista ja virkistyskäyttöä.

Vesiliikenteen arvioidut vaikutukset

Satama-alueet ovat merkittäviä työpaikka-alueita. Niiden kehittäminen tukee olemassa olevan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa niiden kehittämisen edelleen laajentuvina työpaikka-alueina. Satamatoimintoihin liittyy tiettyjä ympäristöriskejä, joiden mahdollisuus lisääntyy toimintojen kasvun myötä. Myös satama-alueiden laajentuminen muuttaa merkittävästi maisemakuvaa sekä rajoittaa alueen muuta maankäyttöä. Samoin vedenalainen luonnon monimuotoisuus saattaa vaarantua. Laiva- ja veneváylien kehittäminen lisää luonnollisesti liikennesuoritteita. Liikennesuoritteiden lisääntyminen lisää samalla liikenteen ympäristöhaittojen, onnettomuuksien, öljypäästöjen, vaarallisten aineiden kuljetusten, melu ja pakokaasupäästöjen määrää. Veneváylien kehittäminen mahdollistaa turvallisen veneilyn merialueilla sekä edistää vesialueiden virkistyskäyttöä.

Viestiliikenteen arvioidut vaikutukset

Viestiliikenteen varauksilla ei niiden vähäisen lukumäärän ja vaatiman tilantarpeen johdosta ole merkittäviä ekologisia, kulttuurisia tai taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset on luokiteltavissa lähinnä paikallisiksi kohdistuen ensisijaisesti viestiliikennealueiden lähiympäristöön. Asemiin liittyvillä mastoilla on niin korkeus huomioon ottaen merkitystä maisemakuvan kannalta. Viestiliikenteen sosiaaliset vaikutukset aiheutuvat ennen muuta varsinaisesta toiminnasta kuin aluevarauksista turvaamalla maakunnan asukkaiden tasapuolisen tiedonsaannin.

Energiahuollon arvioidut vaikutukset

Energiahuollon keskeisimmät myönteiset vaikutukset liittyvät energian riittävyyden ja saatavuuden turvaamiseen sekä elinkeinoelämän että muun yhteiskunnan tarpeisiin. Keskeisimmät kielteiset vaikutukset liittyvät energiahuoltoon liittyvien rakenteiden, kuten tuotantolaitosten ja jakeluverkon rakentamisesta aiheutuviin ympäristö- ja maisemahaittoihin.

Energiahuollon turvaaminen on erityisesti elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta välttämätöntä. Energian tuotannon aluevaraukset turvaavat energian saannin sekä elinkeinoelämälle että yksityistalouksille. Energiahuollolle varatut alueet ovat liikumisrajoitustensa johdosta ”suljettuja alueita” ja ne rajoittavat muuta maankäyttöä. Energian tuotantolaitokset ovat usein kookkaita ja maisemaan merkittävästi vaikutta-

via rakennuksia. Olkiluodon energiantuotantoalueen kehittäminen on valtakunnallisesti merkittävä tehtävä.

Maakaasuverkon laajentaminen Satakuntaan tarjoaa vaihtoehtoisen energiatuotannon ja –saannin. Pitkällä tähtäimellä ympäristöön kohdistuvien päästöjen väheneminen heijastuu elinympäristöön. Maakaasuverkoston rakentaminen rajoittaa alueen talousmetsien käyttöä sekä muuta maankäyttöä ja pirstoo puustosta vapaina alueina maisemaa.

Jakeluverkon arvioidut vaikutukset

Sähköverkon laajentaminen on energianjakelun kannalta välttämätöntä. Eri energiamuodoilla tuotettu energia on pystyttävä johtamaan valtakunnan kantaverkkoon. Tämä edellyttää nykyisten ja uusien voimajohtovarausten osoittamista. Uudet voimajohdot vaikuttavat voimakkaasti maisemakuvaan sekä luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä pirstovat elinympäristöjä.

Tuulivoimaloiden arvioidut vaikutukset

Luonnonolosuhteiltaan Porin Tahkoluodon edustalle sijoittuva tuulivoimarakentamiseen osoitettu alue on suunnittelun ja toteutuksen kannalta vaativa. Alueen läheisyyteen sijoittuu luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita (mm. Natura 2000-verkoston alue) ja merkittävä lintujen muuttoreitti kulkee osittain alueen kautta. Tuulivoimaloiden rakentamiseen sekä käyttöön liittyvät linnustovaikutukset kohdistuvat niin muuttaviin lintuihin kuin alueella pesiviin merilintuihin. Vesiympäristölle aiheutuvat haitat ovat suurimmillaan tuulivoimaloiden rakentamisaikana. Toisaalta tuulivoiman avulla voidaan tuottaa sähköenergiaa ilman merkittäviä maahan, ilmaan tai veteen kohdistuvia päästöjä.

Sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset liittyvät etenkin siihen, miten ihmiset kokevat tuulivoimaloiden vaikutuksen maisemassa tai miten tuulivoimaloista aiheutuvat äänet koetaan. Vaikutusten luonne ja määrä ovat yksilöllistä.

Maakuntakaavassa esitetyllä Tahkoluodon alueella maisemavaikutukset on arvioitu vähiten haitallisiksi suhteessa koko Satakunnan muuhun rannikkoon. Tähän vaikuttavat mantereella olevat suurimmitakaavaiset rakennukset, jotka hallitsevat maisemaa laajoilla alueilla. Tietoisuus siitä, että tuulivoimalla tuotettua energiaa pidetään ympäristöystävällisenä voi vaikuttaa myönteisesti ihmisten asennoitumiseen alueita kohtaan.

Taloudelliset vaikutukset liittyvät lähinnä rakentamisen aikaisiin työllisyysvaikutuksiin. Rakentamiskustannuksia pienentää se, että alueiden lähetyillä sijaitsee olemassa olevat muuntoasemat ja sähkön jakeluverkosto.

Vesihuoltoa palvelevien varausten arvioidut vaikutukset

Maakuntakaavassa osoitettavilla vesihuollon varauksilla (vedenottamot ja jäteveden puhdistamot kohdevarauksina; yhdysvesijohdot ja siirtoviemärit yhteystarpeineen viiva- ja kehittämisperiaatemerkinnoilla) on maankäytöllisesti tarkasteltuna varsin vähän ekologisia, sosiaalisia tai kulttuurisia vaikutuksia varausten pienialaisuuden, vähäisen lukumäärän ja tilantarpeen johdosta. Vesihuollon vaikutukset aiheutuvat ensisijaisesti vesihuoltoon liittyvistä toiminnoista, eivät varsinaisesti alue- ja linjavarauksista. Varausten taloudelliset vaikutukset kohdistuvat lähinnä muuta maankäyttöä ja rakentamista rajoittaviin vaikutuksiin

Maakuntakaavan vesihuollon ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti ympäristön puhtauteen ja terveellisuuteen mm. keskitettyjen jätevesikäsittelyjen johdosta. Vesihuollon varauksilla mm. turvataan hyvälaatuisen juoma- ja talousveden riittävä saanti maakunnan asukkaille ja elinkeinoille (mm. elintarvike- ja panimoteollisuus) sekä jätevesien asianmukainen käsittely. Puhtaan käyttöveden saanti yli kuntarajojen turvaa vedenjakelun riittävyyden ja toimintavarmuuden myös mahdollisissa häiriötilanteissa.

Keskittämällä yhdyskuntajätevesien käsittely suurempiin, useita kuntia palveleviin laitoksikiöihin jätevesien käsittely on teknis-taloudellisempaa ja vesistökuormituksen kannalta vähemmän haitallista kuin käsittely pienissä kuntakohtaisissa laitoksissa. Puhdistettujen jätevesien ekologiset vaikutukset on luokiteltavissa lähinnä paikallisesti merkittäviksi, sillä haitalliset vaikutukset keskittyvät jätevesien purkupaikkojen lähiympäristöön. Seudulliset verkostot mahdollistavat vanhojen ja uusien rakentamisalueiden liittämisen olemassa olevaan ja pitkällä tähtäimellä laajenevaan kunnallistekniseen verkostoon.

Jätteidenkäsittelyalueiden arvioidut vaikutukset

Jätteidenkäsittelyalueiden ekologiset vaikutukset heijastuvat niiden merkityksenä mm. ympäristöhygienian ja terveyden kannalta etenkin biohajoavien jätteiden käsittelyalueina. Maakunnan jätteidenkäsittelyalueet täyttävät EU-direktiivien jätteiden käsittelylle asetetut määräykset, joten alueiden ekologiset vaikutukset mm. pinta- ja pohjavesiin jäävät vähäisiksi. Merkittävimpiä jätteidenkäsittelyalueiden haitallisista globaaleista vaikutuksista ovat kasvihuonekaasuista (hiilidioksidi ja metaani) aiheutuvat ilmastolli-

set vaikutukset, sillä näiden lisääntyminen ilmakehässä kasvattaa maapallon keskilämpötilaa.

Jätehuollon keskittämisellä on positiivisia vaikutuksia mm. ihmisen asuin- ja elinolosuhteisiin, jolloin laitospäisesti toteutetuin jätteidenkäsittelytoimenpitein voidaan vähentää ympäristö- ja terveyshaittoja. Teknis-taloudellisesti on järkevämpää keskittää jätteidenkäsittelytoimet muutamaaan suureen ja tehokkaasti hoidettuun laitossikköön kuin useampaan pieneen, jolloin myös jätteidenkäsittelyn haittavaikutukset kohdistuvat vain muutamaiin alueisiin. Toisaalta jätehuollon keskittäminen muutamaaan suuryksikköön lisää kuljetustarvetta ja liikenteen määrää.

Taloudelliselta kannalta jätteidenkäsittelyalueet asettavat tiettyjä rajoituksia muulle maankäytölle, rakentamiselle ja toimintojen sijoittumisille (esim. asutus, luonnon virkistyskäyttö). Jätteidenkäsittelyalueiden välillisiä taloudellisia vaikutuksia ovat jätteidenkuljetuksesta ja – käsittelystä johtuvat työllistävät vaikutukset.

VESI- JA MAA-AINESVAROJEN KESTÄVÄ KÄYTTÖ

Pohjavesialueiden arvioidut vaikutukset

Pohjavesialueiden osoittaminen edesauttaa luontosuhteiden tasapainon ja monimuotoisuuden ylläpitämistä alueilla. Pohjaveden liiallisen ja vesitaloutta merkittävästi muuttavan käytön vaikutukset luonnonoloihin voivat olla kielteisiä ja vaikutukset ovat usein hyvin pitkäaikaisia. Pohjavesialueiden käyttö ottokaivojen ja putkilinjojen kautta muuttavat aluetta, mutta muutokset ovat varsin pienialaisia.

Sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat hyvälaatuisen juoma- ja talousveden riittävän saannin kautta maakunnan asukkaille ja elinkeinoille. Laajat pohjavesialueet turvaavat vedensaannin riittävyyden ja hajautettujen ottopisteiden kautta toimintavarmuuden. Vedenottamot ja niiden suoja-alueet voivat aiheuttaa toimintarajoituksia. Pohjavesialueiden kulttuuriset vaikutukset ovat lähinnä välillisiä maankäytön ja muokkauksen rajoituksien kautta osin toteutuvaa maiseman säilymistä.

Pohjavesialueet ovat tärkein yhdyskuntien ja haja-asutusalueiden raakaveden lähde Satakunnassa. Terveellisen ja hyvälaatuisen talousveden saannilla on merkittävät myönteiset taloudelliset vaikutukset. Esitetyt pohjavesialueet lisäävät vedenhankinnan varmuutta Satakunnassa ja turvaavat vedenhankintamahdollisuudet myös poikkeustilanteissa. Toisaalta pohjavesialueiden olemassaolo ohjaa maankäytön suunnittelua ja voi rajoittaa alueen käyttöä esim. rakennuspohjana. Pohjavesialueiden suojeluvaati-

mukset rajoittavat ympäristön kannalta erityistä kuormitusta tai riskejä aiheuttavan elinkeinotoiminnan sijoittumista niille ja maa-ainesten ottoa sekä asettavat myös reuna-ehdot yhdyskuntien laajentamiselle joillakin alueilla. Pohjavesien suojeleminen voi myös aiheuttaa rakentamiselle ja muille toimintoille muihin alueisiin verrattuna lisäkustannuksia.

Maa-ainesvarojen käytön alueiden arvioidut vaikutukset

Maa-ainesvarojen käyttöalueilla harjoitettavien toimintojen merkittävimmät ekologiset vaikutukset ovat alueen tilan muutoksia, joissa yleensä alkuperäinen luonnontila tai muodostuma tuhoutuu tai muuttuu merkittävästi. Toiminta aiheuttaa usein myös pölyä tai melua lähiympäristöön. Turvetuotanto aiheuttaa alapuolisissa vesistöissä ravinne- ja kiintoainekuormitusta sekä kuivatus- että tuotantovaiheessa. Turvetuotannon osuus vesistöjen ravinnekuormituksesta on kuitenkin pieni, mutta paikallisesti turvetuotanto voi olla merkittävä vesistöjen kuormittaja. Turvetuotantoa Satakunnassa harjoitetaan erityisesti Pohjois-Satakunnassa Karvianjoen yläjuoksulla sekä Ala-Satakunnassa etenkin Pyhäjärven ja Kokemäenjoen välisellä alueella. Valtaosa esitetystä turvetuotantoalueista on jo tuotannossa ja niillä on toteutettu tehostettuja vesienhoitotoimenpiteitä.

Aluevarausten sosiaaliset vaikutukset ovat työpaikkojen puolelta myönteisiä. Toiminnan keskittyminen vähentää haittoja altistuvien määrää, vaikka toiminta alueella olisi jatkuvaa.

Maa-ainesvarojen käytön kulttuuriset vaikutukset ovat usein maiseman kautta tapahtuvia muutoksia. Hallitsemattomat muutokset voivat aiheuttaa jälkihoitona merkittäviä kustannuksia.

Aluevarausten taloudelliset vaikutukset ilmenevät sekä toiminnan että otettujen aineiden käytön ja myynnin kautta. Toiminta luo työpaikkoja ja elinkeinoja lähialueelleen. Kaikenlainen rakentaminen vaatii laadultaan käyttökelpoisia maa-aineksia. Tuotettu turve käytetään energiatuotantoon, viljelyyn tai ympäristöturpeena.

MAISEMAN, LUONNONARVOJEN JA KULTTUURIPERINNÖN VAALIMINEN

Maiseman ja luonnonarvojen vaalimiseen osoitettujen alueiden arvioidut vaikutukset

Arvokkaiden maisema-alueiden ja nähtävyyksien vaaliminen sekä arvokkaat geologiset muodostumat edistävät erityisten alueilla kehittyneiden ja niille erikoistuneiden eläöstö-lajien ja niiden elinympäristöjen säilymistä.

Arvokkaat maisemat muodostavat kulttuurisen ja historiallisen kehyksen paikalliseen asuinympäristöön sekä erityisen merkityksen alueen identiteettiin valtakunnallisen merkityksen perusteella. Geologiset muodostelmat ovat paikallis- ja kaukomaisemassa usein maisemaa rajaavia, keskeisiä näkyvän ja hahmotettavan maiseman merkittävyyttä määrittäviä visuaalisia tekijöitä. Geologisten muodostumien osoittaminen edistää arvokkaiden harju-, kallio- ja maisema-alueiden säilymistä ja maa-aineslain tavoitteiden huomioonottamista.

Maisema-alueiden vaalimisella on merkittävä vaikutus useiden sukupolvien työ- ja sosiaalishistorian korostamisen kautta alueiden asutus- ja kyläyhteisöille. Geologisilla muodostuma-alueilla on usein erityistä merkitystä jokamiesoikeuteen perustuvina virkistys- ja ulkoilun vetovoima-alueina.

Maisema-alueiden viljelykäytössä säilymisellä on maatalouden elinkeinotoiminnan kannalta erittäin keskeinen taloudellinen merkitys. Geologisten muodostumien osoittamisen vaikutukset kohdistuvat nimenomaan alueiden geologisiin muotoihin eli maa-ainestenottotoimintaan ko. alueilla. Sen sijaan merkinnällä ei ole vaikutuksia maa- ja metsätalouteen.

Kulttuuriperinnön vaalimiseen osoitettujen alueiden arvioidut vaikutukset

Rakennusperintö on oleellinen osa rakennettua ympäristöä. Rakennusperintö lisää elinympäristön viihtyisyyttä ja vetovoimaa sekä tuo paikan identiteetin ja asukkaiden juuret näkyviksi. Rakennetun ympäristön kautta havainnollistuva alueen historia auttaa ymmärtämään yhteiskunnan muutosilmiöitä ja kulttuurista perustaa.¹ Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti maapohjan ja rakennusten omistajiin. Vanhan rakennuskannan kunnostus ja ylläpito ovat vaikuttavat työllistävästi. Kustannukset voivat synnyttää paineita tehokkuustason nostoon ja uudisrakentamiseen, minkä vaikutukset voivat lisätä paineita rakennusten purkamiseen ja uudisrakentamiseen.

Alueet tukevat maatalouden ja matkailuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisellä. Maisemansuojelu voi kehittyä voimakkaimmin osaksi maatalouden ympäristötuki-järjestelmää.

Kansalliset tavoitteet rakennusperinnönhoidolle on asetettu valtioneuvoston vuonna 2001 hyväksymässä rakennusperintöstrategiassa. Sen mukaan ”rakennusperintö on sekä kulttuuriselta että taloudelliselta merkitykseltään arvokas kansallinen voimavara,

¹ Ympäristöministeriö, Museovirasto Rakennusperintömme 2001

jonka säilyttäminen ja hyvä hoito on yhteinen päämäärä ja valtiovallan erityinen tavoite”.²

VIRKISTYKSEEN SOVELTUVIEN ALUEIDEN RIITTÄVYYS

Virkistysalueiden ja – kohteiden arvioidut vaikutukset

Virkistysverkon ekologisesti vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti luonnonympäristöön ylläpitäen maakuntakaavan suojelu- ja luonnonsuojelualueiden sekä ympäristöarvoja omaavien maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden ohella luonnon monimuotoisuutta. Virkistysalueiden käytön ohjaamattomuus voi kuitenkin pienialaisilla ja kulutusherkillä alueilla aiheuttaa haitallisia vaikutuksia mm. maapohjaan, kasvillisuuteen sekä arkojen eläinlajien elinympäristöön.

Virkistysalueet mahdollistavat asukkaiden liikuntakulttuurin lisääntymisen ja monipuolistumisen sekä sosiaalisen kanssakäymisen eri yhteisöissä. Alueet lisäävät sekä monipuolistavat asuin- ja elinympäristön viihtyvyyttä.

Tasokkaat, hyvin varustellut ja hoidetut sekä monipuolisia palveluita tarjoavat virkistysalueet lisäävät koko maakunnan vetovoimaisuutta sekä tukevat että täydentävät matkailupalveluiden toimintoja. Näillä on myös positiivisia työllistäviä, taloudellisia sekä osittain myös sijaintikuntansa imagoa kohottavia vaikutuksia. Merialueelle sijoittuvat laajat virkistysalueet sekä veneilyä palvelevat kohteet monipuolistavat maakunnan virkistysmahdollisuuksia.

Virkistysalueet rajoittavat osittain luonnonvarojen hyödyntämistä.

Reittien ja niiden yhteystarpeiden arvioidut vaikutukset

Ohjeelliset ulkoilureitit, veneväylät, melontareitit sekä ylimaakunnallisesti merkittävien moottorikelkkareittien yhteystarpeet täydentävät ja monipuolistavat maakunnan virkistysverkkoa. Ulkoilureittien ekologiset, kulttuuriset ja taloudelliset vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti maa- ja metsätalousalueisiin sekä maisemaan ollen kuitenkin vaikutusalueeltaan varsin suppeat johtuen mm reittien vaatimasta vähäisestä tilantarpeesta. Ohjeellisten reittien linjausten suunnittelussa ja toteutuksessa voidaan ottaa huomioon mm. alueiden luonnonarvot, maisemakuva ja hyödynnettävissä olevat luonnonvarat, joten sekä ekologiaa, kulttuurisia ja taloudellisia haitallisia vaikutuksia voi-

daan minimoida. Reitit eivät merkittävästi rajoita luonnonvarojen hyödyntämistä tai rakentamista.

Vesialueille sijoittuvien veneväylien ja melontareittien sijainnista sekä näille sijoittuvien toimintojen luonteesta johtuen näiden ekologiset, kulttuuriset ja taloudelliset vaikutukset jäävät varsin paikallisiksi. Veneväylien ekologiset vaikutukset luontoon ja ympäristöön riippuvat merkittävästi väylillä liikkuvien moottoriveneiden määristä sekä veneiden aiheuttamista päästöistä. Reittien vaikutukset liittyvät ensisijaisesti ihmisten virkistyskäyttöön tukien ja täydentäen maakunnan virkistysalueverkostoa sekä matkailutoimintaa

² Valtioneuvosto, 2001 , Kulttuuriympäristöstrategia

5. Maakuntakaavan vertailu Satakunnan seutukaavaan 5

Maakuntakaavan pitkästä aikatahtäimestä ja strategisesta sekä yleispiirteisestä luonteesta johtuen kaavaratkaisujen täsmällisten vaihtoehtojen muodostaminen ja edelleen niiden vertailu on ongelmallista. Luontevin vertailupohja on seutukaava ja toisaalta toteutunut tilanne.

Satakunnan maakuntakaavan valmistelussa verrattiin ja raportoitiin kaikki keskeiset alueidenkäytölliset teemojen toteutunut tilanne seutukaavaan verrattuna.

Kaavaselostuksen (A) kohdassa 9. on kuvattu vertailu Satakunnan seutukaavaan 5. Tässä selostuksen liiteosassa D on taulukoinnin avulla verrattu mahdollisimman yksiselitteisesti kuvattaviin tai mitattaviin asioihin. Vertailun tarkoituksena on antaa laskennallinen tieto siitä, mitä alueidenkäytöllistä uutta maakuntakaava tuo seutukaavaan nähden.

Taulukko 1 Vertailu keskeisistä eroavuuksista maakuntakaavassa seutukaavaan nähden

	SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA	SATAKUNNAN SEUTUKAAVA 5
mittakaava	1:100 000	1:50 000
lainsäädäntö	Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999	Rakennuslaki 1990
Uudet merkinnät	kehittämisperiaatemarkinnat	ei seutukaavassa
Erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät:	luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue	"
	Natura 2000 – verkostoon kuuluva alue	"
	melutasoltaan hiljainen alue	"
	meluvyöhykkeet	"
	SEVESO-suojavyöhyke	"
	tuulivoimaloiden alue	"
Aluevarausmerkinnät	työpaikka-alue	"
	vähittäiskaupan suuryksikköjen alue	"
	yleispiirteisyys	"
Oikeusvaikutukset	viranomaisten velvoitteiden lisäys	"
Osallisuus ja vuorovaikutus	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lakisääteisesti määritelty	"
Vaikutusten arviointi	- " -	"
Vertailu valtakunnalliseen alueidenkäyttö tavoitteisiin	- " -	"
NATURA200 arvio	- " -	"

Seuraavissa taulukoissa 1(3)-3(3) on vertailtu maakuntakaavan kaavamerkintöjä, aluevarausten pinta-aloja ja viivamerkintöjen määrällistä pituutta sekä kohdemerkintöjen eroavuutta seutukaavaan nähden.

Kaavamerkintöjen vertailua on havainnollistettu myös teemakartoilla 1 – 12 taulukkojen jälkeen.

MAAKUNTAKAAVA N VERTAILU SEUTUKAAVAN ALUEVARAUKSIIN JA KAAVAMERKINTÖIHIN

Maankäyttöluokittainen järjestys noudattaa Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkintöjen ja -määräysten mukaista järjestystä

Kehittämisperiaatemerkinnot		MK		SK5		Erotus		HUOMAUTUKSIA
		lkm	km	lkm	km	lkm	km	
kaupunkikehittämisen kohdealue	kk	4				4		seutukaavaan nähden uusi merkintä
"	kk1	1				1		"
matkailun kehittämisvyöhyke / matkailu ja virkistyskäyttö	mv1	5				5		"
maisemamatkailu	mv2	7				7		"
" / luontomatkailu	mv3	6				6		"
satamatoimintojen kehittämisen kohdealue	ls	2				2		"
energiahuollon kehittämisen kohdealue	en	1				1		"
jokisuiston tulvariskin selvitysalue	se1	1				1		"
oikaisu-uoman selvitysalue	se2	1				1		"
maa-ainesten oton selvitysalue	se3	1				1		"
turvetuotannon selvitysalue	se4	1				1		"
yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta		5				5		"
		35				35		
ohjeellinen tie / valta- ja kantatie	vt, kt		0		4		-4	
" / seututie / pääkatu	st		5		65		-60	
" / yhdystie / kokoojaku	yt		10		20		-10	
yhteensä			15		89		-74	
tieliikenteen yhteystarve / seututie / pääkatu	st		60			60		maakuntakaavan uusi merkintä
" / yhdystie / kokoojaku	yt		20			20		"
alikulun yhteystarve		1				1		"
rautatieliikenteen yhteystarve / päärata	pr		50			50		"
" / yhdys- / sivurata	yr		10			10		"
matkailun ja virkistykseen kehittämisen yhteystarve			70			70		"
ulkolureitin yhteystarve			270			270		"
moottorikelkkareitin yhteystarve			200			200		"
voimalinjan yhteystarve			40			40		"
maakaasuverkon yhteystarve			240	117		123		"
maakaasuverkon vaihtoehtoinen yhteystarve								maakuntakaavan uusi merkintä
yhdysvesijohdon yhteystarve			175			175		"
siirtoviemärin yhteystarve			130			130		"
yhteensä			1125		117		1008	

Erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät		MK		SK5		Erotus		
		ala ha	lkm	ala ha	lkm	ala ha	lkm	
valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	vma	29600		27900		1700		merkintätavan muutos,
valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö	kh1							
maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö	kh2							
yht.	yht.	105880		74000		31880		
perinemaisema	kh3	210		310		-100		
arvokas geologinen muodostuma / harjuaalue	ge1	20300		21200		-900		
" / kallioalue	ge2	10000		10300		-300		
" / moreenialue	ge3	1520				1520		maakuntakaavan uusi merkintä
yhteensä	yhteensä	31820		31500		320		
pohjavesialue	pv	36360		26930		9430		ympäristöhallinnon pv-inventoinnit
Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue	nat	78850				78850		maakuntakaavan uusi merkintä
tärkeä alue	luo1		2				2	maakuntakaavan uusi merkintä
"	luo2		1				1	"
UNESCO:n maailmanperintökohde	un		2				2	"
kansallinen kaupunkipuisto	kp		1				1	"
puolustusvoimien harjoitusalueen meluvyöhyke 55 dB	me1		2				2	"
" 50 dB	me2		2				2	"
lentoliikenteen melualue	me3		1				1	"
melutasoltaan hiljainen alue	hil		5				5	"
SEVESO- laitoksen suojavyöhyke	sv1		11				11	"
ydinvoimalaitosten suojavyöhyke	sv2		1	1				
UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhyke	sv3		1				1	maakuntakaavan uusi merkintä
lentoliikenteen maantietukikohdan suojavyöhyke	sv4		1				1	"
tuulivoimaloiden alue	tv		1				1	"
yhteensä	yhteensä		31		1		30	

MAAKUNTAKAAVA N VERTAILU SEUTUKAAVAN ALUEVARAUKSIIN JA KAAVAMERKINTÖIHIN					
Maankäyttöluokittainen järjestys noudattaa Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkintöjen ja -määräysten mukaista järjestystä					
Aluevaraus- ja kohdemerkinnät		MK	SK5	Erotus	HUOMAUTUKSIA
Alueet		ala ha	ala ha	ala ha	
taajamatoimintojen alue	A	30390	25370	5020	
keskustatoimintojen alue	C	890		890	maakuntakaavan uusi merkintä
"	C1	330		330	"
vähittäiskaupan suuryksikköjen alue	KM	130		130	"
" / alla 2000 k-m2	KM1	40		40	"
yhteensä		1390		1390	
palvelujen alue	P	810	240	570	
työpaikka-alue	TP	1400		1400	maakuntakaavan uusi merkintä
teollisuus- ja varastoalue	T	5540	6580	-1040	T-alueiden eriyttäminen eri käyttötarkoituksiin
" / vaarallisia kemikaaleja valmistava tai varastoiva laitos	T1	860		860	maakuntakaavan uusi merkintä
" / teollisuusprosessien kiinteiden sivutuotteiden sijoitus	T2	180		180	"
yhteensä		6580	6580	0	
virkistysalue	V	12900	10810	2090	seutukaavan VR alueita
virkistysalue, joka sisältää LSL:n 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppejä	V2	60		60	maakuntakaavan uusi merkintä
virkistysalue, Jämi	V3	270	270	0	"
matkailupalveluiden alue	RM	230	790	-560	osa muutettu rm -kohdemerkinnöiksi
lentoliikenteen alue	LL	310	450	-140	osa muutettu ll -kohdemerkinnöiksi
lentoliikenteen maantietuk kohta	LL1	160		160	maakuntakaavan uusi merkintä
satama-alue	LS	710	560	150	
viestiliikenteen alue	LV	40	40	0	
yhteensä		1220	1050	170	
erityisurheilualue / ravirata	E1	70	60	10	
" / ajoharjoittelu- ja moottoriurheilualue	E2	100	300	-200	
ampuma- ja harjoitusalue	EAH	16560	17570	-1010	merkintätavan muutos
puolustusvoimien alue	EP	790		790	"
energiahuollon alue	EN	160		160	
" / ydinvoimaloiden laitosalue	EN1	1250	780	470	
jätteenkäsittelyalue	EJ	1100	700	400	
maa-ainesten ottoalue / hiekan ja soran oton alue	EO1	270	790	-520	
" / kallionoton alue	EO2	930	740	190	
" / turvetuotantoalue	EO3	8970	12200	-3230	maakuntakaavan uusi merkintä
" / ampuma- ja harjoittelualueen läh.turvetuotantoalue	EO4	1090		1090	merkintätavan muutos
kaivostoiminnan alue	EK	200	120	80	
yhteensä		13970	15330	-1360	
suojelualue	S	20040	12200	7840	natura 2000- verkoston alueita
luonnonsuojelualue	SL	42880	34050	8830	"
luonnonsuojelualue, Yyterin sannat	SL1	100			
yhteensä		63020	46250	16670	
muinaismuistoalue	SM	30	350	-320	
maa - ja metsätalousvaltainen alue, ampuma- ja harjoitusalueen läheisyys	M1	3260	2990	270	
" , luonnonvara-alan opetusmetsä	M2	760		760	
maisemallisesti arvokas peltoalue	MA	1280		1280	maakuntakaavan uusi merkintä
maa- ja metsätalousvaltainen alue	M		48030	-48030	maakuntakaavan yleispiirteisyys
maa- ja metsätalousalue	MT		32540	-32540	"
maa- ja metsätalousvaltainen alue, ulkoilunohjaamistarve	MU	4140	4710	-570	
" / erityisiä ympäristöarvoja	MY	4540	3100	1440	
yhteensä		10720	88380	-77660	

Kohteet		MK	SK5	Erotus	HUOMAUTUKSIA
		lkm	lkm	lkm	
palvelukylä	at	52	96	-44	palveluiden väheneminen kylissä
vähittäiskaupan suuryksikköjen alue	km	4		4	
palvelujen alue	p	4		4	
teollisuus- ja varastoalue / vaarallisia kemikaal. valmistava / varastoiva laitos	t1	12		12	uusi merkintä
virkistysalue	v	14		14	
lähivirkistysalue	VL		6	-6	
veneilyä palveleva virkistysalue	v1	25	88	-63	maakuntakaavan yleispiirteisyys
virkistysalue, joka sisältää LSL:n 29 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppejä	v2	1		1	

MAAKUNTAKAAVA N VERTAILU SEUTUKAAVAN ALUEVARAUKSIIN JA KAAVAMERKINTÖIHIN

Maankäyttöluokittainen järjestys noudattaa Satakunnan maakuntakaavan kaavamerkintöjen ja -määräysten mukaista järjestystä

valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö	kh1	4		4	
perinnemaisema	kh3	30	39	-9	
merkittävä rakennetun ympäristön kohde	kh	264		264	merkintätavan muutos
arvokas geologinen muodostuma / harjuaalue	ge1	1		1	
" / kallioalue	ge2	97	21	76	
" / moreenialue	ge3	1		1	
pohjavesialue	pv	2		2	
matkailupalvelujen alue	rm	17		17	
eritasoliittymä		26	71	-45	
uusi eritasoliittymä		42		42	
lentoliikenteen alue	ll	4		4	
satama-alue	ls	1			
" / kalasatama	ls1	8			
vesiliikenteen alue	lv		13		
yhteensä		9	13	-4	
viestiliikenteen alue	lv	1	1	0	
ajoharjoittelu- ja moottoriurheiluaalue	e2	10		10	
puolustusvoimien ampumarata ja					
ampumahiihtostadion	e3	5		5	
vedenottamo	et-v	56	57	-1	
uusi vedenottamo	uusi	2	5	-3	
tekopohjavesilaitos	et-v1	1		1	
uusi tekopohjavesilaitos	uusi	1		1	
raakaveden esikäsittelylaitos	et-v2	1		1	
jätevedenpuhdistamo	et-j	8	25	-17	maakuntakaavan yleispiirteisyys
energiahuollonalue	en	1		1	
sähköasema	en-z	82		82	
uusi sähköasema	uusi	5		5	
maa-ainesten ottoalue / kallionoton alue	eo2	5		5	
suojelualue	s	19	18	1	
luonnonsuojelualue	sl	83	28	55	natura 2000- verkoston alueita
muinaismuistoalue	sm	1025	930	95	
maa- ja metsätalousvaltainen alue / erityisiä ympäristöarvoja	my	11		11	
yhteensä		1143	976	167	

Viiva- ja muut merkinnät		MK	SK5	Erotus	
		km	km	km	
valta- ja kantatie	vt, kt	385	560	-175	
seututie / pääkatu	st	320	340	-20	
yhdystie / kokoojakatu	yt	775	750	25	
yhteensä		1480	1650	-170	
uusi tieyhteys / valtatie	vt	10		10	maakuntakaavan uusi merkintä
" / seututie	st	15		15	"
" / yhdystie / kokoojakatu	yt	30		30	"
kaksiajoratainen päätie	vt	10		10	"
uusi kaksiajoratainen päätie	vt	5		5	"
kaksiajorataiseksi parannettava päätie	vt	65		65	"
merkittäväsi parannettava päätie	vt	95		95	"
yhteensä		230		230	
matkailutie	st-mv	15		15	maakuntakaavan uusi merkintä
historiallinen tie	ht	370	150	220	
yhteensä		385	150	235	
päärata	pr	125	210	-85	
uusi päärata	pr	1		1	maakuntakaavan uusi merkintä
yhdysrata	yr	105	20	85	
yhteensä		231	230	1	
laivaväylä		330	260	70	
veneväylä		200	250	-50	
ohjeellinen veneväylä		20	210	-190	
yhteensä		550	720	-170	
ohjeellinen melontareitti		550	240	310	
ohjeellinen ulkoilureitti		250	240	10	
yhteensä		800	480	320	
voimalinja	z	970	1020	-50	
uusi voimalinja	z	5		5	maakuntakaavan uusi merkintä
ohjeellinen voimalinja	z	200	80	120	
yhdysvesijohto	v	600	410	190	
ohjeellinen yhdysvesijohto		75	50	25	
siirtoviemäri	j	115	70	45	
ohjeellinen siirtoviemäri		55	30	25	
yhteensä		2020	1660	360	
suojeltava vesiuoma	s	15		15	
"	sl	1		1	maakuntakaavan uusi merkintä
historiallisesti arvokas kanavauoma	kh	10	10	0	
yhteensä		6766	5730	1036	

**5.1 MAAKUNTAKAAVAN VERTAILU SEUTUKAAVAAN 5
KARTAT**

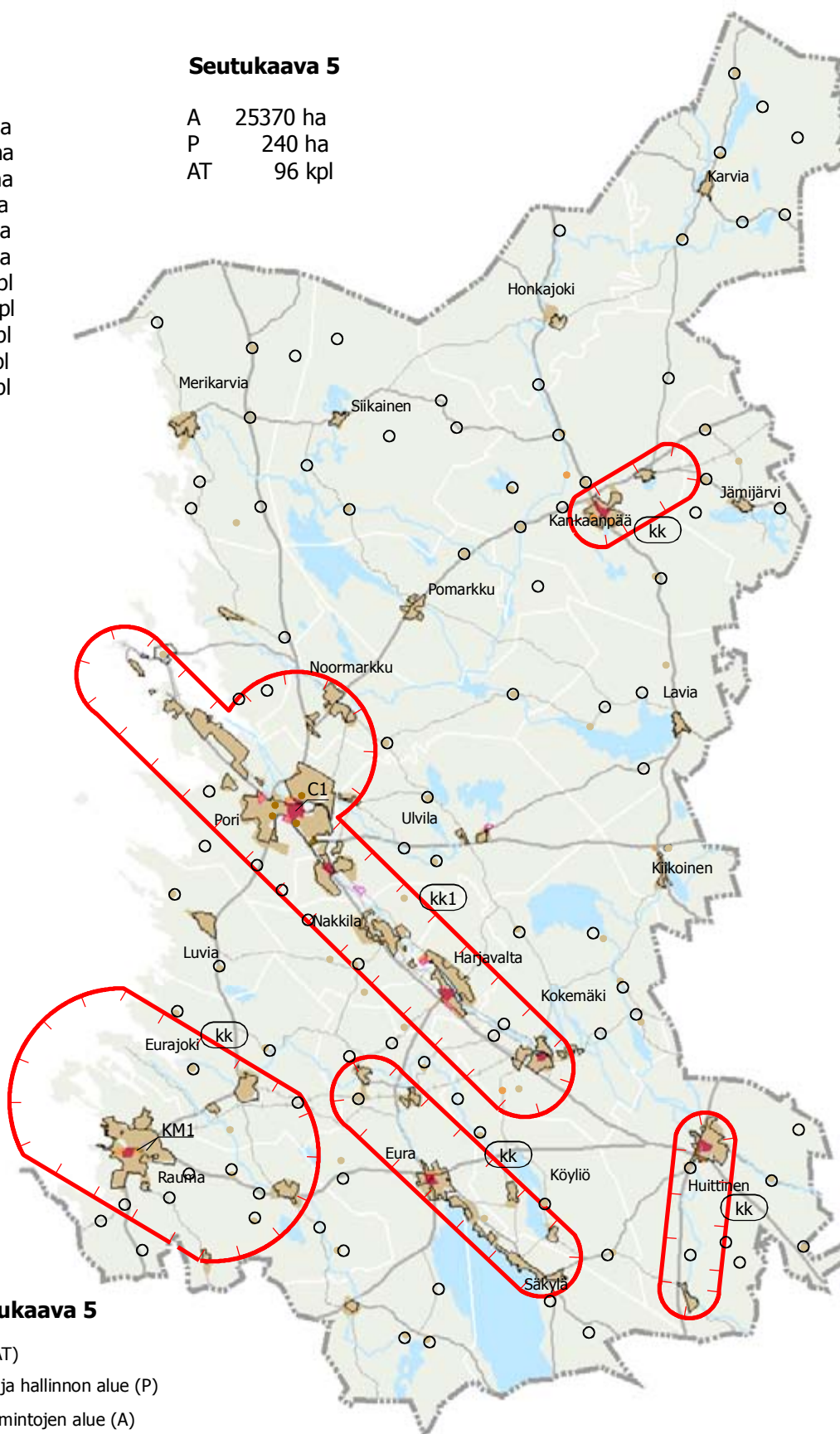
Taajamatoiminnot ja kehittämisvyöhykkeet	Kartta 1
Teollisuus- ja varastoalue, suojavyöhyke	Kartta 2
Matkailu	Kartta 3
Maa- ja metsätalous	Kartta 4a
Maa- ja metsätalous, perinnemaisema	Kartta 4b
Puolustusvoimien alue, ampumatoimintojen melualue	Kartta 5a
Eritysisurheilu	Kartta 5b
Tulvavaaran selvitysalue	Kartta 5c
Luonnonsuojelu	Kartta 6a
Suojelu	Kartta 6b
Luonnon monimuotoisuus ja hiljaisuus	Kartta 6c
Muinaismuistoalue	Kartta 6d
Tieliikenne, valtatiet	Kartta 7a.1
Tieliikenne, seututiet	Kartta 7a.2
Tieliikenne, yhdystiet	Kartta 7a.3
Tieliikenne, eritasoristeykset	Kartta 7a.4
Raideliikenne ja lentoliikenne	Kartta 7b.1
Väylät ja satamat	Kartta 7b.2
Viestiliikenne	Kartta 7c
Energiahuolto	Kartta 8a.1
Energiahuolto, voimalinjat	Kartta 8a.2
Energiahuolto, maakaasu	Kartta 8a.3
Vesihuolto	Kartta 9a
Jätevesihuolto	Kartta 9b
Jätteenkäsittelyalue	Kartta 9.2
Pohjavesialue	Kartta 10.1
Maa-alueen ottoalue, kaivostoiminta	Kartta 10.2
Turpeen ottoalueet	Kartta 10.3
Geologinen muodostuma, harju	Kartta 11.a1
Geologinen muodostuma, kallio	Kartta 11.a2
Geologinen muodostuma, moreeni	Kartta 11.a3
Maisema-alueet	Kartta 11.b1
Maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt	Kartta 11.b2
Historialliset tiet, kulttuuriympäristökohteet	Kartta 11.b3
Virkistysalueet	Kartta 12a
Retkeily ja reitistö	Kartta 12b

Maakuntakaava

A	30390 ha
P	810 ha
C1	330 ha
C	890 ha
KM	130 ha
KM1	40 ha
at	52 kpl
p	4 kpl
km	4 kpl
kk1	1 kpl
kk	4 kpl

Seutukaava 5

A	25370 ha
P	240 ha
AT	96 kpl

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n kyläalue (AT)
- SK5:n palvelujen ja hallinnon alue (P)
- SK5:n taajamatoimintojen alue (A)

Satakunnan maakuntakaava

- Kylä (at)
- Palvelujen alue (p)
- Vähittäiskaupan suuryksikkö (km)
- Kaupunkikehittämisen kohde-
vyöhyke (kk)
- Taajama-alue (A)
- Palvelujen alue (P)
- Vähittäiskaupan suuryksikköjen
alue (KM)
- 1 Keskustatoimintojen alue (C)
- 1

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Taajamatoiminnot ja
kehittämisyöhykkeet**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

T	5540 ha
T1	860 ha
T2	180 ha
TP	1400 ha
t1	12 kpl
sv1	11 kpl

Seutukaava 5

T 6580 ha

Satakunnan seutukaava 5

SK5:n teollisuustoimintojen alue (T)

Satakunnan maakuntakaava

- Teollisuus- ja varastoalue, vaarallisia kemikaaleja (t1)

— — Suojavyöhyke, vaarallisia kemikaaleja (sv1)

■ Työpaikka-alue (TP)

■ Teollisuus- ja varastoalue (T)

-1 Vaarallisia kemikaaleja (T1)

-2 Kiinteitä sivutuotteita (T2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Teollisuus- ja varastoalue, suojavyöhyke

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

RM 230 ha

rm 17 kpl

mv1 5 kpl

mv2 7 kpl

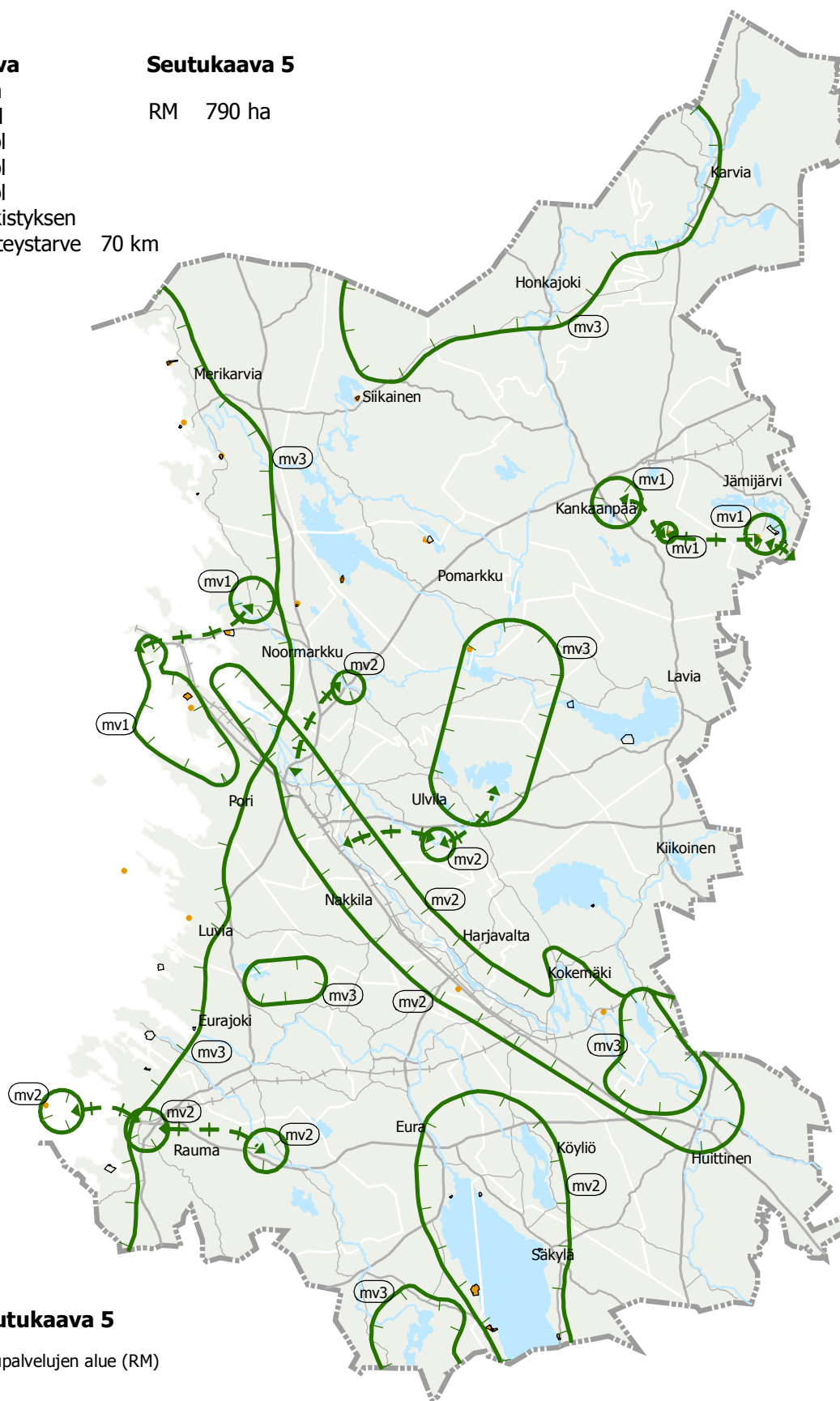
mv3 6 kpl

Matkailun ja virkistys-

kehittämisen yhteystarve 70 km

Seutukaava 5

RM 790 ha

Satakunnan seutukaava 5

SK5:n matkailupalvelujen alue (RM)

Satakunnan maakuntakaava

Matkailupalvelujen alue (rm)

Matkailupalvelujen alue (RM)

Matkailun kehittämisvyöhyke (mv)

-1 Matkailu ja virkistys (mv1)

-2 Kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailu (mv2)

-3 Luontomatkailu (mv3)

Matkailun ja virkistyskehittämisen yhteystarve

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Matkailu**

2.11.2009

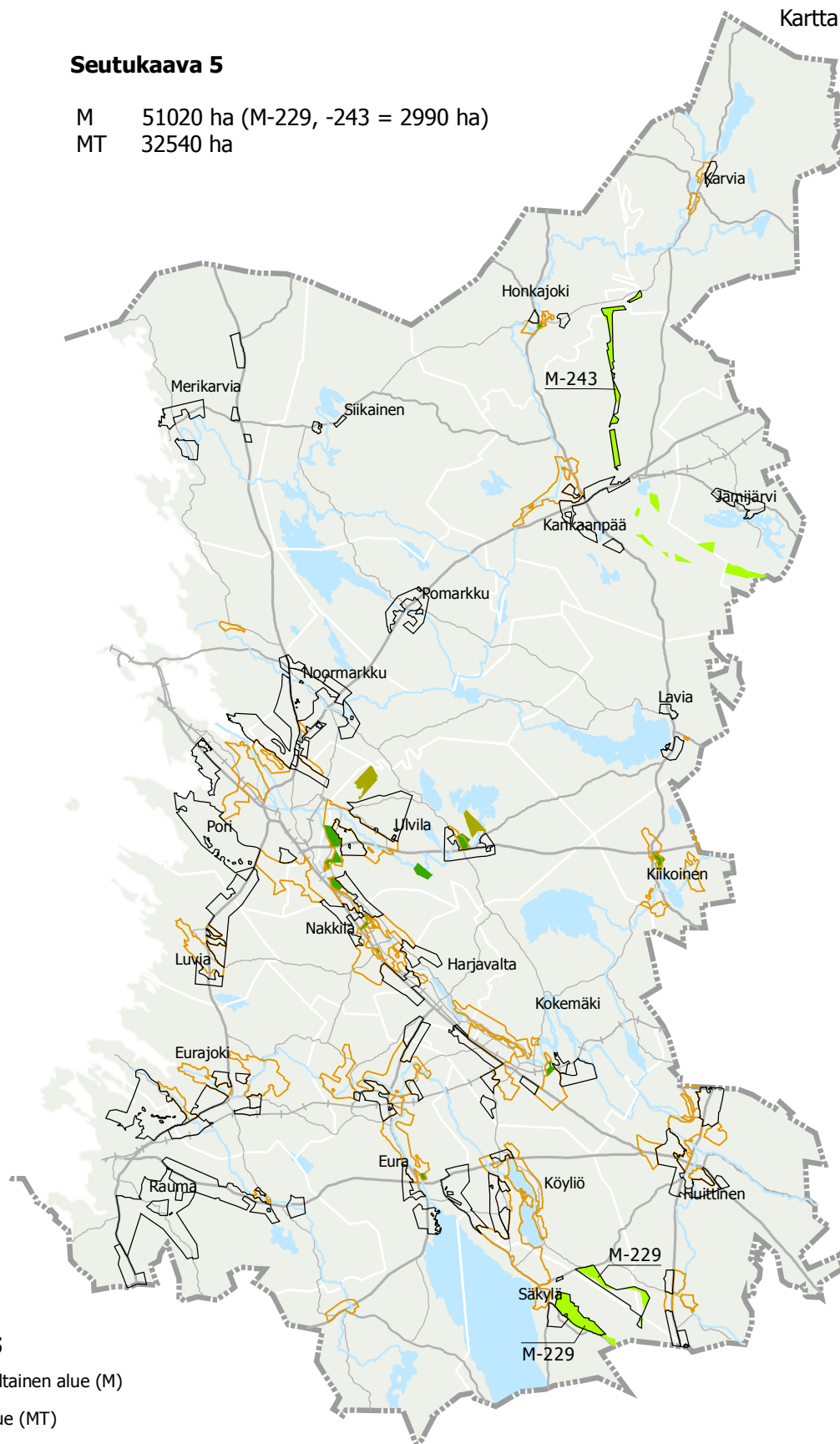
SATAKUNTALIITTO

Maakuntakaava

M1	3260 ha
M2	760 ha
MA	1280 ha

Seutukaava 5

M	51020 ha (M-229, -243 = 2990 ha)
MT	32540 ha

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- SK5:n maa- ja metsätalousalue (MT)

Satakunnan maakuntakaava

- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, lähellä puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueita (M1)
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, opetusmetsä (M2)
- Maisemallisesti arvokas peltoalue (MA)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Maa- ja metsätalous**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

kh3	210 ha
MY	4540 ha
MU	4140 ha
kh3	30 kpl,
joista Natura	10 kpl
my	11 kpl

Seutukaava 5

MY1	310 ha
MY	3100 ha
MU	4710 ha
MY1	39 kpl

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n maa- ja metsätalousvaltainen alue, perinnemaisema (MY1)
- SK5:n maa- ja metsätalousvaltainen alue, perinnemaisema (MY1)
- SK5:n maa- ja metsätalousvaltainen alue, ympäristöarvoja (MY)
- SK5:n maa- ja metsätalousvaltainen alue, ulkoilun ohjaamistarvetta (MU)

Satakunnan maakuntakaava

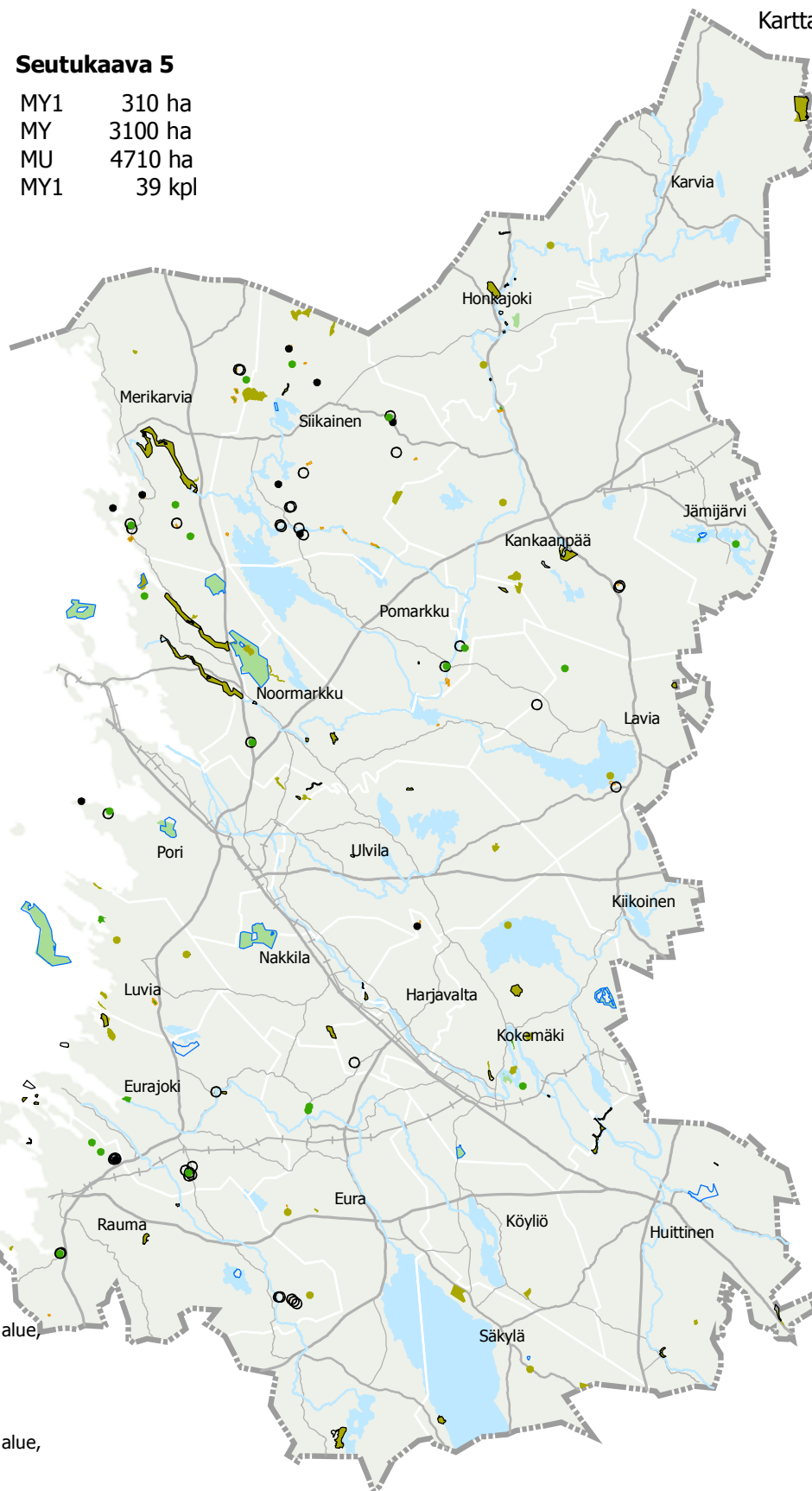
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (my)
- Perinnemaisema (kh3)
- Natura 2000-verkostoon kuuluva perinnemaisema (kh3-nat)
- Perinnemaisema (kh3)
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY)
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Maa- ja metsätalous
Perinnemaisema**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

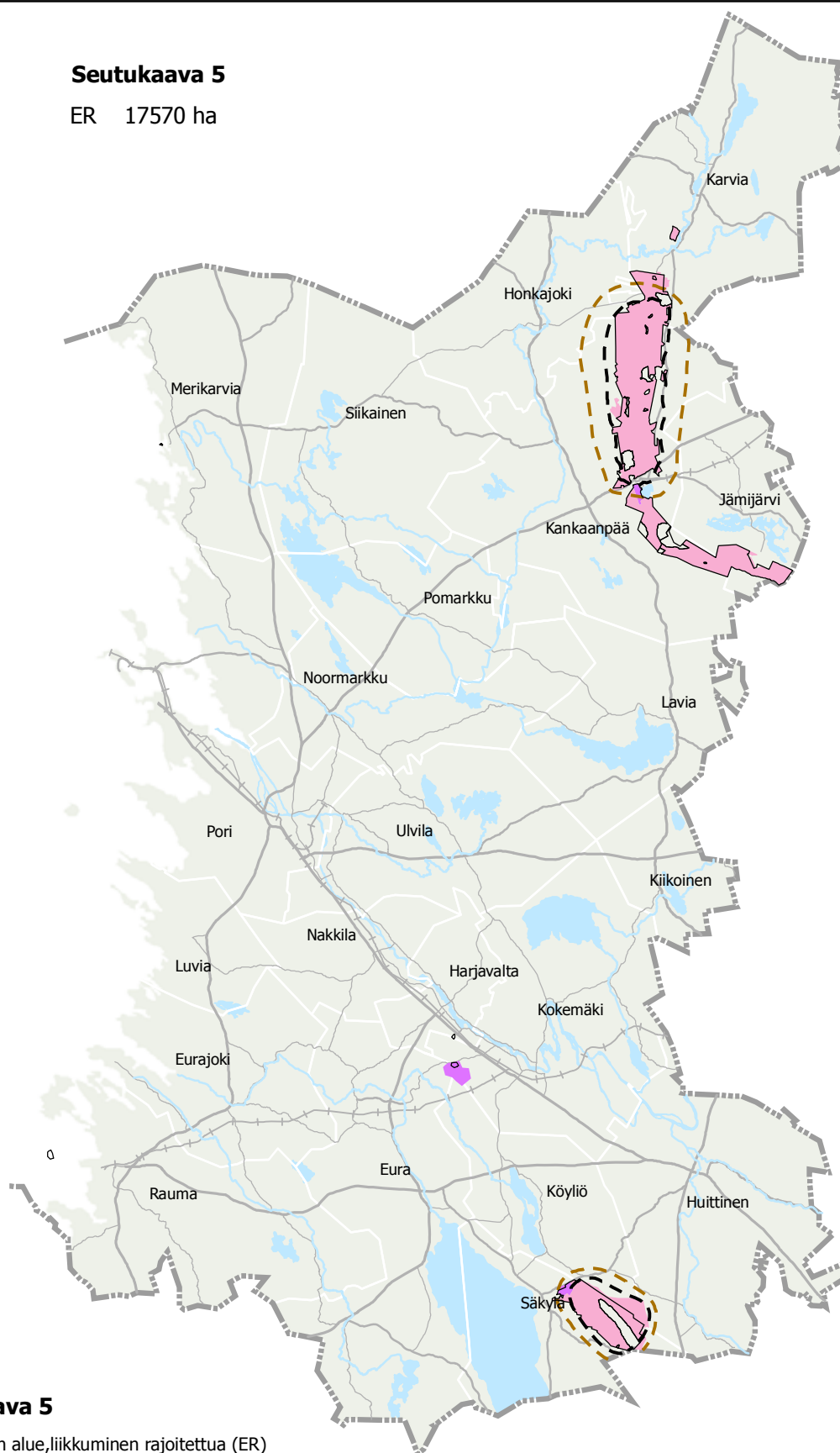

Maakuntakaava

EAH 16560 ha
 EP 790 ha
 me1 2 kpl
 me2 2 kpl

Seutukaava 5

ER 17570 ha

Satakunnan seutukaava 5

SK5:n erityistoimintojen alue, liikkuminen rajoitettua (ER)

Satakunnan maakuntakaava

- Ampumatoimintojen melualue, 55 dB (me1)
- Ampumatoimintojen melualue, 50 dB (me2)
- Ampuma- ja harjoitusalue (EAH)
- Puolustusvoimien alue (EP)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Puolustusvoimien alue**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

km
 0 5 10 20

Maakuntakaava

E1	70 ha
E2	100 ha
e2	10 kpl
e3	5 kpl

Seutukaava 5

Ravirata (E)	60 ha
Ampumarata (E)	10 ha
Moottoriurheilualue (E)	300 ha

Satakunnan seutukaava 5

	SK5:n ravirata (E)
	SK5:n ampurata (E)
	SK5:n moottoriurheilualue (E)

Satakunnan maakuntakaava

- Moottorirata-alue (e2)
- Puolustusvoimien ampumarata (e3)
- Hevosurheilualue (E1)
- Moottorirata-alue (E2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA
Vertailu seutukaavaan
Erityisurheilu

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

Maakuntakaava**Seutukaava 5**

se1 1 kpl
se2 1 kpl

Satakunnan seutukaava 5**Satakunnan maakuntakaava**

- Selvitysalue (se)
 -1 Tulvariski (se1)
 -2 Oikaisu-uoma (se2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Tulva-vaaran selvitysalueet**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

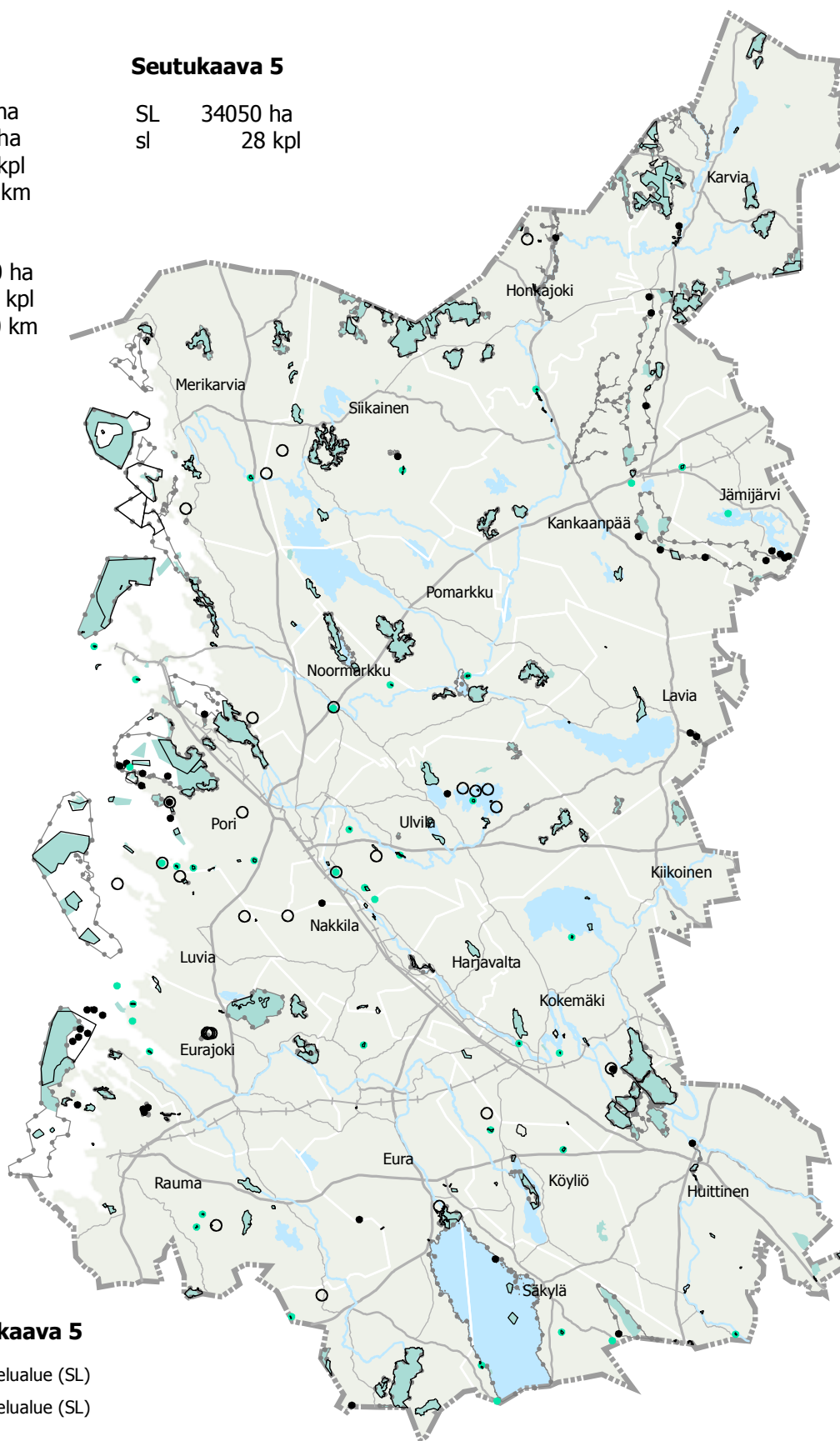
Maakuntakaava

SL 42880 ha
 SL1 100 ha
 sl-kohde 83 kpl
 sl-uoma 1 km

Seutukaava 5

SL 34050 ha
 sl 28 kpl

Natura 78850 ha
 Natura-kohde 43 kpl
 Natura-uoma 80 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n luonnonsuojelualue (SL)
- SK5:n luonnonsuojelualue (SL)

Satakunnan maakuntakaava

- Natura 2000 -verkostoon kuuluva luonnonsuojelualue (sl)
- Luonnonsuojelualue (sl)
- Suojeltava vesiuoma (sl)
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue
- Luonnonsuojelualue (SL)
- 1 Yyterin sannat (SL1)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Luonnonsuojelu**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

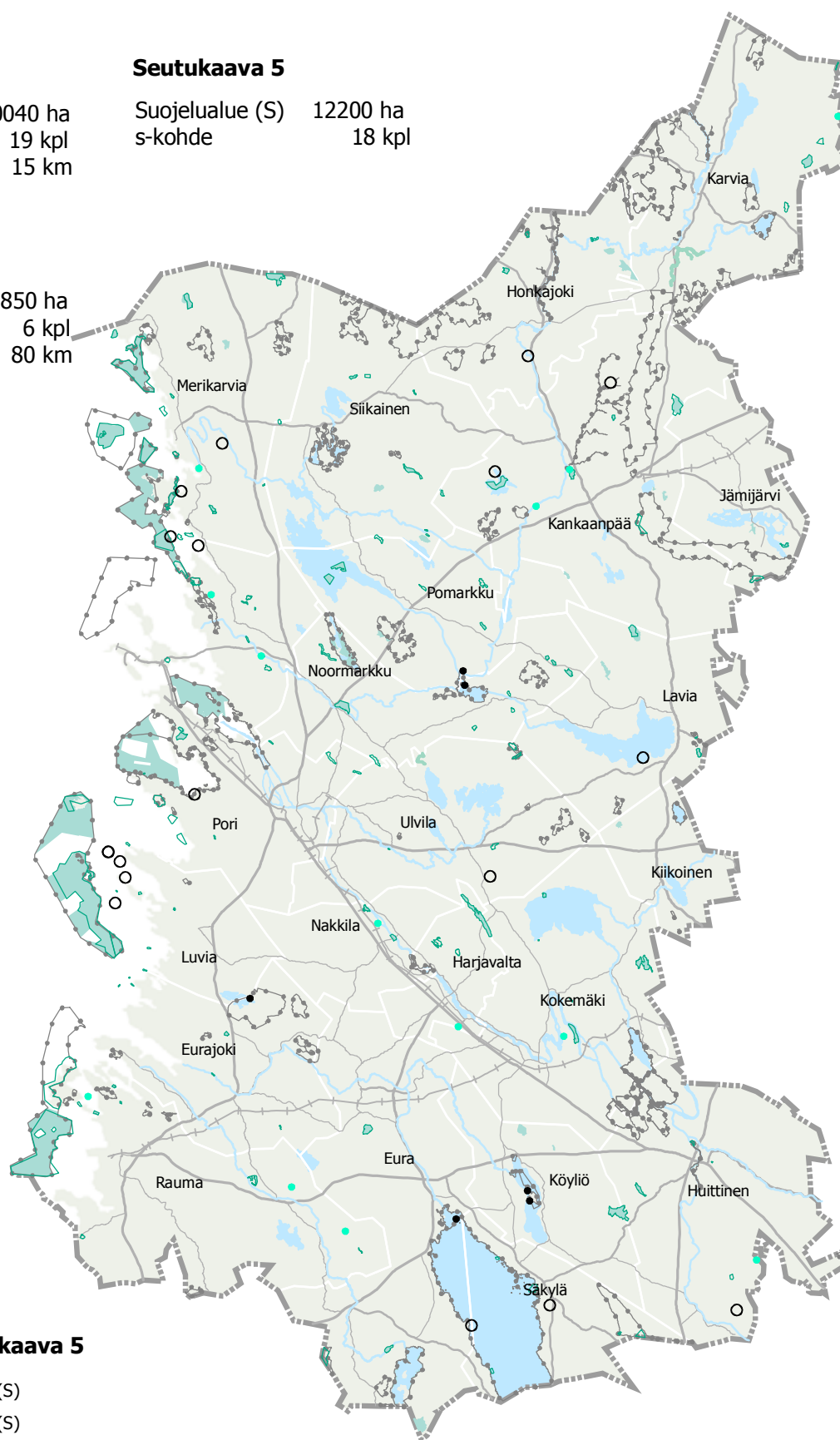
Maakuntakaava

S 20040 ha
s-kohde 19 kpl
s-uoma 15 km

Seutukaava 5

Suojelualue (S) 12200 ha
s-kohde 18 kpl

Natura 78850 ha
Natura-kohde 6 kpl
Natura-uoma 80 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n suojelualue (S)
□ SK5:n suojelualue (S)

Satakunnan maakuntakaava

- Natura 2000 -verkostoon kuuluva suojelualue (s)
- Suojelualue (s)
- Suojeltava vesiuoma (s)
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue
- Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue
- Suojelualue (S)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Suojelu**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava**Seutukaava 5**

hil	5 kpl
luo1	2 kpl
luo2	1 kpl

Satakunnan seutukaava 5**Satakunnan maakuntakaava**

//// Melutasoltaan hiljainen alue (hil)

— — — — — Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo)

- 1 Haapakeidas ja Koskeljärvi
- 2 Jämijärvi-Mertiönjärvi

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Luonnon monimuotoisuus ja hiljaisuus

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

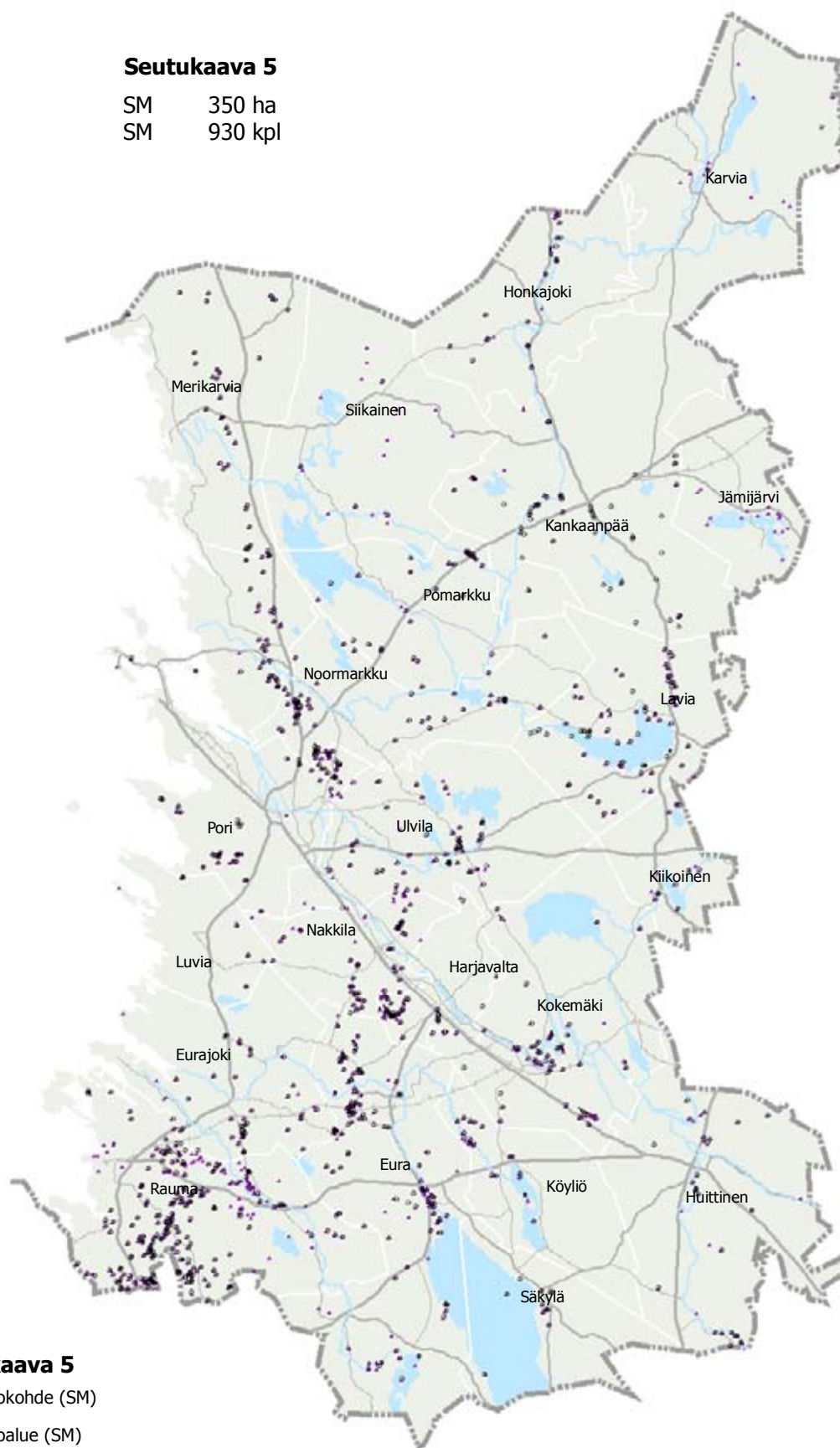

Maakuntakaava

SM 30 ha
sm 1025 kpl

Seutukaava 5

SM 350 ha
SM 930 kpl

Satakunnan seutukaava 5

◊ SK5:n muinaismuistokohde (SM)

□ SK5:n muinaismuistoalue (SM)

Satakunnan maakuntakaava

▲ Muinaismuistokohde (sm)

■ Muinaismuistoalue (SM)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Muinaismuistoalue**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

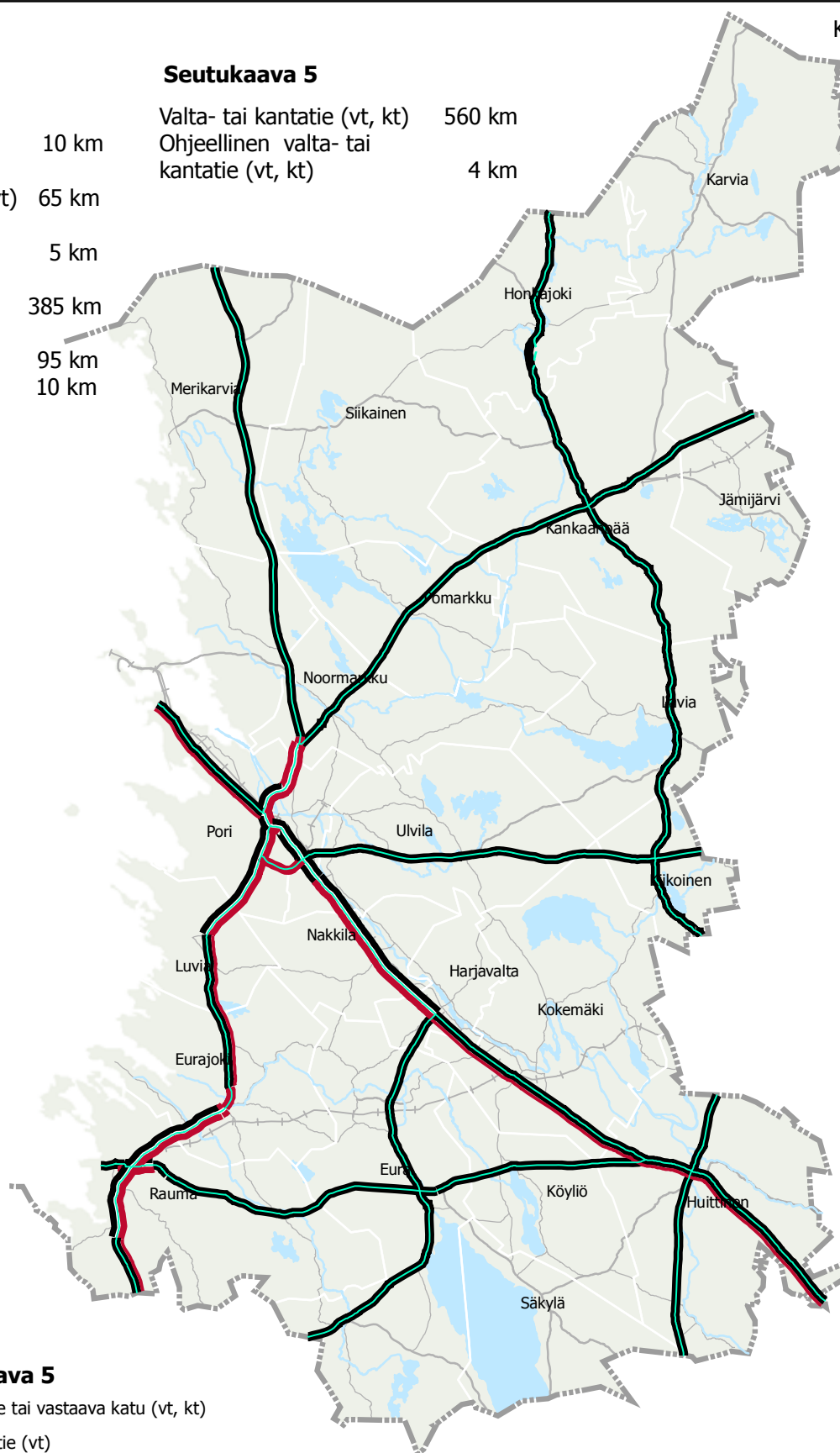

Maakuntakaava

Kaksiajoratainen päätie (vt)	10 km
Kaksiajorataiseksi parannettava päätie (vt)	65 km
Uusi kaksiajoratainen päätie (vt)	5 km
Valtatie/ kantatie (vt, kt)	385 km
Merkittävästi parannettava tie (vt)	95 km
Uusi tieyhteys (vt)	10 km

Seutukaava 5

Valta- tai kantatie (vt, kt)	560 km
Ohjeellinen valta- tai kantatie (vt, kt)	4 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n valta- tai kantatie tai vastaava katu (vt, kt)
- SK5:n ohjeellinen valtatie (vt)

Satakunnan maakuntakaava

- Kaksiajoratainen päätie (vt)
- Kaksiajorataiseksi parannettava päätie (vt)
- Uusi kaksiajoratainen päätie (vt)
- Valtatie / kantatie (vt, kt)
- Merkittävästi parannettava tie (vt)
- Uusi tieyhteys (vt)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Tieliikenne, valtatiet

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

st	320 km
st-mv	15 km
Uusi st	15 km
Ohjeellinen st	5 km
Yhteystarve st	60 km

Seutukaava 5

st	340 km
Ohjeellinen st	65 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n seututie tai vastaava katu (st)
- SK5:n ohjeellinen seututie tai vastaava katu (st)

Satakunnan maakuntakaava

- Seututie / pääkatu (st)
- Ohjeellinen tieyhteys (st)
- Uusi tieyhteys (st)
- Tieliikenteen yhteystarve (st)
- Matkailutie (st-mv)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Tieliikenne, seututiet**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

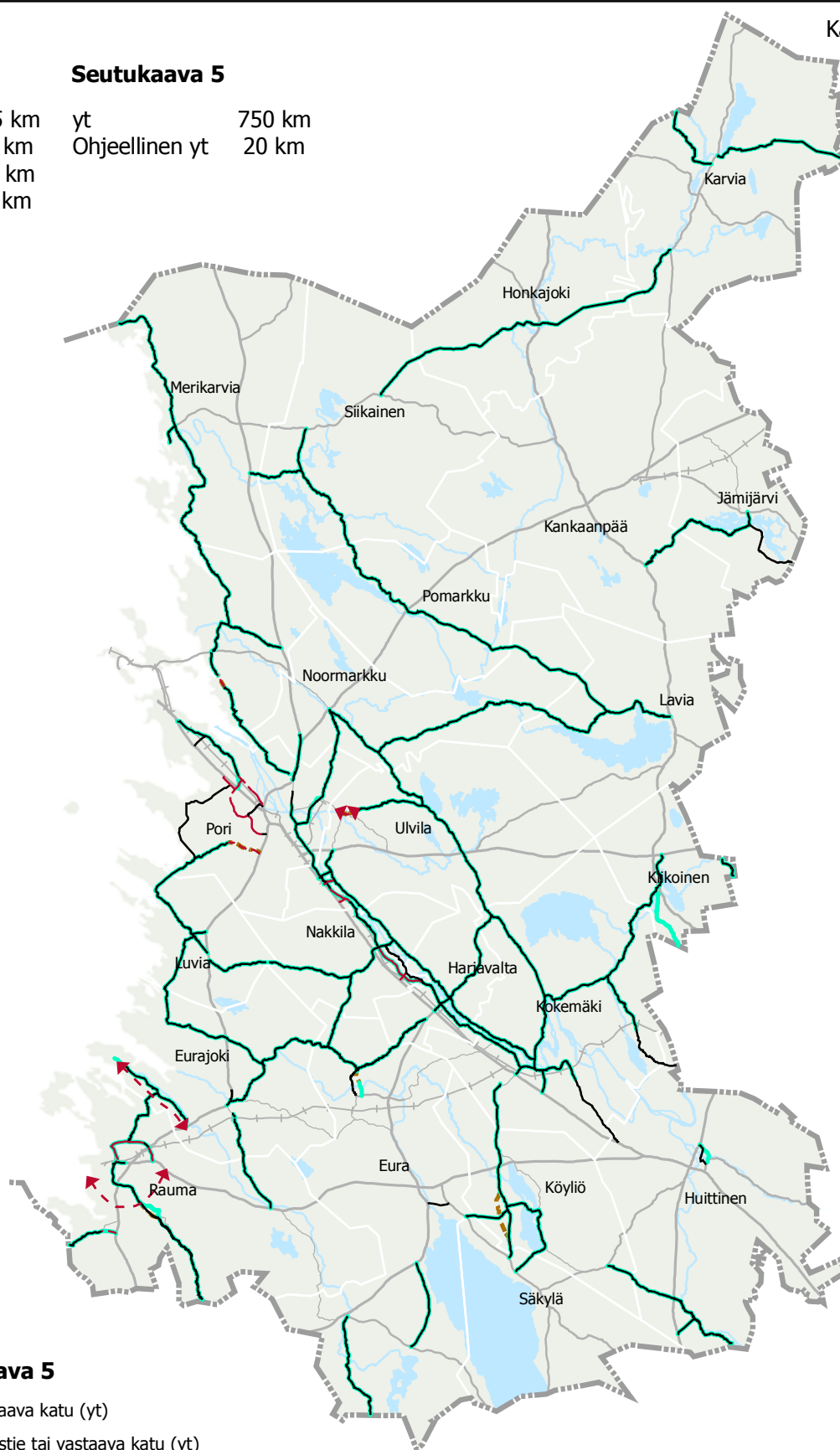

Maakuntakaava

yt	775 km
Ohjeellinen yt	10 km
Uusi yt	30 km
Yhteystarve yt	20 km

Seutukaava 5

yt	750 km
Ohjeellinen yt	20 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n yhdystie tai vastaava katu (yt)
- SK5:n ohjeellinen yhdystie tai vastaava katu (yt)

Satakunnan maakuntakaava

- Yhdystie / kokoojakatu (yt)
- Ohjeellinen tieyhteys (yt)
- Uusi tieyhteys (yt)
- <---> Tieliikenteen yhteystarve (yt)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Tieliikenne, yhdystiet**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

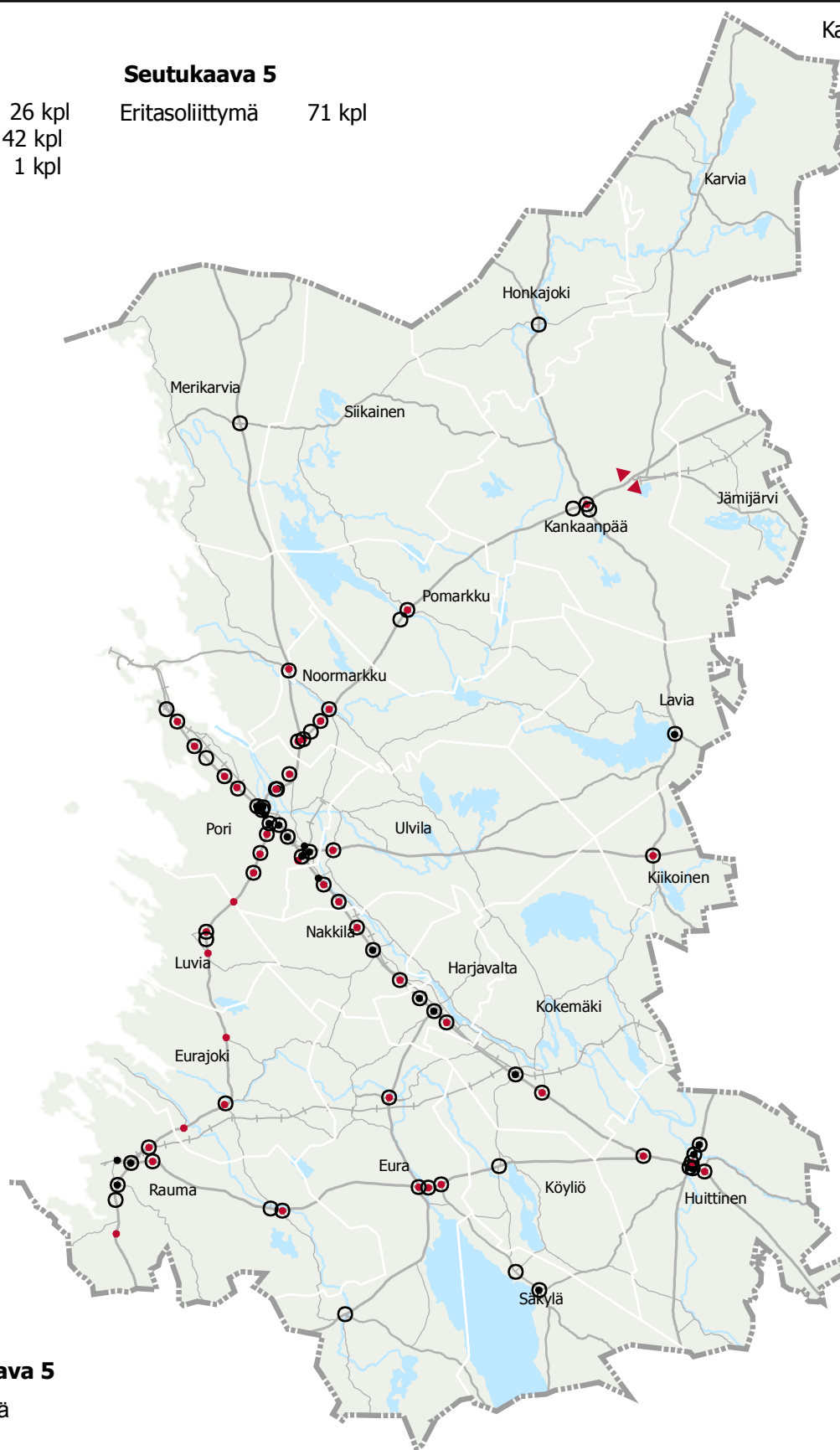

Maakuntakaava

Eritasoliittymä	26 kpl
Uusi eritasoliittymä	42 kpl
Alikulun yhteystarve	1 kpl

Seutukaava 5

Eritasoliittymä	71 kpl
-----------------	--------

Satakunnan seutukaava 5

○ SK5:n eritasoliittymä

Satakunnan maakuntakaava

- ◄ Alikulun yhteystarve
- Eritasoliittymä
- Uusi eritasoliittymä

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Tieliikenne, eritasoliittymät**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

LL	310 ha
LL1	160 ha
ll	4 kpl
sv4	1 kpl
me3	1 kpl
pr	125 km
Uusi pr	1 km
Yhteystarve (pr)	50 km
yr	105 km
Yhteystarve (yr)	10 km

Seutukaava 5

LL	450 ha
pr	210 km
yr	20 km
Ohjeellinen pr	55 km

Satakunnan seutukaava 5

	Lentoliikenteen alue (LL)
	SK5:n yhdys- tai sivurata (yr)
	SK5:n päärata (pr)
	SK5:n ohjeellinen päärata (pr)

Satakunnan maakuntakaava

	Maantietukohdan suojavaöhyke (sv4)		Päärata (pr)
	Lentoliikenteen melualue (me3)		Uusi päärata (pr)
	Lentoliikenteen alue (ll)		Pääradan yhteystarve (pr)
	Lentoliikenteen alue (LL)		Yhdysrata / sivurata (yr)
-1	Maantietukikohta (LL1)		Yhdysradan / sivuradan yhteystarve (yr)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Raideliikenne ja lentoliikenne**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

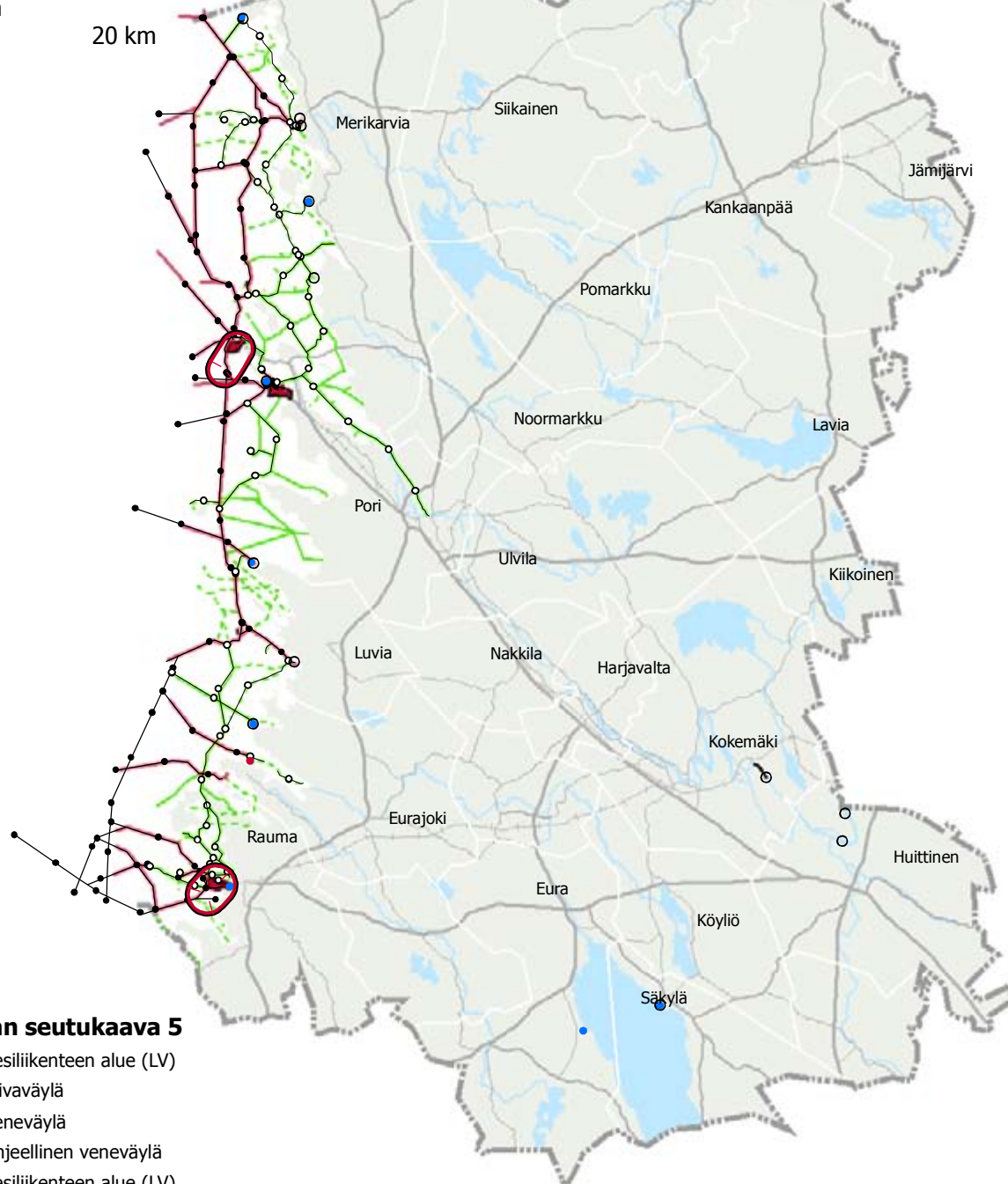

Maakuntakaava

LS	710 ha
Is	1 kpl
Is1	8 kpl
Satamatoimintojen kehittämisen kohdealue (Is)	2 kpl
Laivaväylä	330 km
Veneväylä	200 km
Ohjeellinen veneväylä	20 km

Seutukaava 5

LV	560 ha
LV	13 kpl
Laivaväylä	260 km
Veneväylä	250 km
Ohjeellinen veneväylä	210 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n vesiliikenteen alue (LV)
- SK5:n laivaväylä
- SK5:n veneväylä
- - SK5:n ohjeellinen veneväylä
- SK5:n vesiliikenteen alue (LV)

Satakunnan maakuntakaava

- Satama-alue (Is)
- Kalasatama (Is1)
- Satamatoimintojen kehittämisen kohdealue (Is)
- Laivaväylä
- Veneväylä
- - Ohjeellinen veneväylä
- Satama-alue (LS)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Väylät ja satamat**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

LV 40 ha
lv 1 kpl

Seutukaava 5

ET 40 ha
ET 1 kpl

Satakunnan seutukaava 5

○ SK5:n yhdyskuntateknisen huollon alue, tietoliikennealue (ET)

□ SK5:n yhdyskuntateknisen huollon alue, tietoliikennealue (ET)

Satakunnan maakuntakaava

• Viestiliikenteen alue (lv)

■ Viestiliikenteen alue (LV)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Viestiliikenteen alue

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

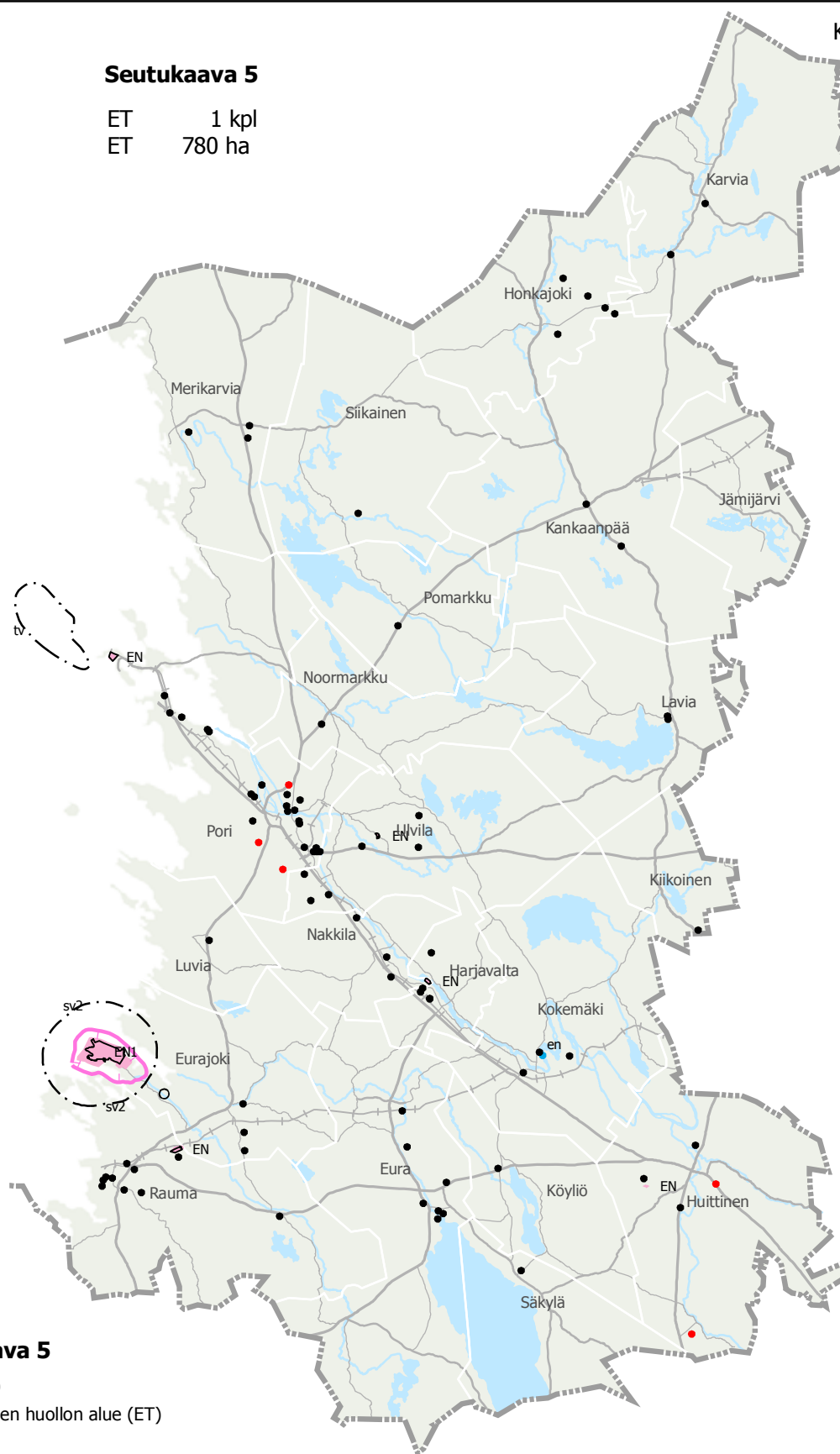

Maakuntakaava

EN	160 ha
EN1	1250 ha
en-z	82 kpl
Uusi en-z	5 kpl
en	1 kpl
tv	1 kpl
sv2	1 kpl

Seutukaava 5

ET	1 kpl
ET	780 ha

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n sähköasema (ET)
- SK5:n yhdyskuntateknisen huollon alue (ET)

Satakunnan maakuntakaava

- Sähköasema (en-z)
- Uusi sähköasema (en-z)
- Energiahuollon alue (en)
- — — Energiahuollon kehittämisen kohdealue (en)
- Tuulivoimaloiden alue (tv)
- Energiahuollon alue (EN)
- Ydinvoimaloiden laitosalue (EN1)
- · — Ydinvoimalaitoksen suojavyöhyke (sv2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA
Vertailuseutukaavaan
Energiahuolto

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

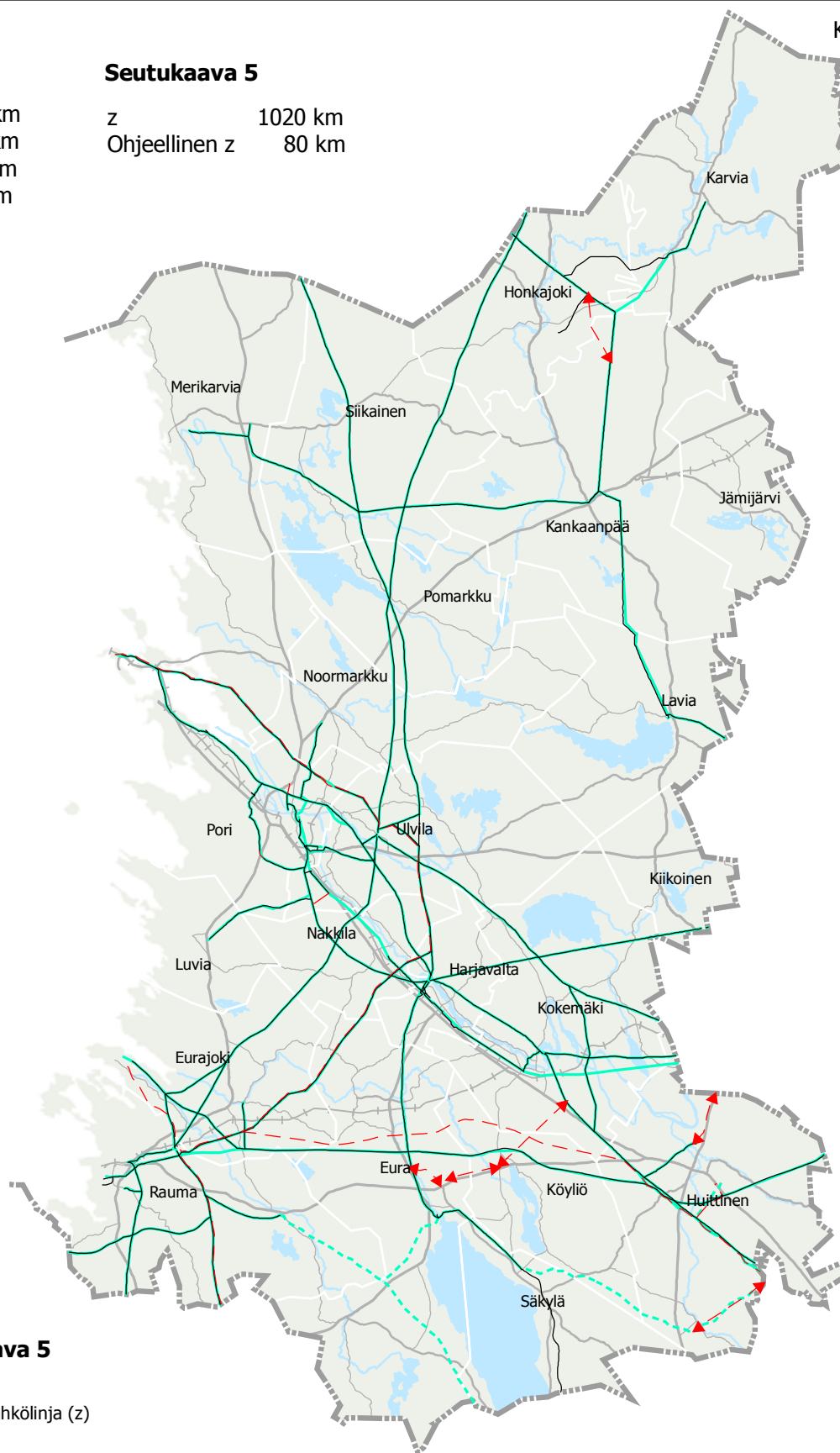

Maakuntakaava

z	970 km
Ohjeellinen z	200 km
Uusi z	5 km
Yhteystarve z	40 km

Seutukaava 5

z	1020 km
Ohjeellinen z	80 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n pääsähkölina (z)
- - - SK5:n ohjeellinen pääsähkölina (z)

Satakunnan maakuntakaava

- Voimajohto tai -linja (z)
- Uusi voimajohto tai -linja (z)
- - - Ohjeellinen voimajohto tai -linja (z)
- ◀ ▶ Voimajohdon yhteystarve (z)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Energiahuolto, voimalinjat**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

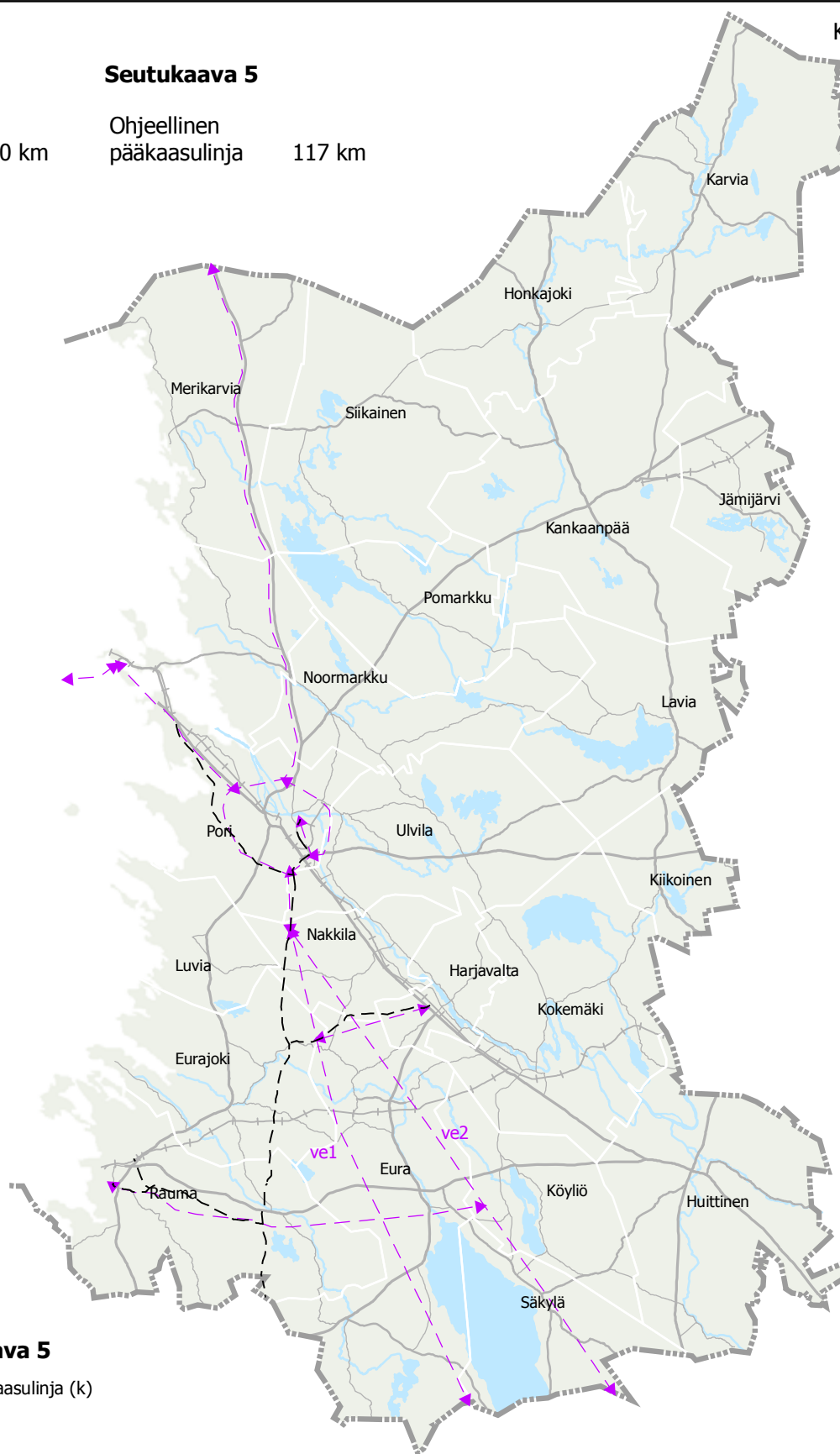

Maakuntakaava

Maakaasuputken
yhteystarve (k) 240 km

Seutukaava 5

Ohjeellinen
pääkaasulinja 117 km

Satakunnan seutukaava 5

— - SK5:n ohjeellinen pääkaasulinja (k)

Satakunnan maakuntakaava

◀ — ▶ Maakaasuputken yhteystarve (k)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Energiahuolto, maakaasu**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

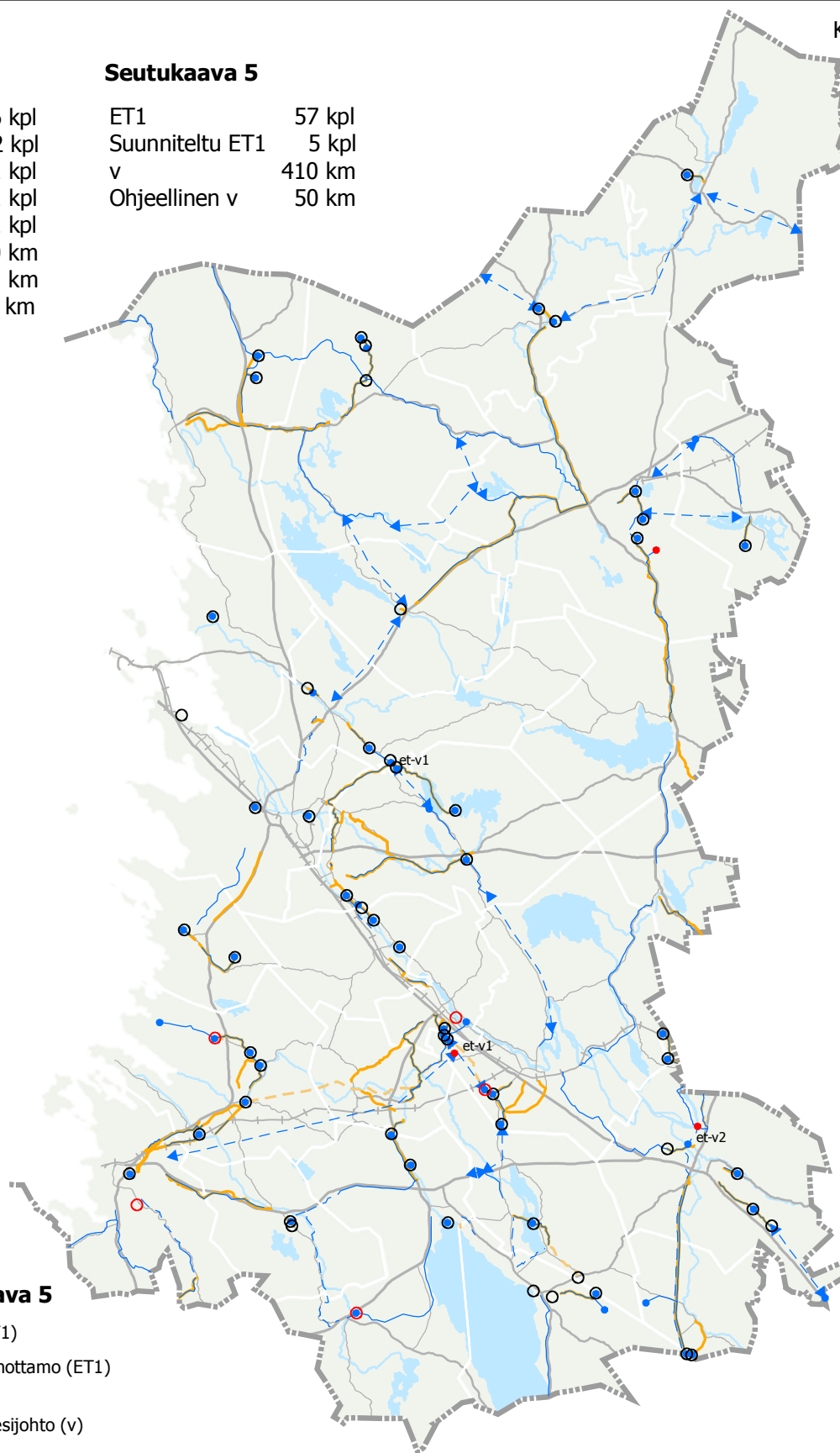

Maakuntakaava

et-v	56 kpl
Uusi et-v	2 kpl
et-v1	1 kpl
Uusi et-v1	1 kpl
et-v2	1 kpl
v	600 km
Ohjeellinen v	75 km
Yhdystarve v	175 km

Seutukaava 5

ET1	57 kpl
Suunniteltu ET1	5 kpl
v	410 km
Ohjeellinen v	50 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n vedenottamo (ET1)
- SK5:n suunniteltu vedenottamo (ET1)
- SK5:n päävesijohto (v)
- - SK5:n ohjeellinen päävesijohto (v)

Satakunnan maakuntakaava

- Vedenottamo (et-v)
- Uusi vedenottamo (et-v)
- Tekopohjavesilaitos (et-v1)
- Uusi tekopohjavesilaitos (et-v1)
- Raakaveden esikäsittelylaitos (et-v2)
- Yhdysvesijohto (v)
- - Ohjeellinen yhdysvesijohto (v)
- ↔ Yhdysvesijohdon yhteistarve (v)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Vesihuolto**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

et-j	8 kpl
j	115 km
Ohjeellinen j	55 km
Yhteystarve j	130 km

Seutukaava 5

ET2	25 kpl
j	70 km
Ohjeellinen j	30 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n jätevedenpuhdistamo (ET2)
- SK5:n pääviemäri (j)
- - - SK5:n ohjeellinen pääviemäri (j)

Satakunnan maakuntakaava

- Jätevedenpuhdistamo (et-j)
- Siirtoviemäri (j)
- - - Ohjeellinen siirtoviemäri (j)
- ◀▶ Siirtoviemärin yhteystarve (j)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Jätevesihuolto

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

EJ 1100 ha

Seutukaava 5

ET, E 700 ha

Satakunnan seutukaava 5

 SK5:n jätehuoltoalue (ET, E)

Satakunnan maakuntakaava

 Jätteenkäsittelyalue (EJ)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA
Vertailu seutukaavaan
Jätteenkäsittelyalue

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

pv 2 kpl
pv 36360 ha

Seutukaava 5

pv 26930 ha

Satakunnan seutukaava 5

 SK5:n pohjavesialue (pv)

Satakunnan maakuntakaava

- Pohjavesialue (pv)
- Pohjavesialue (pv)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Pohjavesialue

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

EK 200 ha
 EO1 270 ha
 EO2 930 ha
 eo2 5 kpl

Selvitysalue,
 maa-ainesten otto (se3) 1 kpl

Seutukaava 5

Kaivostoiminta 120 ha
 EO, kallio 740 ha
 EO, sora 790 ha

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n kaivostoiminta
- SK5:n maankamaraanainesten ottoalue (EO), kallionotto
- SK5:n maankamaraan ainestenottoalue (EO), soranotto

Satakunnan maakuntakaava

- Maa-ainesten ottoalue, kallio (eo2)
- Kaivostoiminnan alue (EK)
- Maa-ainesten ottoalue, hiekka ja sora (EO1)
- Maa-ainesten ottoalue, kallio (EO2)
- Selvitysalue, maa-ainestenotto (se3)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan
Maa-ainesten ottoalue,
kaivostoiminta

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

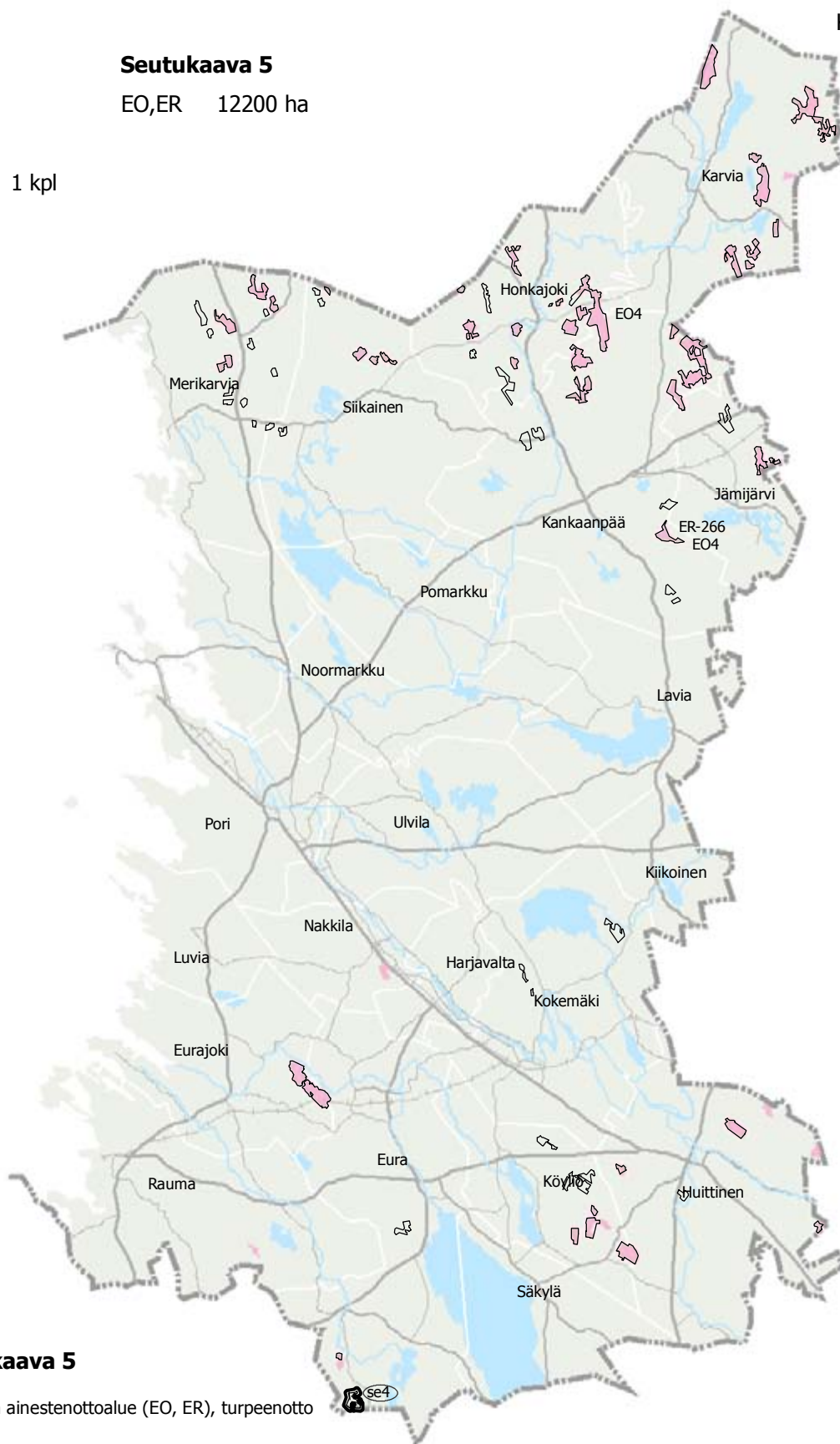
Maakuntakaava

EO3 8970 ha

EO4 1090 ha

Selvitysalue,
turvetuotanto (se4) 1 kpl**Seutukaava 5**

EO,ER 12200 ha

Satakunnan seutukaava 5

SK5:n maankamaran ainestenottoalue (EO, ER), turpeenotto

Satakunnan maakuntakaava

Maa-ainesten ottoalue, turvetuotanto (EO3)

Maa-ainesten ottoalue, turvetuotanto lähellä puolustusvoimia (EO4)

Selvitysalue, turvetuotanto (se4)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Turpeen ottoalueet**

2.11.2009

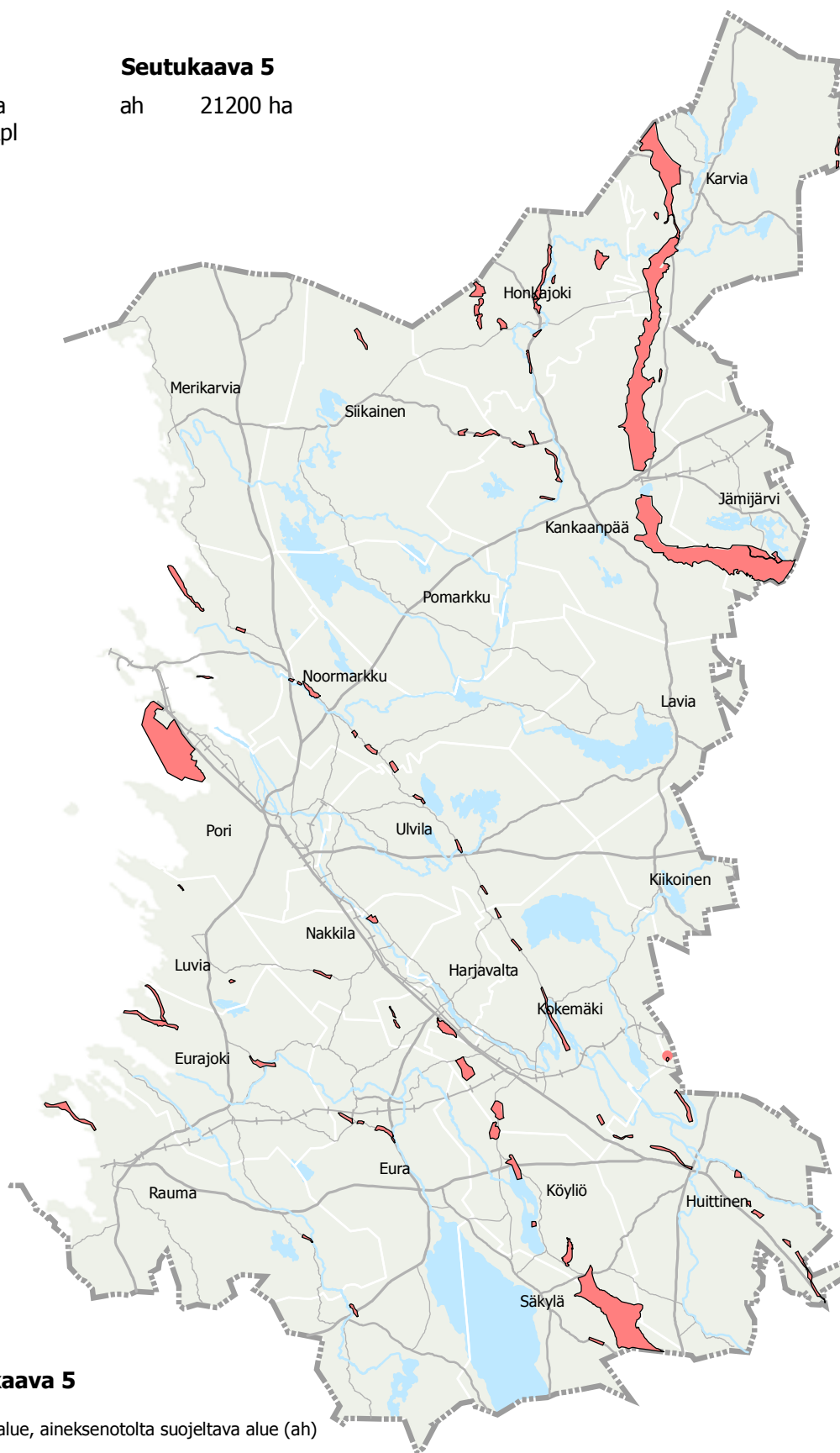
SATAKUNTALIITTO

Maakuntakaava

ge1 20300 ha
ge1 1 kpl

Seutukaava 5

ah 21200 ha

Satakunnan seutukaava 5

SK5:n arvokas harjualue, aineksenotolta suojeltava alue (ah)

Satakunnan maakuntakaava

- Arvokas geologinen muodostuma, harjualue (ge1)
- Arvokas geologinen muodostuma, harjualue (ge1)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Geologinen muodostuma, harju**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

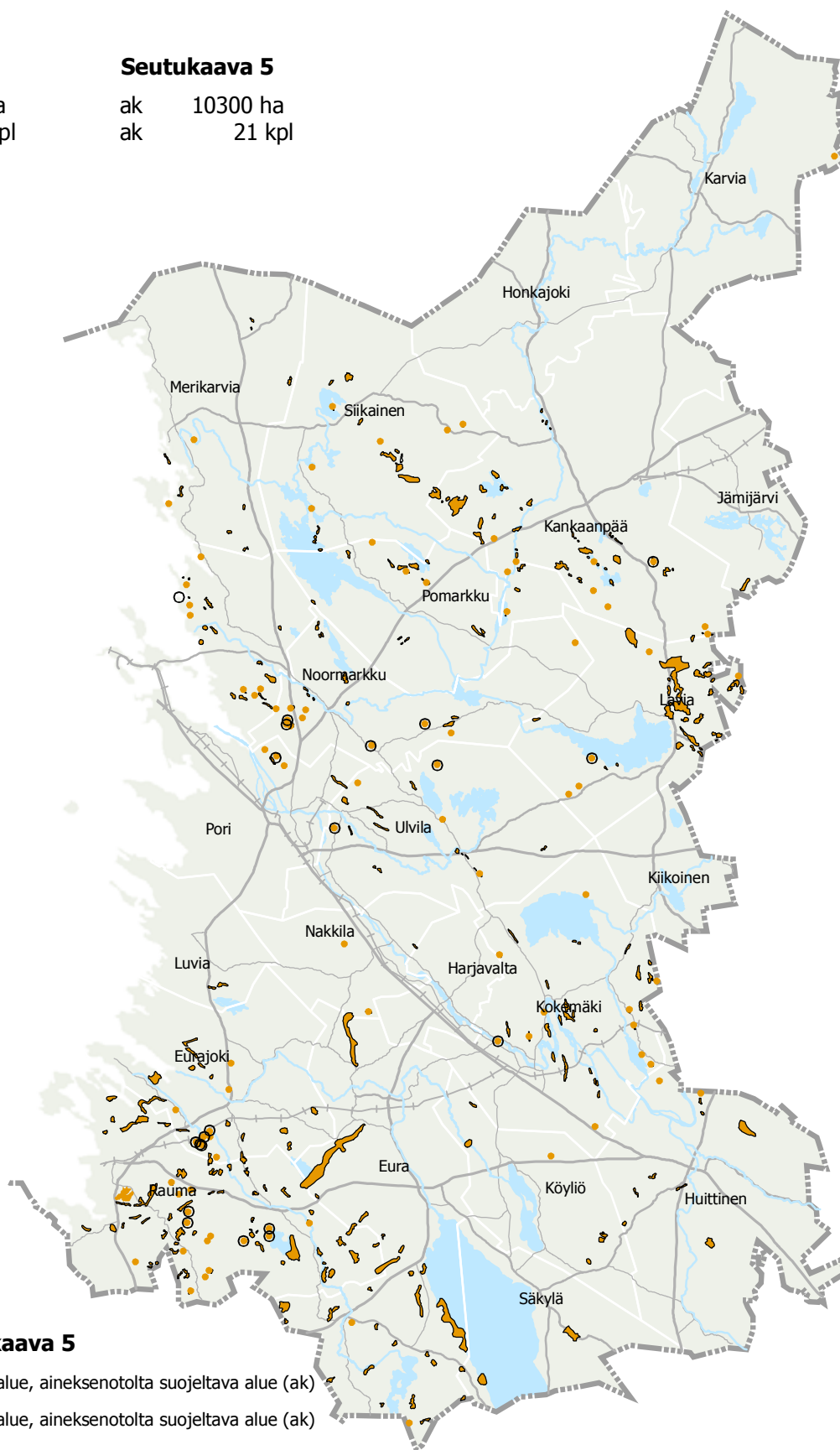

Maakuntakaava

ge2 10000 ha
ge2 97 kpl

Seutukaava 5

ak 10300 ha
ak 21 kpl

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n arvokas kallioalue, aineksenotolta suojeltava alue (ak)
 ■ SK5:n arvokas kallioalue, aineksenotolta suojeltava alue (ak)

Satakunnan maakuntakaava

- Arvokas geologinen muodostuma, kallioalue (ge2)
 ■ Arvokas geologinen muodostuma, kallioalue (ge2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan

Geologinen muodostuma, kallio

2.11.2009

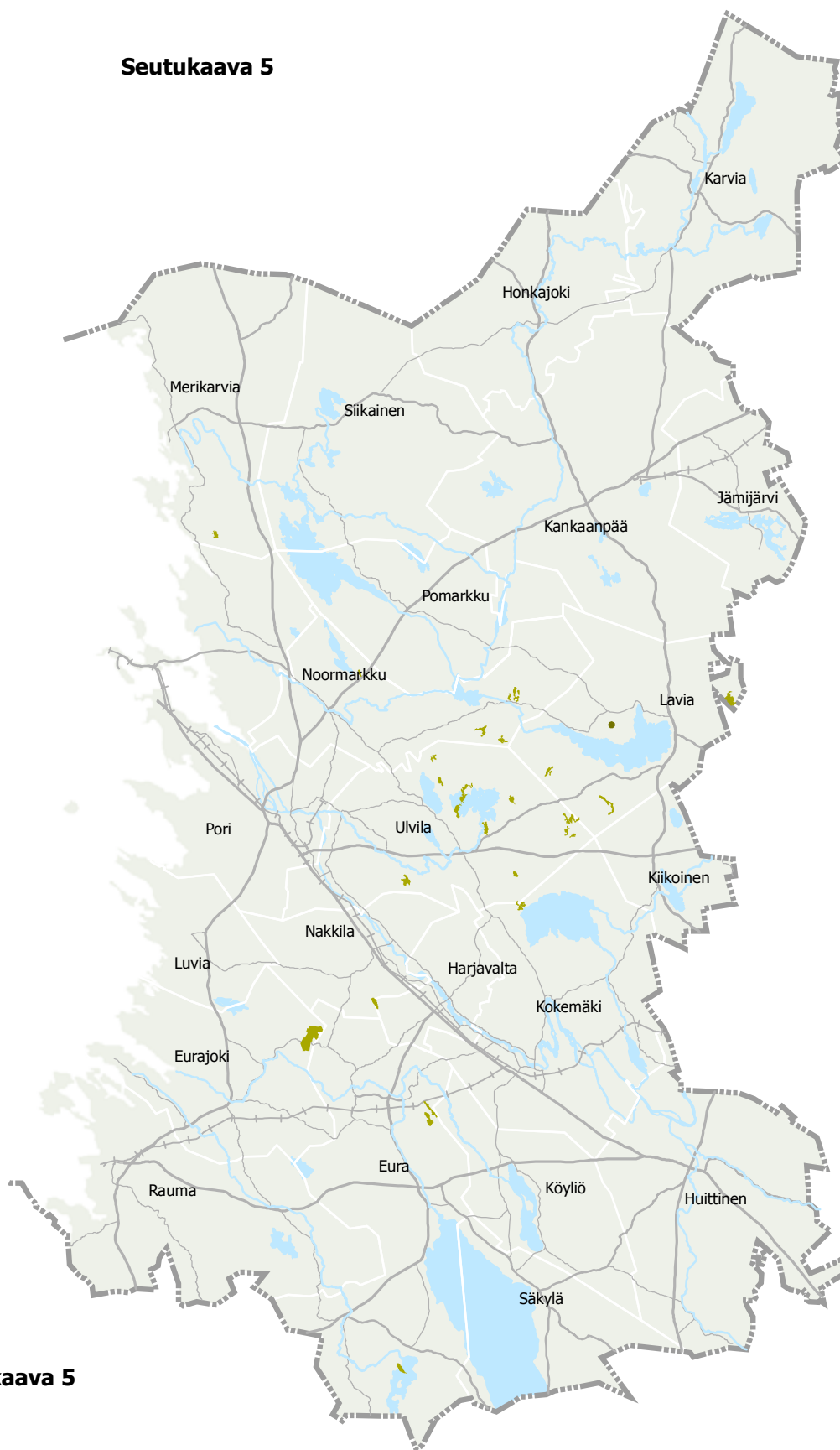
SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

ge3 1520 ha
ge3 1 kpl

Seutukaava 5**Satakunnan seutukaava 5****Satakunnan maakuntakaava**

- Arvokas geologinen muodostuma, moreenialue (ge3)
- Arvokas geologinen muodostuma, moreenialue (ge3)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Vertailu seutukaavaan
Geologinen muodostuma,
moreeni

2.11.2009

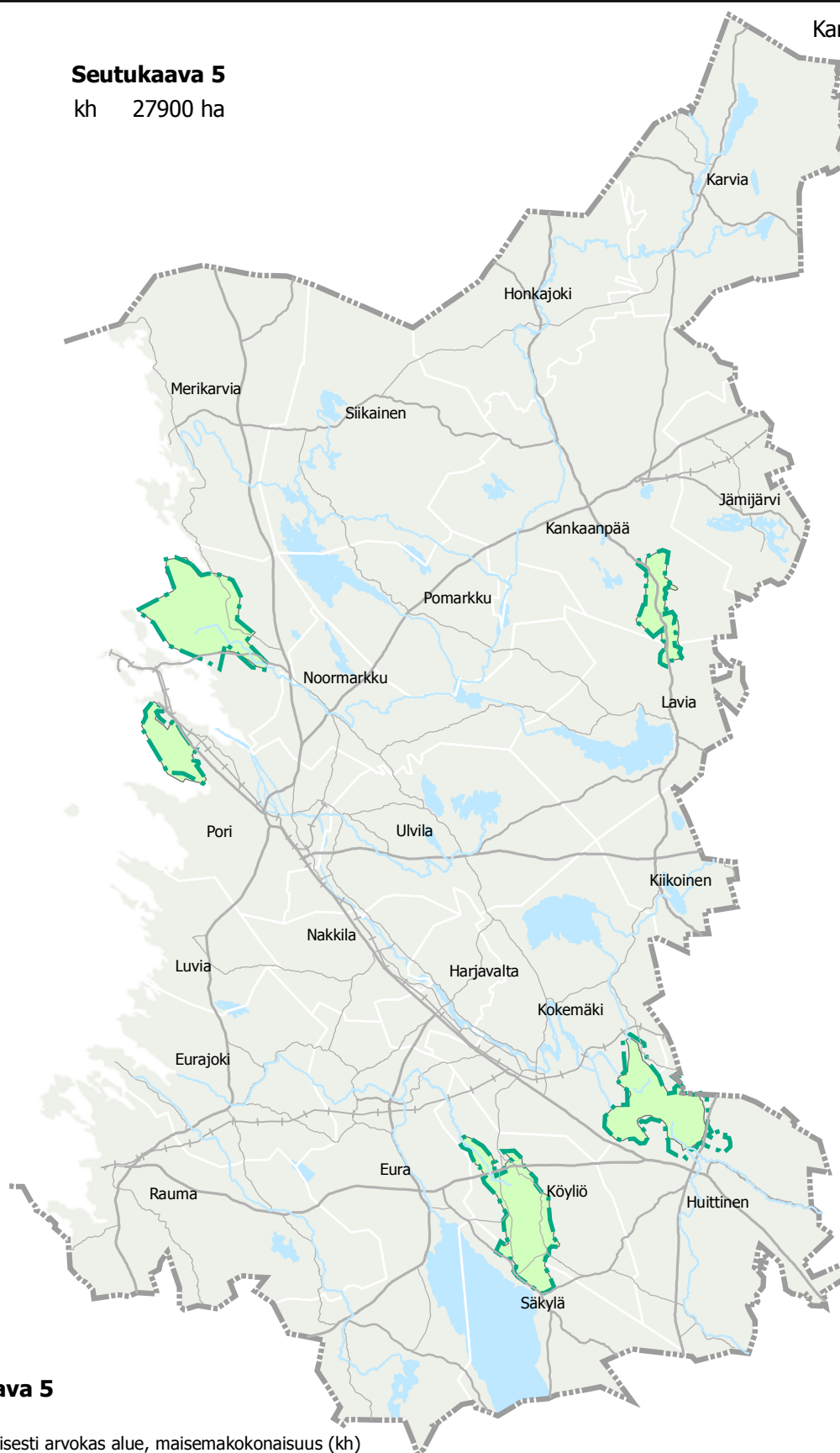
SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava
vma 29600 ha

Seutukaava 5
kh 27900 ha

Satakunnan seutukaava 5

 SK5:n kulttuurihistoriallisesti arvokas alue, maisemakokonaisuus (kh)

Satakunnan maakuntakaava

 Maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti arvokas alue (vma)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA Vertailu seutukaavaan Maisema-alueet

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

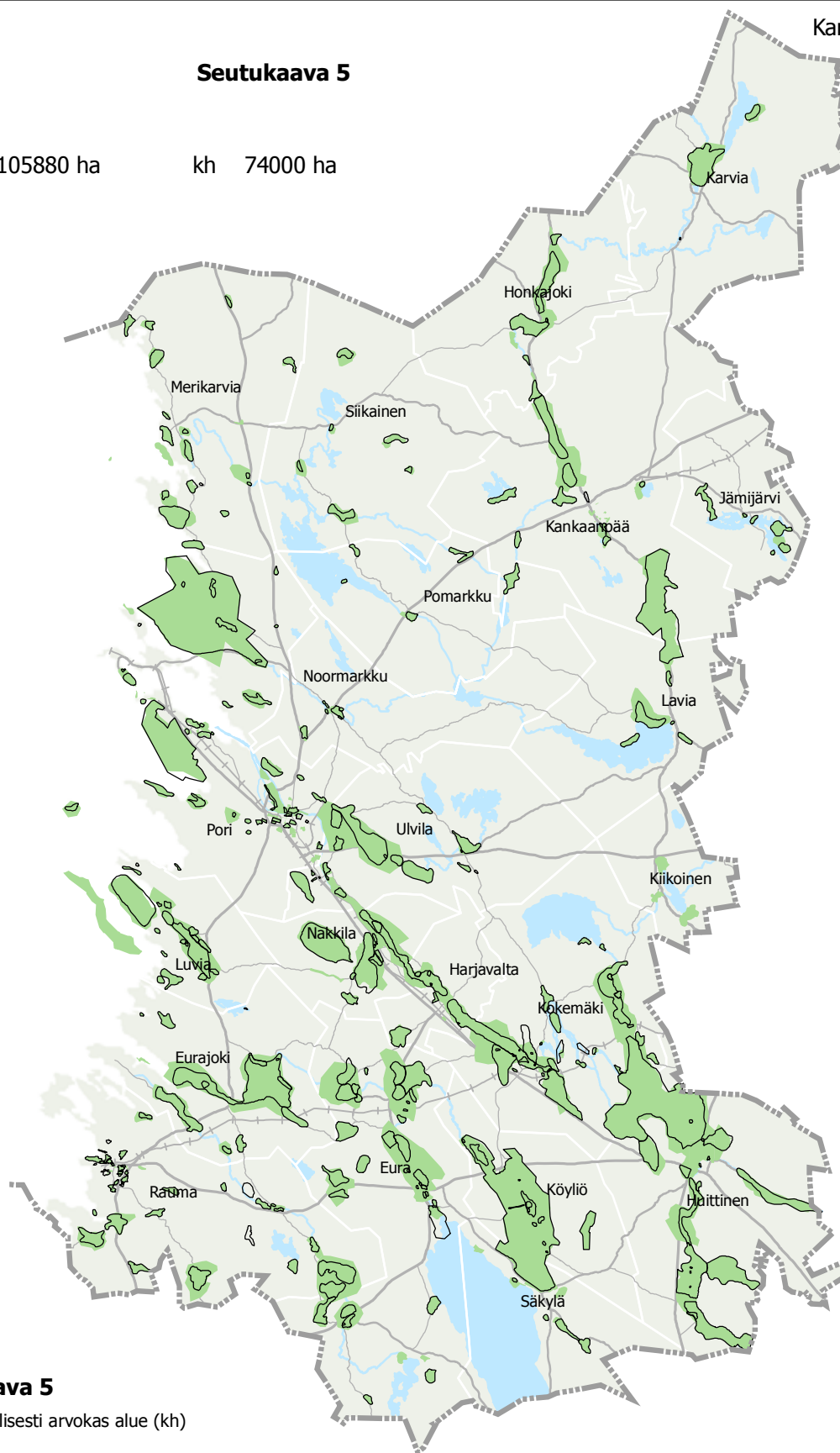
Maakuntakaava

Kulttuuriympäristön
vaalimisen kannalta
tärkeä alue

105880 ha

Seutukaava 5

kh 74000 ha

Satakunnan seutukaava 5

 SK5:n kulttuurihistoriallisesti arvokas alue (kh)

Satakunnan maakuntakaava

 Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (kh2)

Sisältää alueet:

- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (vma)
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (kh1)
- Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (kh2)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Maisema- alueet ja
kulttuuriympäristöt**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

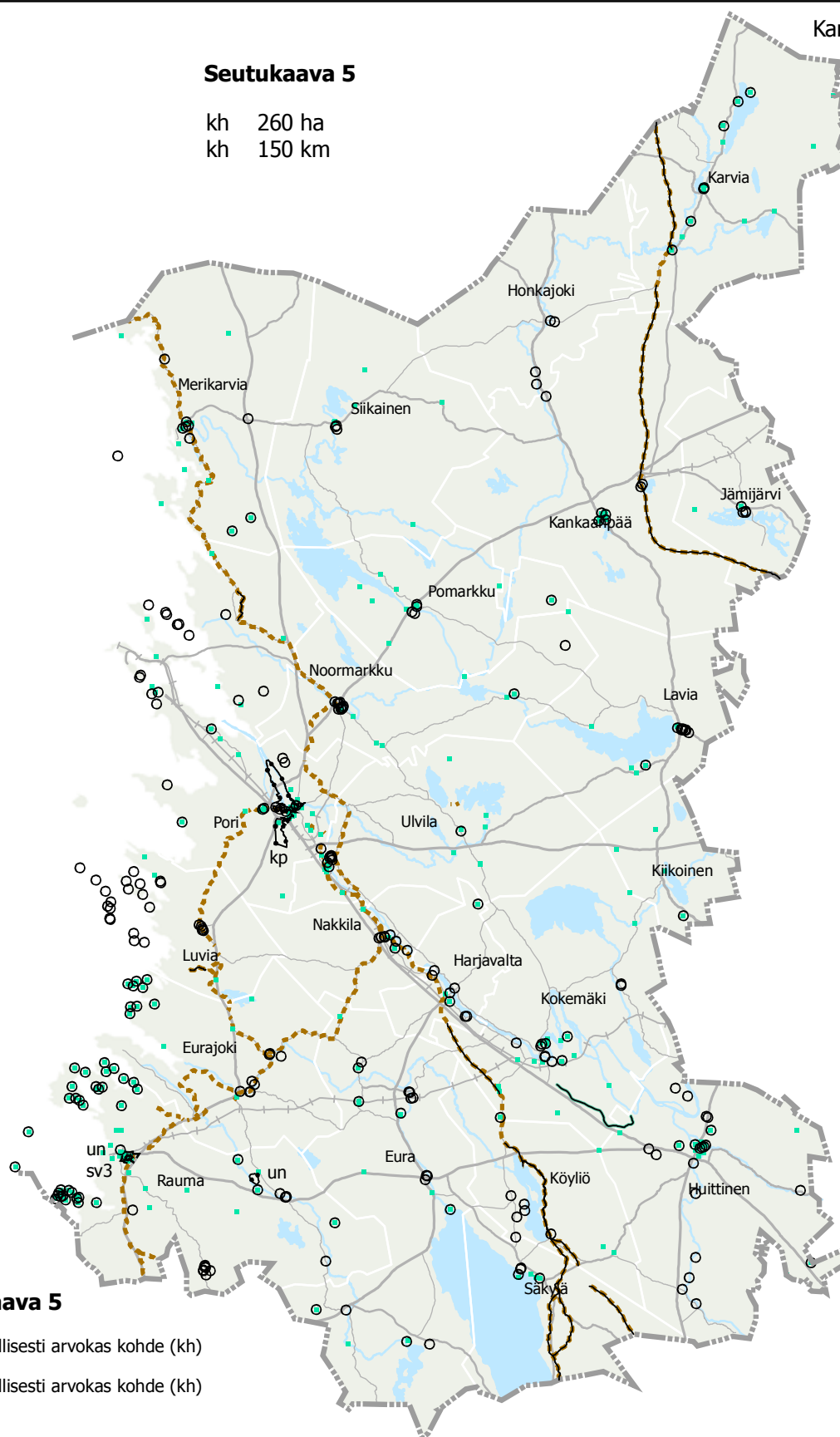

Maakuntakaava

kh, kh1	268 kpl
ht	370 km
kh	10 km
kp	1 kpl
un	2 kpl
sv3	1 kpl

Seutukaava 5

kh	260 ha
kh	150 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde (kh)
- SK5:n kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde (kh)

Satakunnan maakuntakaava

- Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä rakennetun ympäristön kokonaisuus (kh, kh1)
- Historiallinen tie (ht)
- Historiallisesti arvokas kanavauoma (kh)
- Kansallinen kaupunkipuisto (kp)
- UNESCO:n maailmanperintökohde (un)
- Suojavyöhyke, UNESCO (sv3)

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA
Vertailu seutukaavaan
Historialliset tiet, ym
kulttuuriympäristökohteet

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Maakuntakaava

v-v 25 kpl
v 15 kpl
V 13532 ha

Seutukaava 5

V1 128 kpl
V2 88 kpl
VL 6 kpl
VR 7 kpl
V, VL 7344 ha
VR 10811 ha

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n uimaranta (V1)
- SK5:n venesatama tai rantautumispaikka (V2)
- SK5:n lähivirkistysalue (VL)
- Retkeily- ja ulkoilualue (VR)
- SK5:n lähivirkistysalue (V, VL)
- SK5:n retkeily- ja ulkoilualue (VR)

Satakunnan maakuntakaava (ehdotus)

- Veneilyä palveleva virkistysalue (v-v)
- ▲ Virkistysalue (v)
- Virkistysalue (V)

**SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA
Virkistys**

23.10.2008

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

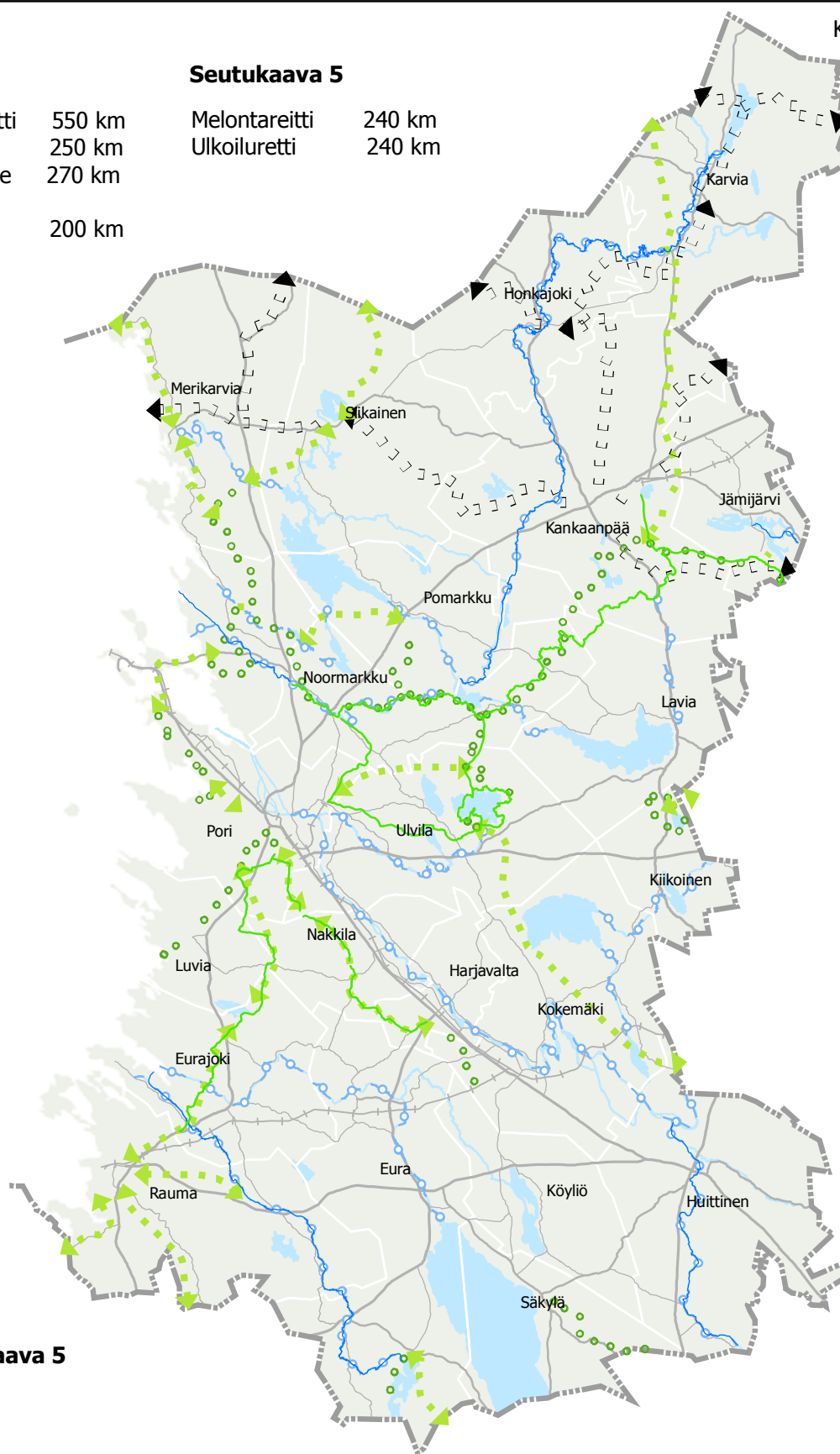

Maakuntakaava

Ohjeellinen melontareitti	550 km
Ohjeellinen ulkoilureitti	250 km
Ulkoilureitin yhteystarve	270 km
Moottorikelkkareitin yhteystarve	200 km

Seutukaava 5

Melontareitti	240 km
Ulkoilureitti	240 km

Satakunnan seutukaava 5

- SK5:n melontareitti
- SK5:n ulkoilureitti

Satakunnan maakuntakaava

- Ohjeellinen melontareitti
- ▣ ▣ ▣ ▣ ▣ Ylimaakunnallinen moottorikelkkareitin yhteystarve
- ○ ○ Ohjeellinen ulkoilureitti
- ◀ ▶ Ulkoilureitin yhteystarve

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA**Vertailu seutukaavaan
Retkeily- ym reitistöt**

2.11.2009

SATAKUNTALIITTO

0 5 10 20 km

Satakunnan maakuntaaavan asiakirjat

- kartta 1:100 000
- merkinnät ja määräykset
- A: Selostus
- B: Teemakartat ja luettelot
- Erillisliitteet**
- C: Avoin ja vuorovaikutteinen suunnittelu
- D: Vaikutusten arviointi ja vertailu seutukaavaan
- E: Natura2000 -arvio

Satakuntaliitto

Pohjoisranta 11 D
PL 260, 28101 Pori
Puh. (02) 620 4300
Fax. (02) 620 4301
www.satakuntaliitto.fi